

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

[www.
arefonline.ir](http://www.arefonline.ir)

مرکز مشاوره عارف

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۸ اسفندماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانیساعت ۸ تا ۹:۲۵ صبح
۸۰ سؤال در ۸۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه شناسی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه شناسی (۱)	۵	۶۱	۶۵	۵
		جامعه شناسی (۲)	۵	۶۶	۷۰	
۶	اجباری	روان شناسی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورسان رهنمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خان‌بابائی، امیر زراندوز، علی شهرابی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده	ریاضی و آمار
سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجیری، امیرحسین سعیدی‌پور، فرهاد فروزان‌کیا، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، مبین محمدی تراکمه، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی
هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمدعرفان فرهادی، منصوره مولایی	روان‌شناسی
محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، سید امیررضا سجادی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کریمیان‌فرد، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن
محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدram، محمد رسایی، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، کیمیا طهماسبی، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، سید محمد مدنی دینانی، علی معزی، فیروز نژادنجف	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، امیرعباس محمدی، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رتوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمدرضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، مسلم احمدنژاد، محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

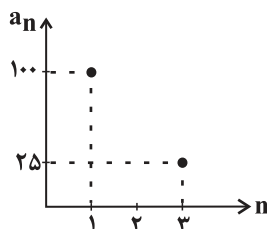
ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دنباله‌های هندسی

صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵

۱- **نهایی** با توجه به نمودار مقابل، ضابطه دنباله a_n کدام است؟ (a_n دنباله‌ای هندسی و $r > 0$ است).

$$a_n = 100 \times \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \quad (2)$$

$$a_n = 100 \times \left(\frac{1}{2}\right)^n \quad (1)$$

$$a_n = \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \quad (4)$$

$$a_n = \left(\frac{1}{2}\right)^n \quad (3)$$

۲- اگر در یک دنباله هندسی $a_5 - a_1 = 9$ و $a_5 \times a_3 = 13$ باشد، آنگاه a_{17} چقدر است؟ ($a_1 < 0$)

$$\frac{-169}{8} \quad (2)$$

$$\frac{169}{8} \quad (1)$$

$$\frac{-13}{4} \quad (4)$$

$$\frac{13}{4} \quad (3)$$

۳- نسبت مشترک کدام دنباله هندسی از بقیه بزرگتر است؟

$$a_n = \left(\frac{1}{3}\right)^{2n-1} \quad (2)$$

$$a_n = \left(\frac{-1}{2}\right)^{2n+1} \quad (1)$$

$$a_n = 2^{-1} \times (-3)^{n-1} \quad (4)$$

$$a_n = \left(\frac{1}{3}\right)^{n-2} \quad (3)$$

۴- **نهایی** اگر در یک دنباله هندسی $a_1 = 4$ باشد و رابطه بازگشتی $a_{n+1} = 2a_n$ برقرار باشد، جمله عمومی این دنباله هندسی کدام است؟

$$a_n = 2^{n-1} \quad (2)$$

$$a_n = 4^{2n-1} \quad (1)$$

$$a_n = 2 \times 4^{2n-1} \quad (4)$$

$$a_n = 2^{n+1} \quad (3)$$

۵- مجموع جملات یک دنباله هندسی از فرمول $S_n = \frac{2}{3}(2^{2n} - 1)$ به دست می‌آید. نسبت مشترک این دنباله کدام است؟

$$8 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$\frac{2}{3} \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۶- مجموع سه جمله اول یک دنباله هندسی ۲۵ و مجموع سه جمله بعدی آن ۲۰۰ است. اختلاف جمله اول و نسبت مشترک کدام است؟

(۲) $\frac{11}{7}$

(۱) $\frac{10}{7}$

(۴) $\frac{13}{7}$

(۳) $\frac{12}{7}$

۷- مجموع چند جمله اول از دنباله هندسی ...، ۱۲، ۲۴، ۶ برابر ۱۰۲۶ است؟

(۲) ۱۰

(۱) ۸

(۴) ۱۲

(۳) ۹

۸- در دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = 2a_n$ ، مجموع ۹ جمله اول برابر با ۲۱۹ است. جمله اول کدام است؟

(۲) $\frac{6}{5}$

(۱) $\frac{2}{5}$

(۴) $\frac{3}{7}$

(۳) $\frac{2}{7}$

۹- بین دو عدد ۶ و ۴۸۶، چند واسطه هندسی با نسبت مشترک ۳ می‌توان درج کرد؟

(۴) ۳

(۳) ۴

(۲) ۵

(۱) ۶

۱۰- حاصلضرب ۵ جمله اولیه یک دنباله هندسی $3^{10} \times 32$ است. جمله سوم این دنباله کدام است؟

(۴) ۱۸

(۳) ۲۴

(۲) ۳۲

(۱) ۳۶

آمار
صفحه‌های ۵۵ تا ۷۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- خط فقر جامعه‌ای ۶ نفره به کمک میانه برابر $\frac{3}{25}$ است. اگر همه درآمدها را دو برابر کنیم، خط فقر داده‌های جدید به کمک میانه چندانست؟

- (۱) ۱۳ (۲) $\frac{6}{5}$ (۳) ۶ (۴) ۷

۱۲- نماتوب یک فرد با وزن ۸۰ کیلوگرم برابر ۲۰ است. قد او چند سانتی‌متر است؟

- (۱) ۱۸۰ (۲) ۲۰۰ (۳) ۱۸۵ (۴) ۱۹۰

۱۳- شاخص پوسیدگی دندان (DMFT) در سال ۱۳۶۰ در ایران برابر ۴ بوده است. یعنی هر ایرانی به‌طور متوسط یک دندان کشیده، n دندان پوسیده

و ۱ دندان پر شده داشته است. اگر در سال ۱۴۰۴ این شاخص ۵۰ درصد رشد داشته باشد، یعنی این شاخص در سال ۱۴۰۴ به عدد x رسیده است.

$x + n$ کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۵

۱۴- در یک شهر جمعیت فعال ۶۰ هزار نفر و جمعیت شاغل ۴۸ هزار نفر است. حداقل چند شغل ایجاد شود تا نرخ بیکاری کوچکتر یا مساوی ۵ درصد

باشد؟

- (۱) ۱۰۰۰ (۲) ۹۰۰۰ (۳) ۱۵۰۰۰ (۴) ۲۵۰۰

۱۵- اگر در یک منطقه شهری نسبت افراد بیکار به شاغلین ۱ به ۶ باشد، نرخ بیکاری چند درصد است؟

- (۱) $\frac{50}{3}$ (۲) $\frac{100}{7}$ (۳) ۲۰ (۴) $\frac{12}{5}$

محل انجام محاسبات

۱۶- در یک کتاب لاتین، اندازه میانگین تعداد کلمات در هر جمله با اندازه درصد لغات دشوار برابر است، اگر شاخص پایه آموزش برابر با ۱۰ باشد، درصد

لغات دشوار کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۱۳ (۳) ۲۰ (۴) ۲۲

۱۷- قیمت کالایی نسبت به سال پایه ۱۵۰۰۰ تومان افزایش داشته است. اگر نرخ تورم این کالا بین ۲۰ تا ۳۰ درصد باشد و بدانیم قیمت سال پایه آن

عددی طبیعی و مضربی از ۱۰۰۰ است. قیمت اولیه این کالا چند مقدار مختلف می‌تواند داشته باشد؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۲۲ (۳) ۲۳ (۴) ۲۴

۱۸- خط فقر کارمندان یک شرکت با ۱۸ پرسنل، برابر با ۱۱/۵ میلیون تومان است. اگر این شرکت دو کارمند جدید با حقوق‌های ماهانه ۲۶ و ۳۰

میلیون تومان استخدام کند، خط فقر جدید این شرکت چند میلیون تومان می‌شود؟ (حقوق‌ها در محدوده ۱۵ تا ۲۵ میلیون تومان هستند.)

- (۱) ۱۱/۷۵ (۲) ۱۲

- (۳) ۱۲/۲۵ (۴) ۱۲/۵

۱۹- مقدار مصرف مرغ و برنج خانواده‌ای در سال به ترتیب ۱۲۰ و ۱۰۰ کیلوگرم است. قیمت این دو کالا در سال پایه به ترتیب ۸ و ۱۰ هزار تومان و در

سال ۱۴۰۲ به ترتیب ۶۰ و ۷۰ هزار تومان است. در سال ۱۴۰۲ شاخص بهای مرغ و برنج تقریباً کدام است؟

- (۱) ۷۲۴ (۲) ۶۴۸ (۳) ۷۴۰ (۴) ۸۱۰

۲۰- اگر در شاخص بهای کالا و خدمات، واحد اندازه‌گیری ۲ برابر شود، آنگاه تغییرات مقدار این شاخص، کدام است؟

- (۱) تغییر نمی‌کند. (۲) نصف می‌شود. (۳) دو برابر می‌شود. (۴) قابل پیش‌بینی نیست.

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

اغراق، ایهام و ایهام تناسب
و کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴

علوم و فنون ادبی (۲):

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸
آرایه‌های تکمیلی
تشبیه، مجاز

۲۱- هر دو مورد کدام گزینه دربارهٔ مکتب وقوع صدق می‌کند؟

- (۱) نتیجهٔ چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید / بازتاب محیط اجتماعی قرن دهم
- (۲) شباهت به شیوهٔ حافظ / بازتاب محیط سیاسی قرن یازدهم
- (۳) نتیجهٔ چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید / بازتاب محیط سیاسی قرن یازدهم
- (۴) شباهت به شیوهٔ حافظ / بازتاب محیط اجتماعی قرن دهم

۲۲- **نهایی** به ترتیب چرا شاعران مدیحه‌سرا در قرن‌های دهم و یازدهم برای امرار معاش یا ثروت‌اندوزی راهی دیار هند شدند و کدام‌یک از مضامینسروده‌های شعرای قرن یازدهم **نیود**؟

- (۱) بها ندادن به شعر ستایشی در ایران - عرفان و اندیشه‌های دینی
- (۲) شاعرناواری و ادب‌گرایی سلاطین هند - تبدیل موضوعات کهن به مضامین تازه
- (۳) شاعرناواری و ادب‌گرایی سلاطین هند - توصیف و بیان امور طبیعی
- (۴) رواج بازار قصیده و مدح در هند مانند دربارهای قدیم ایران - پند و اندرز

۲۳- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر چند **غلط** به چشم می‌خورد؟

«حکومت صفوی پس از کشاکش‌های به‌وجودآمده در ایران روی کار آمد و مذهب شیعه را ترویج کرد. وابستگی شعر به دربار باعث شد که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند. هرچند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان فارسی در ایران نقش بسزایی داشتند، کمابیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند و به‌نوعی علاقه نشان داده‌اند.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴- دربارهٔ اوضاع ادبی و تاریخی قرن‌های دهم و یازدهم کدام عبارت یا عبارات **نادرست** هستند؟

- (الف) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان کم‌وبیش در تغییر سبک دخیل بود.
- (ب) رقابت شاهان صفوی با همتایانشان یکی از دلایل توجه به مسائل فرهنگی بود.
- (ج) فرهنگ هند در این دوره از فرهنگ ایرانی همچنان تأثیر می‌پذیرفت.
- (د) فضایی هند از تألیف کتاب و سرودن شعر به زبان فارسی استقبال می‌کردند.
- (ه) شاهان گورکانی هند نیز همگی به فارسی سخن می‌گفتند.
- (و) هنوز زبان فارسی در شبه‌قارهٔ هند استحکام و استقرار لازم را نداشت.

(۴) «ب» - «و»

(۳) «ج» - «د» - «و»

(۲) «الف» - «ب»

(۱) «و»

۲۵- **نهایی** شعرای مذکور در کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی را به درستی کامل می کنند؟

«سبک شعر ... حدّ واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و ... از شعرای تأثیرگذار قرن دهم در ایران است که شعرش از نظر

دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.»

(۱) وحشی بافقی - باباغانی شیرازی (۲) کلیم کاشانی - وحشی بافقی

(۳) کلیم کاشانی - باباغانی شیرازی (۴) محتشم کاشانی - بیدل دهلوی

۲۶- ویژگی‌های عمده شعر بیدل در کدام گزینه مشهود نمی‌باشند؟

(۱) اگر به گلشن ز ناز گردد قد بلند تو جلوه فرما ز پیکر سرو موج خجلت شود نمایان چو می ز مینا

(۲) ای خیال قامتت آه ضعیفان را عصا بر رخت نظاره‌ها را لغزش از جوش صفا

(۳) یکی خال سیه جا کرده بر کنج لب لعلش که گویا بر لب آب بقا بنشسته هندویی

(۴) غبار صبح دیدی شرم‌دار از سیر این گلشن ز عبرت خاک بر سر کرده می‌آید هوا اینجا

۲۷- تعداد تشبیه در کدام بیت نادرست شمرده شده است؟

(۱) خط به گرد لب جان بخش تو می‌دانی چیست ظلماتی که از آن چشمه حیوان سر زد (یک)

(۲) گلستان چون ساقی مستان ندارد گلبنی تا گل ساغر از او چیدم گل دیگر گرفت (دو)

(۳) پر کن ز می صاف غزل ساغر دیوان جان را می بی‌دردسر ای فیض کتاب است (سه)

(۴) در بیت ابروی تو که بی‌عیب آمده است جز دخل کج به خاطر مژگان نمی‌رسد (دو)

۲۸- کلمات مذکور در کدام گزینه همگی دارای استعاره آشکار هستند؟

الف) صبحدم کز حد خاور خسرو نیلی حصار لشگر رومی روان می‌کرد سوی زنگبار

ب) ماه خورشیدنمایش ز پس پرده زلف آفتابی است که در پیش سحابی دارد

ج) ای حلقه زده افعی مشکین تو بر دوش ای خنده زده شکر شیرین تو بر نوش

(۱) خسرو، زنگبار، سحاب، شکر (۲) نیلی حصار، لشگر رومی، ماه، افعی

(۳) زنگبار، افعی، مشکین، آفتاب (۴) حصار، ماه، خورشید، نوش

۲۹- در همه ابیات آرایه «ایهام یا تناسب» مشهود است؛ به جز:

- (۱) در پاش فکندم سر شوریده از آن روی
 کاو بود که می سوخت دلش بر من از اصحاب
- (۲) قطره‌ای بخش ز دریای شفاعت ما را
 کآب سرچشمه مهرت سخن دلکش ماست
- (۳) گر زیر دست ما بود آفاق دور نیست
 کافلاک را چو درنگری زیر پای ماست
- (۴) به طرف بوستان هر کس به یاد چشم می‌گوش
 مدام ار می نمی‌نوشد قدح بر کف چرا دارد؟

۳۰- آرایه‌های ادبی مقابل همه ابیات درست‌اند؛ به جز ...

- (۱) تاب تیر تو ندارم که ندارد فرقی
 ناوک غمزات از نوک سنان یک سر موی (مجاز، تشبیه)
- (۲) پی به سرمنزل مقصود فروغی نبرد
 آن که جان را به فدای سر جانانه نکرد (ایهام، مجاز)
- (۳) برفتم پیش شاهنشاه همت تا زمین بوسم
 اشارت کرد دولت را که بالا خوان و بنشانش (ایهام تناسب، تشخیص)
- (۴) جوی شیر از جگر سنگ بریدن سهل است
 هرکه بر پای هوس تیشه زند کوه‌کن است (مجاز، تلمیح)

۳۱- کدام بیت دارای «تشبیه، استعاره، ایهام و ایهام تناسب» است؟

- (۱) چون صبا گفته حافظ بشنید از بلبل
 غنبرافشان به تماشای ریاحین آمد
- (۲) قدحی درکش و سرخوش به تماشا بخرام
 تا بینی که نگارت به چه آیین آمد
- (۳) مرغ دل باز هوادار کمان‌برویی است
 ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد
- (۴) سخرم دولت بیدار به بالین آمد
 گفت برخیز که آن خسرو شیرین آمد

۳۲- هر دو آرایه مقابل همه گزینه‌ها درست است؛ به جز ...

- (۱) چون نترسد چشم من صائب ز زهر چشم او
 شور دریای محیط از تلخی بادام اوست (مجاز، ایهام)
- (۲) رگ جان‌ها به دم تیغ عدم پیوسته است
 زود بر باد رود هر چه به دم پیوسته است (جناس همسان، تلمیح)
- (۳) به زیورها بیارایند وقتی خوب‌رویان را
 تو سیمین‌تن چنان خوبی که زیورها بیارایی (تشبیه، اغراق)
- (۴) طاق ابروی تو در حلقه آهوچشمان
 سست‌عهد است ولی سخت‌کمان افتاده است (ایهام تناسب، استعاره)

۳۳- آرایه‌های «ایهام، اغراق، تشبیه» به ترتیب در ابیات کدام گزینه به کار رفته است؟

الف) پروانه راحت بده ای شمع که امشب	از آتش دل پیش تو چون شمع گدازم
ب) گردبادی را که می‌بینی در این دامن دشت	روح مجنون است می‌آید به استقبال ما
ج) چو غنچه بر سرم از کوی او گذشت نسیمی	که پرده بر دل خونین به بوی او بدریدم
د) چه سان تقریر حال دل کنم پیش سیه‌چشمی	که گردد شمع خاموش از نگاه سرمه‌آلودش

(۱) «ج»، «د»، «الف»، «ب» (۲) «ب»، «الف»، «د»، «ج»

(۳) «الف»، «د»، «ج»، «د» (۴) «د»، «ب»، «الف»، «ج»

۳۴- آرایه بارز بیت زیر در کدام ابیات تکرار شده است؟

«قاضی شهر عاشقان باید	که به یک شاهد اختصار کند»
الف) گر بمیری در میان زندگی عطاروار	چون درآید مرگ عین زندگانی باشد
ب) دی طبیب دید و دردم را دوا نوشت و گفت	خون دل می‌خور که این ساعت نمی‌یابم دوات
ج) مه را که خرد که من به کرات	مه دیدم و مشتری ندیدم
د) گرهی را نشانده بودم پیش	بر نهاده به دست جام مدام

(۱) «الف»، «ب» (۲) «الف»، «ج» (۳) «ب»، «ج» (۴) «ج»، «د»

۳۵- ابیات زیر به ترتیب به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده‌اند؟

الف) موشکافی به جهان گرچه بود پیشه ما	به میان تو نبرده است ره اندیشه ما
ب) مهر و ماه اوفتاده از نظرم	تا بدیدم مهالقای تو را
ج) روی‌ها را همه دارند ز زیبایی دوست	دوست دارم سبب روی تو زیبایی را
د) پرتو روی تو نگذارد که بینم صورتت	دست غیرت بست بر رویت هم از رویت نقاب

(۱) ایهام، استعاره مصرحه، ایهام تناسب، استعاره مکنیه (۲) استعاره مصرحه، تشبیه گسترده، واژه‌آرایی، تشبیه

(۳) تشبیه، کنایه، ایهام، مجاز (۴) تکرار، ایهام، مجاز، اغراق

۳۶- آرایه‌های «تشبیه، اغراق، ایهام و مجاز» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) به آفتاب جمال تو چشم هر که فتاد چو سایه گرد تو بی اختیار می گردد
- ب) دیدی آن قهقهه کبک خرامان حافظ که ز سرپنجه شاهین قضا غافل بود
- ج) زمین دایره مینا خونین جگرم می ده تا حل کنم این مشکل در ساغر مینایی
- د) از نجوم آسمان چاکر فزون بینم تو را گاه آن آمد که تو بر آسمان دیوان کنی

۱) «الف» - «ب» - «د» - «ج» ۲) «ب» - «د» - «ج» - «الف»

۳) «الف» - «د» - «ج» - «ب» ۴) «ب» - «ج» - «الف» - «د»

۳۷- کدام بیت در وزن «فعلاتن فعلاتن فعطن» سروده شده است؟

- ۱) همه من بینم و بیننده نمی دیده دو چشمم همه من گویم و گوینده نمی کام زبانم
- ۲) اثر میر نخواهم که بماند به جهان میر خواهم که بماند به جهان در اثرا
- ۳) تن من خاک رهش دل من جلوه گهش سر و جانم به فدا حسبی الله و کفی
- ۴) گذری کن به کوی من، نظری کن به سوی من بنگر تا به روی من چه رسید از برای تو

۳۸- کدام گزینه با بیت زیر، در یک وزن عروضی سروده شده است؟

- «وه که گر من بازبینم روی یار خویش را» تا قیامت شکر گویم کردگار خویش را»
- ۱) قفل لب بگشاد و خندان شد به خنده از دهان آنگه پدید آمد نشان
- ۲) ذوق مهرش کی چشد بیگانه بگذر زین توقع این گل خوشبوی را جز آشنا بوید نبوید
- ۳) این راه خیری بُد نهادم پیش پایت با جبرئیل ار خیر و شر کردی نکردی
- ۴) شکوه تنها از شب دوشین ندارم کز نخست بخت ناساز و دل ناکامیابی داشتم

۳۹- وزن کدام یک از ابیات زیر به صورت «U / -- U / -- U / -- U» است؟

(۱) برون بود ز حد پرده و من پرده برانداز بهر پرده که برداشتم آن حور لقا بود

(۲) یکی کشت تاک و یکی چید انگور یکی ساخت زان سرکهای یا شرابی

(۳) سر از لانه مرغان خوش خط و خال برون کرده بر جوجگان پر و بال

(۴) از این پنجاه و نه بنگر چه بد حاصل تو را اکنون که حاصل بر سر شستی

۴۰- کدام ابیات دارای وزن مشترک و یکسان هستند؟

(الف) روی نیاورد به من یار که معیوب و بدم لیک شد از خنده او فاش که بس بی‌خردم

(ب) ما تشنگان را سیل غم از سر گذشت ای آب حیوان قطره‌ای از جوی تو

(ج) عز و شرف در صدر تو لهو و لعب در طبع تو فتح و ظفر در پیش تو نزل بقا بر خوان تو

(د) عارض گلگون بنما دم ز گلستان چه زنی سنبل مشکین بگشا دسته ریحان چه کنی

(هـ) چون از پی دلبر بود شاید که جان چاکر بود چون زهره خنیاگر بود از حور باید زیر و بم

(۱) «د» - «الف» / «ب» - «ه»

(۲) «ج» - «ه» / «د» - «الف»

(۳) «ه» - «ب» / «الف» - «ج»

(۴) «ه» - «ج» / «ب» - «د»

۴۱- وزن عروضی ذکرشده در مقابل کدام مصرع نادرست است؟

(۱) نوشید آب از چشمه‌سار تیغ و خنجر (مستفعلن مستفعلن مستفعلن فاعل)

(۲) سخن آموزد ازو هر که سخنگوی‌ترست (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

(۳) جانست به روزه است و تنت سیر شام (مفعلن مفعلن فاعلن)

(۴) تو می‌ماند خواهی و من جست خواهم (فعولن فعولن فعولن فعل)

۴۲- کدام یک از ابیات زیر به ترتیب بر وزن های «فعلاتن فعلاتن فعلاتن» و «فعلاتن فعلاتن فعلاتن» است؟

(الف) بگشا بند قبا تا بگشاید دل من	که گشادی که مرا بود ز پهلوی تو بود
(ب) ز خورشید پرسی که گردون چه سان بد	ز مه پرس باری که جوزا چه می شد
(پ) من و خورشید جمالت چه کنم ماهوشان را	که به انوار تجلی نرسد پرتو کوکب
(ت) همچنان عاشق نباشد ور بود صادق نباشد	هر که درمان می پذیرد یا نصیحت می نیوشد
- (۱) «الف» - «ب» (۲) «پ» - «الف» (۳) «ت» - «پ» (۴) «ب» - «ت»

۴۳- وزن کدام یک از ابیات زیر متفاوت است؟

(۱) جوهر اسرار آیا از خلف گیرد فروغ	خنده در بار است چون گل کاروان زخم را
(۲) هوش دادم به صبا بوی تو نگرفته هنوز	تا نگویند که مجنون تو خوش سودا نیست
(۳) نوبهار است و جنونم سوی هامون می کشد	شور رسوایی مرا بر روی مجنون می کشد
(۴) نه همین سودای ابرویت مرا دیوانه ساخت	برهنم از شوق او محراب در بتخانه ساخت

۴۴- کدام گزاره درباره ابیات زیر نادرست است؟

«ای دل نگفتمت که ز خوبان مجوی مهر	زان رو که ذره مهر نجوید ز آفتاب
ای دل نگفتمت که سر از سنبلیش مچین	کافتی از آن کمند چو خواجه در اضطراب»

- (۱) شاعر برای اشاره به موی معشوق در بیت دوم دو استعاره مصرحه ساخته است.
- (۲) بیت اول دارای ایهام تناسب است، اما ایهام ندارد.
- (۳) از شاعر آن چند مثنوی به تقلید از نظامی بر جای مانده است.
- (۴) مفهوم بیت دوم مشابه بیت «اوحدی را در کمند آور چو صیدی می کنی / ورنه من خود روز و شب در بند فتراک توام» است.

۴۵- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«آینه‌ات دانی چرا غمّاز نیست؟	زان که زنگار از رخس ممتاز نیست»
(۱) ای که خود را در دل ما زشت‌منظر دیده‌ای	رنگ خود را چاره کن، آینه ما زرد نیست
(۲) از تیرگی تو صائب محروم از لقایی	چندان که می‌توانی آینه را جلا ده
(۳) بدین دو دیده حیران من هزار افسوس	که با دو آینه رویش عیان نمی‌بینم
(۴) می‌شود از نفس صبح، چراغم خاموش	صیقل آینه دل شب تار است مرا

۴۶- عبارت زیر با همهٔ گزینه‌ها تناسب مفهومی دارد، به جز:

«مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.»

- (۱) چه‌سان به خاک نبندند عشق‌بازان نقش؟
- (۲) آسمان بار شود پشت زمین را چون کوه
- (۳) فلک غلتید و از بار امانت شانه خالی کرد
- (۴) از نم فیضی که با این مشت خاک آمیختند

۴۷- **نهایی** مفهوم کلی بیت زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

- «از سیاهی داغ ما هرگز نمی‌آید برون
- (۱) هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق
 - (۲) راز صائب در زمان بیخودی رسوا نشد
 - (۳) دلم گرد لب لعلت سکندروار می‌گردد
 - (۴) دم عیسی است که با باد سحر می‌گذرد

۴۸- بیت زیر با کدام گزینه مفهوم مشترک دارد؟

- «چنان سایه گسترده بر عالمی
- (۱) که نیست چون تو سخاوری به شرق و به غرب
 - (۲) مرا ز چنگ نوائب به جود خود برهان
 - (۳) ز داد اوست زمان کرده با امان وصلت
 - (۴) در آن زمان که کند تیغ با کف تو وصال

۴۹- بیت کدام گزینه با بیت زیر مفهوم مشترک ندارد؟

- «چون جام شفق موج زند خون به دل من
- (۱) زرد شد روی من از هجر تو ای جان جهان
 - (۲) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد
 - (۳) زردی روی مرا دید و نپرسید ز حال
 - (۴) زرد شد چهره ز سوز دل و بیماری شب

۵۰- کدام بیت با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

- «غرقهٔ وهمیم ورنه این محیط
- (۱) دل داناست گر پرگار گردون مرکزی دارد
 - (۲) جهان ز جنس اثرهای این و آن خالی است
 - (۳) با خیال خشک تا کی سر به یک بالین نهم
 - (۴) بیدل آخر به سر خویش قدم باید زد

- که بار عشق دوتا ساخت پشت گردون را
- گر حمایت نکند همت درویشانش
- تو زیر بار این کوه کلان رفتی؟ چه بی‌باکی!
- حاملان عرش را بار امانت در گل است

- در سواد آفرینش آب حیوانیم ما
- ثبت است بر جریدهٔ عالم دوام ما
- بوی می در شیشهٔ سرباز خود را جمع کرد
- نگویی کآخر ای مسکین فراز آب حیوان آی
- و آب خضر است که بر روی خضر می‌گذرد

- که زالی نیندیشد از رستمی
- نه چون من است ثناگستری به شام و عراق
- که خلق را تسوی می‌امروز نایب رزاق
- به حکم اوست قضا بسته با رضا میثاق
- ز بس که جان بدان را دهی ز جسم فراق

- با این همه دور از تو مرا چهرهٔ زردی است
- سرخ شد دیده ز خون صبر کجا می‌ماند
- اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم
- این قدر هست که در عشق نشانم باقی است
- این نه بیماری تن، کار دل آگاه است

- از تنک‌آبی کناری بیش نیست
- چو جوش می سر خم مغز می‌داند فلاطون را
- به‌هرزه وهم مچینید کاین دکان خالی است
- دست در آغوش با تصویرکردن مشکل است
- جادهٔ منزل تحقیق خط پرگار است

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس هفتم: نابرابری اجتماعی
(جامعه‌شناسی انتقادی)
درس هشتم: سیاست هویت
صفحه‌های ۷۶ تا ۹۲

۵۱- به‌ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام موضوع در ارتباط است؟

- جدایی دانش از ارزش
- پیوند دانش و ارزش
- جنبش ضد جنگ ویتنام
- پرستار «رچد» در فیلم دیوانه از قفس پرید
- (۱) تجویز راه‌حل برای بهتر شدن وضعیت کار علم نبود - به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی - دانش و ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل دارند - نقد قدرت
- (۲) دانش قلمرو تبیین و ارزش قلمرو تفسیر است - باز شدن راه بازگشت دعای انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی - شکل‌گیری دانش انتقادی - مظهر قدرت سرکوبگر

- (۳) عبور از وضع موجود و رسیدن به وضعیت مطلوب - غلبه رویکرد تفسیری - دهه شصت میلادی - نمادی از تلاش برای آزادی
- (۴) کار داورى درباره ارزش‌ها غیرعلمی قلمداد می‌شد - غلبه رویکرد تبیینی - داورى ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه - فلسفه فوکو

۵۲- کدام مورد درباره جامعه‌شناسی انتقادی نادرست است؟

- (۱) مهم‌ترین هدف آن، نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حلی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر است.
 - (۲) جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند.
 - (۳) به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد.
 - (۴) موضوع آن، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن و نیز کنش‌های اجتماعی و معنای آنهاست.
- ۵۳- **نهایی** پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟
- در «سیاست هویت» نگرش نسبت به «تغییرات مداوم هویت‌ها» و «وحدت» به‌ترتیب چگونه بود؟
 - در چه روشی، گروه‌های مسلط، تسهیلات و خدمات را با کیفیت بسیار پایین‌تری در اختیار گروه‌های نژادی، قومی و مذهبی می‌گذارند؟
 - اخراج و کشتار مسلمانان میانمار موسوم به روهینگیا نتیجه چه سیاستی بود؟

- (۱) مطلوب، نامطلوب - جداسازی - همانندسازی
- (۲) نامطلوب، مطلوب - نسل‌کشی - تکثرگرا
- (۳) مطلوب، نامطلوب - جابه‌جایی اجباری - دیگچه همانندسازی
- (۴) نامطلوب، نامطلوب - جداسازی - همانندسازی

۵۴- **نهایی** جنبش‌های سبک زندگی، زنان، آفریقایی - آمریکایی تبارها و چرا ایجاد شدند؟

- (۱) به علت وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی در مدل تکثرگرا
- (۲) به دلیل الگوهای خشونت‌آمیز نسل‌کشی و ... در سیاست هویت
- (۳) در پی جهانی شدن، بسیاری از گروه‌ها در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آنها تحمیل می‌کرد، مقاومت می‌کنند.
- (۴) به علت سیاست همانندسازی که دولت‌ها در دوره مدرن پیش گرفته‌اند.

۵۵- چند مورد از موارد زیر راجع به «سیاست هویت» درست است؟

- محصول دوران پسامدرن است.
- برخی از پیدایش آن به باز شدن «جعبه پاندورا» یاد می‌کنند.
- در همه عرصه‌های ثروت، قدرت، هویت و دانش ایجاد می‌شود.
- فقط یک چهره افراطی دارد.

۵۶- به ترتیب «جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک از انگلیسی‌زبان‌ها» و «کوکلاکس‌کلن» ناظر به چه موضوعاتی است؟

- (۱) دیگچه همانندسازی - چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع
 - (۲) مدل تکثرگرا - سیاست هویت می‌تواند به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید کند
 - (۳) مدل تکثرگرا - به رسمیت شناختن گروه‌های به حاشیه رانده شده
 - (۴) همانندسازی - جشن سال نوی چینی
- ۵۷- از میان موارد زیر کدام موارد مربوط به الگوی «وحدت و کثرت هویت‌ها» است؟
- (الف) اشتراکاتی را ایجاد می‌کند که به بهتر شدن روابط افراد و جوامع منجر می‌شود.
 - (ب) تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.
 - (ج) آزادی اقلیت‌های دینی و مذهبی در تعلیم و تربیت و احوال شخصیه
 - (د) خیابان صلح ادیان

هـ) پاک‌سازی قومی در یوگوسلاوی سابق

- (۱) «ب» و «ه» (۲) «الف» و «ب» (۳) «ج» و «د» (۴) «ه» و «ج»

۵۸- «علم» در رویکردی که «رفیق یا رقیب رویکرد انتقادی» است، چگونه است؟

- (۱) آن رویکرد انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند.
- (۲) راه رهایی انسان را نه از درون علم که در بیرون علم جست‌وجو می‌کند.
- (۳) دانش در برابر قدرت و ثروت امری مثبت و سفید قلمداد می‌شود.
- (۴) علم در مقابل سلطه‌گری می‌ایستد.

۵۹- به ترتیب «کشیده شدن جامعه‌شناسی به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آنها»، «بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آنها» و «آنچه در

غزه اتفاق افتاد» مبین چیست؟

- (۱) تحسین و تقبیح پدیده‌ها - ناممکن ساختن انتقاد از ساختارهای اجتماعی - همانندسازی
- (۲) فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - از دست رفتن امکان کنترل آثار مخرب آنها - همانندسازی
- (۳) فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - ناممکن ساختن انتقاد از ساختارهای اجتماعی - مدل تکثرگرا
- (۴) تحسین و تقبیح پدیده‌ها - از دست رفتن امکان کنترل آثار مخرب آنها - مدل تکثرگرا

۶۰- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

معیار	نوع		
	تبیینی	تفسیری	انتقادی
چه چیزی را مطالعه می‌کند؟	(الف)	(ب)	
چگونه مطالعه می‌کند؟			(ج)

- (۱) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - نگاه از بیرون
- (۲) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - تفسیری، انتقادی و تجویزی
- (۳) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها
- (۴) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - تفسیری، انتقادی و تجویزی

هویت

(تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل درونی»، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»)
صفحه‌های ۸۶ تا ۱۰۷

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۶۱ تا ۶۵ «یا» به سؤالات ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۶۱- به ترتیب «پژوهشگاه رویان»، «هویت فرهنگی جهان اجتماعی» و «ناسازگاری در سطح عقاید و ارزش‌ها» با

کدام گزینه در ارتباط قرار می‌گیرند؟

(۱) تغییرات هویتی‌ای که مورد تشویق و تأیید جامعه قرار می‌گیرد - بر اساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد - تعارض فرهنگی

(۲) تغییرات هویتی گاه از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود - در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد - بحران هویت

(۳) تغییرات هویتی‌ای که مورد تشویق و تأیید جامعه قرار می‌گیرد - پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است - تزلزل فرهنگی

(۴) تغییرات هویتی افراد گاه از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود - عقاید و ارزش‌های مشترک میان مردم - تزلزل فرهنگی

۶۲- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- مدیر یک بخش هنگامی که مدیر کل می‌شود چه نوع تحرک اجتماعی پیدا کرده است؟

- جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی چگونه با جهان اسلام تعامل کرد؟

- «راهبه‌ها» یا «خواهر روحانی» مؤید چه موضوعی هستند؟

(۱) نزولی - بدون اینکه به جهان اسلام بپیوندد تحولات هویتی پیدا کرد - یأس، ناامیدی و خودکشی

(۲) صعودی - بدون اینکه به جهان اسلام بپیوندد تحولات هویتی پیدا کرد - ابداعات و نوآوری‌ها

(۳) افقی - به آن ملحق شد - علل درونی تحولات فرهنگی

(۴) صعودی - بدون اینکه به آن ملحق شود، دچار تحولات هویتی گردید - کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی

۶۳- هر کدام از موارد زیر نشانگر کدام موضوع یا مصداق هستند؟

- تعارض فرهنگی

- تزلزل فرهنگی

- بحران هویت

- تحول فرهنگی منفی

(۱) شیوه‌هایی از زندگی که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند - ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی - تأخیر در ازدواج - تحول جامعه نبوی به اموی

(۲) نهاد خانواده در ایران امروز - جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی خود را بر اساس فرهنگ خود سامان دهد - جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد - تحول جامعه نبوی به اموی

(۳) افزایش طلاق - از دست رفتن ثبات و استقرار عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌ها - نهاد خانواده در ایران امروز - تحول جامعه جاهلی به نبوی

(۴) شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌ها - ناتوانی جهان اجتماعی در دفاع از کیان خانواده در برابر بدیل‌های زندگی خانوادگی - زندگی مشترک بدون ازدواج - تحول جامعه جاهلی به نبوی

۶۴- کدام مورد مربوط به «از خود بیگانگی حقیقی» نیست؟

(۱) عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود.

(۲) تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است.

(۳) جوامع خودباخته

(۴) انسان سر به عصبان و اعتراض برمی‌دارد.

۶۵- همه عبارات زیر صحیح‌اند به جز عبارت

الف) «نقاشی به سبک اروپایی روی کاشی‌های کاخ گلستان» بیانگر «غرب‌زدگی» است.

ب) همگی متفکران ضمن نوشتن آثار متعددی درباره بحران‌های هویتی این جهان، شکل‌گیری دوران پسامدرن را تحول هویت جهان متجدد می‌دانند.

ج) در جهان سکولار فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند (مثل منع تحصیل دختران محجبه در فرانسه)

د) جهان اجتماعی خودباخته به روش تقلیدی عمل می‌کند و علاوه بر ارتباط با تاریخ خود، به جهانی که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق می‌شود.

(۴) «ب» و «الف»

(۳) «ج» و «د»

(۲) «الف» و «ج»

(۱) «ب» و «د»

چالش های جهانی

(جنگها و تقابل های جهانی، بحران های
اقتصادی و زیست محیطی، بحران های
معرفتی و معنوی)
صفحه های ۸۳ تا ۱۰۳

اگر به سؤال های ۶۱ تا ۶۵ پاسخ نداده اید، می توانید به سؤال های ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.

جامعه شناسی (۲)

۶۶- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر چیست؟

- بعد از انقلاب صنعتی جنگ از زندگی بشر رخت برمی بندد.

- وقتی آثار و چالش های جهانی در سطح جهان آشکار می شود، فرهنگ های دیگر نباید درمان این دردها را از غرب بخواهند.

- بحران های اقتصادی به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند.

(۱) با رشد علم تجربی، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می آید - علت این چالش ها درونی است، نه بیرونی - کاهش اهمیت مرزهای

جغرافیایی

(۲) فاتحان با غنایم جنگی بر ثروت خود می افزایند - با بروز چالش های جدید چالش های پیشین از بین نمی روند - شکل گیری اقتصاد جهانی

(۳) با رشد علم تجربی، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می آید - علت این چالش ها درونی است، نه بیرونی - افزایش اهمیت مرزهای سیاسی

(۴) فاتحان با غنایم جنگی بر ثروت خود می افزایند - همگی این چالش ها از درون فرهنگ غرب برمی خیزد - پیوند خوردن بحران اقتصادی با چالش

فقر و غنا

۶۷- هر کدام از موارد زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

- به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد.

- همایش های بین المللی متعددی درباره آن برگزار شده است که البته نتوانسته اند از شتاب بحران بکاهند.

- جهان را تا آستانه جنگ سوم جهانی پیش برد.

اصطلاح های مرکز و پیرامون	بحران موشکی کوبا	«ب»
«ج»	«الف»	بحران زیست محیطی

(۲) «ب» - «ج» - «الف»

(۱) «الف» - «ب» - «ج»

(۴) «الف» - «ج» - «ب»

(۳) «ج» - «ب» - «الف»

۶۸- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خامی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.

- در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از بمب اتم استفاده شد.

- هانتینگتون در نظریه «جنگ تمدن‌ها» فرهنگ اسلامی را بزرگترین تهدید برای غرب می‌داند.

- در همان نیمه اول قرن بیستم با دست برداشتن علم از داوری‌های ارزشی، علم مدرن زیر سؤال رفت.

(۲) ص - غ - ص - غ

(۱) ص - ص - غ - ص

(۴) غ - ص - غ - ص

(۳) غ - غ - ص - غ

۶۹- کدام فرهنگ به حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است؟

(۱) فرهنگی که برای حل چالش‌های درونی خود از غرب کمک بخواهد.

(۲) فرهنگی که توان حل چالش‌های اقتصادی و زیست‌محیطی را نداشته باشد.

(۳) فرهنگی که در علم و دانش دنباله‌روی مکتب غربی شود.

(۴) فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خود را نداشته باشد.

۷۰- «اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در طول قرن بیستم»، «بازگشت نگاه معنوی در فرهنگ غرب» و «افول روشنگری» به چه چیزی منجر شد؟

(۱) بحران معرفتی - افول بازار معنویت‌های کاذب - شکاکیت و انکار حقیقت

(۲) مرگ آرمان‌ها و امیدها - پساکولاریسم - شکل‌گیری جریان‌های پست مدرن

(۳) پوچ‌گرایی - بازگشت به هویت فرهنگی و تاریخی در جوامع غربی - عبور از اصول جهان مدرن

(۴) خرافه‌پرستی - جست‌وجوی سنت‌های قدسی توسط مهاجران ساکن کشورهای غربی - نادیده گرفتن وحی و شهود

انگیزه و نگرش

صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۸۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روانشناسی

۷۱- چه تعداد از عبارات زیر صحیح است؟

- در پاسخ به چرایی رفتار، به عوامل انگیزشی و نگرشی توجه می‌شود.
- عوامل شکل‌دهنده نگرش متنوع‌اند و تحت تأثیر نظام رفتاری فرد می‌باشند.
- انسان و حیوان در پاسخگویی به نیازهای زیستی، عوامل انگیزشی مشترکی دارند.
- گاهی در پاسخ به نیازهای زیستی، حیوانات نیز مانند انسان‌ها تابع عوامل فزایستی هستند.
- نگرش، تحت تأثیر باورها و ارزش‌های فرد، باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۲- متن زیر کدام‌یک از مفاهیم روان‌شناختی را توصیف می‌کند؟

«عاملی است که ما را به حرکت در می‌آورد و به سوی رفتار معین سوق می‌دهد. این عامل مسیری را که باید طی کنیم، مشخص می‌کند و از دو جهت در

افراد متفاوت است. این عامل موتور محرکه انسان است»

۴ (۴) عامل زیستی

۳ (۳) ارزش‌ها و باورها

۲ (۲) هیجان

۱ (۱) نگرش

۷۳- موقعیت زیر، به کدام مفهوم روان‌شناسی اشاره دارد؟

«فردی در کمپین‌های اجتماعی فعال است و هرروزه بخش زیادی از وقت خود را به این فعالیت‌ها اختصاص می‌دهد. او سخنرانی‌های انگیزشی برگزار

می‌کند و در میان مردم طرفداران زیادی دارد. او از فعالیت‌های لذت می‌برد اما معتقد است اگر روزی تحسین و ستایش عمومی را از دست بدهد، دیگر

حاضر به ادامه فعالیت خود نیست.»

۴ (۴) انگیزه بیرونی

۳ (۳) انگیزه درونی

۲ (۲) نگرش منفی

۱ (۱) نگرش مثبت

۷۴- کدام گزینه درست است؟

۱) «غلبه اراده بر سختی شرایط» بیانگر داستان فالکون‌ها است.

۲) علاوه بر عوامل درونی، عوامل بیرونی نیز باعث شکل‌گیری باورهای غلط می‌شوند.

۳) شکل‌گیری نظام و باورهای فرد وابسته به خود شخص و با همکاری ارکان‌هایی همچون مدرسه نیست.

۴) هدف از جمله «شهر ما خانه ماست.» سنجش میزان اراده شهروندان است.

۷۵- مطابق متن زیر و سیر اتفاقات بیان شده، کدام گزینه صحیح می باشد؟

«نیک وی آچیچ بدون دست و پا به دنیا آمد و در زندگی محدودیت های زیادی داشت، اما توانست با این محدودیت ها کنار بیاید و حتی از بسیاری از افراد سالم نیز موفق تر باشد. در ۱۷ سالگی موسسه «زندگی بدون دست و پا» را به منظور امید دادن به افراد افسرده و ناتوان تأسیس کرد. او با ادامه فعالیت های خود، در نهایت، به شخصی تبدیل شد که سخنرانی هایش برای میلیون ها شنونده در سراسر جهان، امید به زندگی و انگیزه به ارمان می آورد. او همچنین سخنران انگیزشی و تأثیرگذار و مدیر یک سازمان غیرانتفاعی است.»

تولد با نقص جسمانی ← بی توجهی به محدودیت ها ← تغییر نگرش ← اراده ← رسیدن به موفقیت ← تأثیرگذاری روی دیگران

- (۱) یکی از مواردی که اینجا مطرح شده است «اراده» است که در شکل دهی به رفتار انسان ها، مانند سایر عوامل نگرشی غالباً مثبت عمل می کند.
- (۲) شکل گیری اراده به طور مستقل و بدون پشتوانه است و افرادی که دارای نقص جسمانی هستند، معمولاً دارای اراده ای قوی برای تأثیرگذاری هستند.

- (۳) شباهت داستان نیک وی آچیچ و رزمندگان دفاع مقدس، داشتن هدف دست نیافتنی بود که آن ها را بر مشکلات چیره می ساخت.
- (۴) حذف مورد «بی توجهی به محدودیت ها» سبب می شود طی کردن مسیر موفقیت کند شود یا پیش نرود.

۷۶- کدام مورد در خصوص عبارت بیان شده، صحیح است؟

«حسین، هر روز به مدت دو ساعت به همراه تیم والیبال مشغول تمرین می شود؛ تا این تیم در مسابقات استانی مقام نخست را کسب کند.»

- (۱) ضمن اینکه تحت تأثیر موانع زودگذر قرار نمی گیرد، این فعالیت ها، نوعی موفقیت تلقی می شود.
- (۲) این افعال، با اینکه تأثیری در انسجام در رفتار ندارند، ولی باعث ایجاد توانمندی در فرد می شوند.
- (۳) فرد با این فعالیت ها، دست به رفتاری زده است که متمرکز بر اهمیت و استفاده از زمان حال است.
- (۴) فرد با نادیده گرفتن نیازهای خود، همواره با تلاش و کوشش بسیار در پی دستیابی به آن مقطع آتی است.

۷۷- درستی یا نادرستی عبارت های زیر، به ترتیب، در کدام گزینه بیان شده است؟

- (الف) روی آوردن به توجیهات، معلول تنش زا بودن ناهماهنگی های شناختی - رفتاری می باشد.
- (ب) در ناهماهنگی شناختی، تغییر نگرش، الزام و تغییر رفتار، مبتنی بر عدم الزام است.
- (ج) تأثیر نیرومند بر نگرش و رفتار شخص، به نیرومندی میزان ارزیابی مثبت یا منفی عنصر وابسته است.
- (د) نظام قاعده مند شناخت ما، دارای پیوند بین عناصر و تمایل این پیوندها به ناهماهنگی است.

(۲) درست - درست - درست - نادرست

(۱) نادرست - درست - نادرست - نادرست

(۴) درست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست

۷۸- کدام یک از عبارات - مفاهیم زیر، در خصوص «ادراک کنترل و کارایی» صحیح نمی باشد؟

(۱) دانش و مهارت لازم بر انجام یک فعل - ادراک کارایی

(۲) تحت اختیار بودن رفتار و محیط - ادراک کنترل

(۳) ناهماهنگی ادراک کنترل و کارایی با شواهد محیطی - ادراک کنترل و کارایی کاذب

(۴) هماهنگی ادراک کنترل و کارایی با محیط - مانع بروز رفتار

۷۹- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، بیانگر کدام روش اسناد است؟

- شکست در مسابقه به دلیل دریافت راهنمایی غلط از مربی

- عدم پذیرش در مصاحبه استخدامی به دلیل عدم تمرکز

- دیر رسیدن به جلسه امتحان به دلیل طوفانی بودن هوا

- شکست در مسابقات فوتبال به دلیل اشتباه های داوری

(۱) ناپایدار بیرونی - ناپایدار بیرونی - پایدار درونی - ناپایدار بیرونی

(۲) پایدار درونی - ناپایدار بیرونی - پایدار درونی - ناپایدار درونی

(۳) پایدار درونی - ناپایدار درونی - ناپایدار بیرونی - پایدار درونی

(۴) ناپایدار بیرونی - ناپایدار درونی - ناپایدار بیرونی - ناپایدار بیرونی

۸۰- کدام یک از عبارت های زیر، در خصوص «درماندگی آموخته شده» درست است؟

(الف) در موقعیت درماندگی آموخته شده، فرد از تلاش دست برمی دارد؛ هر چند که کوشش خود را با پیشرفت مرتبط می داند.

(ب) درماندگی آموخته شده که از عوامل نگرشی است، همیشه تأثیر منفی بر شکل دهی بر رفتار انسان دارد.

(ج) در موقعیت درماندگی آموخته شده، فرد احساس می کند کنترل اوضاع از دستش خارج شده است.

(د) درماندگی آموخته شده ناشی از باورهای منفی و سازنده است که تحت تأثیر برخی عوامل ایجاد شده است.

(۴) «ج» - «د»

(۳) «الف» - «د»

(۲) «ب» - «ج»

(۱) «الف» - «ب»

کتاب های آیة انسان را

پیمان های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

WWW.ArefOnline.ir

صبح جمعه

۱۴۰۴/۱۲/۸

دفترچه شماره (۲)

آزمون ۸ اسفندماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۲۵ تا ۱۰:۴۰ صبح

۸۵ سؤال در ۷۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۰۱	۱۰۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۱۶	۱۲۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران (دهم)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۵	۱۴۱	۱۴۵	۵
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۴۶	۱۵۵	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۶	۱۶۵	۱۰

پدیدآورسان رهنمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خان‌بابائی، امیر زراندوز، علی شهرابی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده	ریاضی و آمار
سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجیری، امیرحسین سعیدی‌پور، فرهاد فروزان‌کیا، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، مبین محمدی تراکمه، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی
هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمدعرفان فرهادی، منصوره مولایی	روان‌شناسی
محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، سید امیررضا سجادی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کریمیان‌فرد، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن
محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدارام، محمد رسایی، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، کیمیا طهماسبی، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، سید محمد مدنی دینانی، علی معزی، فیروز نژادنجف	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، امیرعباس محمدی، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رتوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمدرضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، مسلم احمدنژاد، محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

باسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):
نظام الطبیعة
(متن و قواعد درس ۴)
صفحه های ۵۳ تا ۶۲

عربی (۲):
الصدق
إرحموا ثلاثة
درس های ۵ و ۶
صفحه های ۶۵ تا ۹۰

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿ هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ﴾:

- (۱) این خلقت خداست. پس نشان دادند کسانی که غیر از اویند، چه خلق کرده اند.
- (۲) این آفرینش خداوند است. پس نشانم دادند کسانی که غیر از اویند، چه خلق کردند.
- (۳) این آفرینش خداست. پس به من نشان دهید کسانی که غیر از اویند، چه آفریده اند.
- (۴) این خلقت خداوند است. پس به من نشان بدهید چه کسانی غیر از اویند و آفریده شدند.

۸۲- « الْمُسْلِمُونَ أَسْرَوْا فِي تِلْكَ الْغَزْوَةِ ابْنَةَ رَجُلٍ يُفَرِّجُ عَنِ الْمَكْرُوبِ وَ يُعْرِفُ بِإِعَانَةِ الضُّعْفَاءِ عَلَى شِدَائِدِ الدَّهْرِ »:

- (۱) مسلمانان در آن جنگ دختر مردی را اسیر کردند که اندوه غمگین را می زدود و به یاری کردن ناتوانان بر گرفتاری های روزگار شناخته می شد.
- (۲) در آن جنگ مسلمانان دختر مردی را به اسارت گرفتند که اندوه غمگین را می زداید و به یاری کردن ضعیفان بر گرفتاری های روزگار شناخته می شود.
- (۳) مسلمانان در آن جنگ دختر یک مردی را اسیر کردند که به یاری کردن ضعیفان در سختی روزگار و زدودن اندوه از غمگین معروف بود.
- (۴) مسلمانان در آن جنگ دختر یک مرد را اسیر کردند که از غمگین، اندوهش را می زدود و به یاری کردن ناتوانان بر سختی روزگار شناخته می شد.

۸۳- « لَا يَحْزَنُ الْمُجْتَهِدُ قَوْلَ مَنْ لَا هَدَفَ لَهُمْ فِي الْحَيَاةِ لِأَنَّهُمْ لَا يَرُونَ فِي طَرِيقِهِمْ إِلَّا الْمَوَانِعَ وَ يَعِيشُونَ دَائِمًا بِأَمَلٍ »:

- (۱) شخص تلاشگر نباید از سخن کسانی که هدفی در زندگی ندارند اندوهگین شود، زیرا آنها موانع را در مسیر خود می بینند و بدون هیچ امیدی زندگی می کنند.
- (۲) حرف کسانی که هیچ هدفی در زندگی خود ندارند تلاشگر را ناراحت کند، زیرا فقط مانع ها را در مسیر می بینند و همواره بدون امید زندگی می کنند.
- (۳) سخن کسانی که اصلاً هدفی در زندگی ندارند تلاشگر را اندوهگین سازد، چراکه در مسیر خود فقط موانع را می بینند و همیشه بدون امید زندگی می کنند.
- (۴) تلاشگر از سخن کسانی که در زندگی شان هدفی ندارند ناراحت نمی شود، برای اینکه آنها موانع را فقط در مسیر می بینند و بدون هیچ امیدی زندگی می کنند.

۸۴- « بعضُ الأفراد، رغم أنهم ولدوا في أسرة فقيرة، يسعون لأن يتغلبوا على جميع مشاكلهم. »:

- (۱) بعضی از افراد با اینکه در خانواده‌ای تهیدست به دنیا می‌آیند ولی سعی می‌کنند که تمام مشکلاتشان را شکست دهند.
- (۲) با اینکه افرادی هستند که در خانواده‌ای فقیر متولد شده‌اند، تلاش می‌کنند بر همه مشکلات خویش چیره شوند.
- (۳) برخی افراد با وجود اینکه در خانواده‌ای تهیدست زاییده شده‌اند، تلاش می‌کنند تا بر همه مشکلاتشان چیره شوند.
- (۴) تعدادی از افراد با وجود فقر خانواده در زمان تولد، سعی می‌کنند تا بر تمام مشکلات خود غلبه کنند.

۸۵- **نهایی** « لنعلم أن أهم مهددات نظام الطبيعة هو تلوث الهواء الذي يسبب أمطاراً حمضية، فيحاول الخبراء لكي نتخلص منه تخلصاً. »:

- (۱) واجب است بدانیم که مهم‌ترین تهدیدگران برای نظام طبیعت آلوده شدن هوا است که باعث باران اسیدی می‌شود، پس کارشناسان تلاش می‌کنند که از آن رهایی یابیم.
- (۲) باید بدانیم که مهم‌ترین تهدیدکنندگان نظام طبیعت آلوده شدن هواست که موجب باران‌های اسیدی می‌گردد، پس کارشناسان تلاش می‌کنند تا از آن به‌طور قطع رهایی یابیم.
- (۳) باید بدانیم که از مهم‌ترین تهدیدات نظام طبیعت آلوده کردن هواست که علت آن باران‌های اسیدی می‌باشد، پس افراد خبره سعی می‌کنند تا به‌طور حتمی از آن نجات پیدا کنیم.
- (۴) باید به خاطر داشته باشیم که مهم‌ترین تهدید برای نظام طبیعت آلوده کردن هوا می‌باشد که سبب باران‌های اسیدی می‌شود، پس بدون شک افراد خبره می‌کوشند که از آن خلاص شویم.

۸۶- عین الصحیح:

- (۱) قد يذكر الإنسان ذكرياته القديمة و يفرح بها.: قطعاً انسان خاطرات قدیمی خود را به یاد می‌آورد و با آن‌ها خوشحال می‌شود.
- (۲) لا يتردد الوالد في شراء ما تحتاج إليه أسرته.: پدر در خریدن آنچه که خانواده‌اش به آن نیاز داشت، تردید نکرده است.
- (۳) هؤلاء كانوا يُعاملون الآخرين معاملةً حسنة دائماً.: اینان همواره نسبت به دیگران به خوبی رفتار می‌کنند.
- (۴) ليت هذه التلميذة تُحبّ الدّراسة في تلك المدرسة.: کاش این دانش‌آموز تحصیل در آن مدرسه را دوست بدارد.

۸۷- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) الصَّدَقُ نُورٌ يَهْدِي مَنْ يُحِبُّهُ حَبًّا صَادِقًا.. صدق، نوری است که هدایت می‌کند کسی را که صادقانه دوستش دارد.

(۲) عَلَى الطَّالِبِ أَنْ يُجَاهِدَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ وَ يَصْبِرَ عَلَى مَشَقَّاتِهِ.. بر دانش‌آموز واجب است که در طلب علم مجاهدت نماید و بر سختی‌های آن شکیبایی ورزد.

(۳) ﴿وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ و سخن آنان تو را اندوهگین نسازد؛ همانا عزت همه از آن خداوند است.

(۴) قَرَأَ الطَّالِبُ كِتَابًا يُنِيرُ لَهُ طَرِيقَ الْمَعْرِفَةِ.. دانش‌آموز کتابی را خواند که مسیر معرفت را برایش روشن کرده بود.

۸۸- «مادران برای تربیت فرزندانشان در کشور ما بسیار تلاش می‌کنند.» عَيْنِ الصَّحِيح:

(۱) الْأُمّهَاتُ تَجْتَهِدْنَ لِتَرْبِيَةِ أَوْلَادِهِنَّ فِي بِلَادِنَا إِجْتِهَادًا بِالْغَا.

(۲) تَجْتَهِدُ الْأُمّهَاتُ لِتَرْبِيَةِ أَوْلَادِهِنَّ فِي بِلَادِنَا إِجْتِهَادًا بِالْغَا.

(۳) يَجْتَهِدُ كَثِيرٌ مِنَ الْأُمّهَاتِ لِتَرْبِيَةِ الْأَوْلَادِ فِي بِلَادِنَا.

(۴) الْأُمّهَاتُ إِجْتَهِدْنَ لِتَرْبِيَةِ أَوْلَادِهِنَّ فِي بِلَادِنَا كَثِيرًا.

۸۹- عَيْنِ الْإِبْعَدِ لِلْمَفْهُومِ: «لَا تُحَدِّثُ النَّاسَ بِكَلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ.»

(۱) زان‌که هر گستاخ را گفتار نیست هر سخن را جای و هر گفتار کیست

(۲) تَوَقَّدِرْ دُرَّ لَفْظٍ دَلَّ نَدَانِي سخن هر جا شاید گفت، دانی؟

(۳) شکوه عقل را بسیاری گفتار کم سازد دو لب را در نظرها خامشی تیغ دودم سازد

(۴) هزار مرتبه سعدی تو را نصیحت کرد که حرف محفل ما را به مجلسی نبری

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٤) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

يُحْكِي أَنَّهُ كَانَتْ هُنَاكَ بَلَدَةٌ صَغِيرَةٌ تَعِيشُ بِدُونِ حَاكِمٍ، وَ مَعَ مُرُورِ الْوَقْتِ شَعَرَ أَهْلُ الْقَرْيَةِ بِضُرُورَةِ وُجُودِ حَاكِمٍ يَهْتَمُّ بِأُمُورِهِمْ وَ يَنْظُرُ إِلَى حَاجَاتِهِمْ وَ يَقْلُقُ عَلَى رَاحَتِهِمْ، فَأَخَذُوا يُفَكِّرُونَ فِي شَخْصٍ تَنْطَبِقُ عَلَيْهِ كُلُّ الْمَوَاصِفَاتِ الْمَطْلُوبَةِ لِيُرْشَحُوهُ لِحُكْمِ الْبَلَدَةِ، حَتَّى جَاءَهُمْ حَكِيمٌ وَ اقْتَرَحَ عَلَيْهِمْ أَنْ يُعَيِّنُوا رَجُلًا وَجِيهًا حَاكِمًا لِلْبَلَدَةِ، وَ ذَلِكَ لِأَنَّ لَدَيْهِ الْوَقْتَ الْكَافِي وَ الْحِكْمَةَ وَ الْقُدْرَةَ عَلَى إِدَارَةِ الْبَلَدَةِ بِشَكْلِ جَيِّدٍ جَدًّا.

وَ عِنْدَمَا جَاءَ أَهْلُ الْبَلَدَةِ يَطْلُبُونَ مِنَ الرَّجُلِ أَنْ يَحْكُمَهُمْ، سَأَلَ الرَّجُلُ: كَمْ سَيَكُونُ رَاتِبِي فِي الشَّهْرِ؟ فَقَالَ أَهْلُ الْبَلَدَةِ: أَلْفَ دِرْهَمٍ، فَقَالَ لَهُمُ الرَّجُلُ بِدُونِ تَرَدُّدٍ: لَا يَنْفَعُ، تَعَجَّبَ أَهْلُ الْبَلَدَةِ مِنْ رَدِّ الرَّجُلِ تَعَجُّبًا وَ سَأَلُوهُ: لِمَاذَا لَا يَنْفَعُ يَا أَيُّهَا الرَّجُلُ؟ فَأَجَابَ: لِأَنَّهُ إِذَا أُعْطِيتُمُونِي أَلْفَ دِرْهَمٍ فِي الشَّهْرِ، فَلَنْ أَقْلُقَ عَلَى أَيِّ شَيْءٍ أَبَدًا!

٩٠- عَيِّنِ الصَّحِيحَ حَسَبَ النَّصِّ:

(١) أَهْلُ الْقَرْيَةِ لَمْ يَعِيشُوا دُونَ حَاكِمٍ إِلَّا زَمَنًا قَلِيلًا.

(٢) إِنَّ الْحِكْمَةَ وَ الثَّرْوَةَ مُوَاصِفَتَانِ مَهْمَتَانِ لِحَاكِمِ الْبَلَدَةِ.

(٣) إِنَّ الْحَكِيمَ هُوَ الَّذِي يُعَيِّنُ الْحَاكِمَ الْجَدِيرَ بِحُكْمِ الْبَلَدَةِ الصَّغِيرَةِ.

(٤) حِينَئِذَا ذَهَبَ النَّاسُ إِلَى الرَّجُلِ لَمْ يَكُونُوا يَطْلُبُونَ أَنَّهُ لَا يَقْبَلُ اقْتِرَاحَهُمْ.

٩١- مَاذَا قَصِدَ الرَّجُلُ الْوَجِيهَ مِنْ كَلَامِهِ؟ عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

(١) الْحُصُولَ عَلَى الْمَالِ الْأَكْثَرِ.

(٢) إِرَاءَةً أَنَّ مَعَ كَثَرَةِ الْمَالِ كَثَرَةُ الذَّنُوبِ.

(٣) وَضَعَ الرَّجُلُ الْمُنَاسِبَ فِي الْمَكَانِ الْمُنَاسِبِ.

(٤) تَبَيَّنَ أَنَّ إِدَارَةَ الْبَلَدَةِ صَعْبَةٌ جَدًّا.

٩٢- عَيِّنِ السَّوْأَلَ الَّذِي لَيْسَ جَوَابُهُ فِي النَّصِّ:

(١) لِمَاذَا أُنتُخِبَ الرَّجُلُ الْوَجِيهَ؟

(٢) كَمْ يَكُونُ رَاتِبُ الْحَاكِمِ؟

(٣) أَيْنَ يَطْرَحُ أَهْلُ الْبَلَدَةِ طَلِبَتَهُمْ؟

(٤) لِمَاذَا بَدَأَ أَهْلُ الْقَرْيَةِ يُفَكِّرُونَ فِيمَنْ يَحْكُمُهُمْ؟

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ وَ ٩٤)

٩٣- « يَهْتَمُّ - حَاجَاتٌ - تَنْطَبِقُ - الْمَطْلُوبَةُ »:

(١) يَهْتَمُّ: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب افتعال؛ مصدره: إهتمام / فعل و فاعل؛ جملة وصفية لتوصيف «حاكم»

(٢) حَاجَاتٌ: اسم - جمع سالم للمؤنث (مفردة: حاجة) - معرب - معرفة / مجرور بحرف الجر؛ مضاف، و ضمير «هم»: مضاف إليه

(٣) تَنْطَبِقُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من باب انفعال، و له حرفان زائدان) - معلوم / فعل؛ و الجملة فعلية

(٤) الْمَطْلُوبَةُ: مفرد مؤنث - اسم مفعول من مصدر مجرّد ثلاثي - معرّف بآل - معرب / صفة أو نعت و مرفوع

٩٤- « يَطْلُبُونَ - أُعْطِيتُمُونِي - اقْتَرَحَ - تَعْجَبًا »:

(١) يَطْلُبُونَ: فعل مضارع - للجمع المذكر الغائب - مجرّد ثلاثي دون حرف زائد - معلوم / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

(٢) أُعْطِيتُمُونِي: فعل ماض - للجمع المذكر الغائب - مزيد ثلاثي - معلوم - متعدّد / فعل و فاعل، حرف النون فيه جاء للوقاية

(٣) اقْتَرَحَ: فعل ماض - مزيد ثلاثي، و له حرفان زائدان؛ مصدره: اقترح، و اسم فاعله: مُقْتَرِح / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

(٤) تَعْجَبًا: مصدر من باب تفعّل، له حرفان زائدان - نكرة - معرب / مفعول مطلق للتأكيد لفعل «تَعْجَبَ» و منصوب

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

(١) طَلَبَ مِنْهُ مُوَظَّعةً تَمْنَعُهُ عَنِ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي.

(٢) إِنَّ الْإِمْتِحَانَاتِ تُسَاعِدُ الطُّلَّابَ لِتَعْلُمِ دُرُوسَهُمْ فَلْيَعْلَمُوا ذَلِكَ.

(٣) الْيَوْمَ شَاهَدْتُ سَنَجَابًا عَجِيبًا يَقْفُرُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى.

(٤) كَبُرَتْ خِيَانَتُهُ أَنْ تُحَدِّثَ أَخَاكَ حَدِيثًا وَ هُوَ مُصَدِّقٌ وَ أَنْتَ لَهُ كَاذِبٌ.

۹۶- عَيْنَ جَمْعاً مَكْسِراً قَدْ وُصِفَ بِفِعْلٍ:

- (۱) يَعُوذُ الْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ مِنْ قُلُوبٍ لَا تَخْشَعُ.
- (۲) مَنْ يُنْفِقُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَالاً يُضَاعِفُهَا اللَّهُ.
- (۳) قَدْ نَاجَهُ مَشَاكِلَ الْحَيَاةِ تَضَطَّرَّنَا إِلَى الْإِسْتِسْلَامِ.
- (۴) حَاوَلَ رِجَالٌ أَنْ يَصْعَدُوا الْجَبَلَ لَكِنَّهُمْ مَا اسْتَطَاعُوا.

۹۷- عَيْنَ مُضَارِعاً لَا يَتَغَيَّرُ شَكْلُهُ أَبَداً:

- (۱) لِأَحَاوِلٍ كَثِيرًا حَتَّى أُنْقَدِمَ أَكْثَرَ وَأَحْصَلَ عَلَى الدَّرَجَاتِ الْعَالِيَةِ.
- (۲) لِي أُخْتَانِ تُفَكِّرَانِ فِي الْأُمُورِ جَيِّدًا وَتَنْجَحَانِ فِي مَرَاكِلِ الْحَيَاةِ.
- (۳) إِنَّكَ تَتَذَكَّرِينَ أَيَّامَ الدِّرَاسَةِ جَيِّدًا فَإِنَّهَا كَانَتْ مِنْ أَجْمَلِ الْأَيَّامِ.
- (۴) إِنَّا نَسْتَشِيرُ أَوْلَئِكَ النِّسَاءِ فَإِنَّهُنَّ يُرْشِدُنَا إِلَى طَرِيقِ النَّجَاحِ.

۹۸- عَيْنَ حَرْفِ اللَّامِ مُؤَكِّدًا عَلَى إِنْجَازِ الْعَمَلِ:

- (۱) هَذِهِ حِيلَةُ الْأَعْدَاءِ وَعَمَالِهِمْ لَتَنْسَحِبُوا مِنْ حُدُودِ الْبِلَادِ.
- (۲) لَتَتَكَلَّمْ مَعَ الْمَدِيرِ حَتَّى يُسَمِّحَ لَنَا بِالْدَّخُولِ فِي الْقَاعَةِ.
- (۳) يَجِبُ عَلَيْهِمْ إِجْرَاءُ بَرَامِجٍ كَثِيرَةٍ لِيَجْذِبُوا انْتِبَاهَ السُّيَّاحِ.
- (۴) قَلْتُ لَزِمَائِي: لِنَشَاهِدَ مَبَارَاةَ الْيَوْمِ نَرْكَبُ الْحَافِلَةَ.

۹۹- عَيْنَ مُصَدَّرًا يُؤَكِّدُ فِعْلًا لَازِمًا:

- (۱) تَكَلَّمْتُ عَلَى قَدْرِ عُقُولِ الْمُخَاطَبِينَ تَكَلَّمَ الْخُطْبَاءُ الْحَاقِقِينَ.
- (۲) حَفَرَ الصَّيَادُونَ حُفْرَةً فِي الْغَابَةِ خَفَرًا كَيْ تَقَعَ الْحَيَوَانَاتُ فِيهَا.
- (۳) تَخَرَّجَ حَامِدٌ مِنْ جَامِعَةِ طَهْرَانَ الْمَشْهُورَةِ تَخَرُّجًا حَيْرَ زُمَلَاءِهِ.
- (۴) سَعَى الْمُدَرِّبُ الْمَحْبُوبُ لَانْتِصَارِ فَرِيقِنَا سَعْيًا فَعَلِينَا أَنْ نَشْكُرَهُ.

۱۰۰- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ لِلنَّوْعِ:

- (۱) الْعُلَمَاءُ يُشَاهِدُونَ مُشْكِلَةً فِي الْبِيئَةِ مُشَاهِدَةً مُؤَلِّمَةً تُثِيرُ قَلْقَهُمُ الشَّدِيدَ.
- (۲) يَتَعَدَّى الْإِنْسَانُ عَلَى نِظَامِ الطَّبِيعَةِ تَعْدِيًّا وَيُضِرُّ الْبِيئَةَ وَالكَائِنَاتِ الْحَيَّةَ ظَالِمًا.
- (۳) يُقْنِذُ الْأَطِبَاءُ الْمَرْضَى مِنَ الْأَمْرَاضِ انْقِاذًا سَرِيعًا يَحْفَظُ حَيَاتِهِمْ وَ يُخَفِّفُ آلَمَهُمْ.
- (۴) هَؤُلَاءِ الْفَلَاحُونَ يَطْلَعُونَ عَلَى أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ الْمُخْرِبَةِ لِلْبِيئَةِ اِطْلَاعًا وَاضِحًا يُحَذِّرُهُمْ.

درس نهم: نهضت ملی شدن
صنعت نفت ایران
صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۰۱- **نهایی** کدام پادشاه قاجار امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز را به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار خارجی واگذار کرد؟

(۲) محمدعلی شاه

(۱) احمد شاه

(۴) ناصرالدین شاه

(۳) مظفرالدین شاه

۱۰۲- کدام موارد زیر، در ارتباط با قراردادهای نفت جنوب و شمال نادرست هستند؟

(الف) قرارداد الحاقی به نفت جنوب، معاهده نفتی ۱۳۱۲ هجری شمسی را کمی تعدیل بخشید؛ اما باز هم تأمین‌کننده حقوق و منافع ایران نبود.

(ب) از علل مخالفت با قرارداد الحاقی به نفت جنوب، نقض حاکمیت ملی و استقلال کشور بود.

(ج) موافقت‌نامه اعطای امتیاز نفت شمال به تأیید و تصویب مجلس شورای ملی رسید.

(د) شوروی با استفاده از رزم‌آرا نخست‌وزیر وقت، امتیاز نفت شمال را به دست آورد.

(۲) «ج» و «د»

(۱) «الف» و «ب»

(۴) «د» و «ب»

(۳) «الف» و «ج»

۱۰۳- کدام یک از گزاره‌های زیر در ارتباط با وقایع ایران در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ صحیح نمی‌باشد؟

(۱) در این دوره، قدرت شاه فقط محدود بر اعمال نظارت و تسلط بر ارتش بود.

(۲) احزاب با فعالیت‌های پنهانی خود، نقش مؤثری در تحولات سیاسی داشتند.

(۳) نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار هیئت دولت و مجلس شورای ملی بود.

(۴) اعیان و اشراف زمین‌دار و غیرزمین‌دار در مجلس و هیئت دولت، قدرت و نفوذ زیادی داشتند.

۱۰۴- نهایی دولت دکتر مصدق به منظور مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، چه اقدامی را انجام داد؟

(۱) در مجامع بین‌المللی علیه دولت انگلستان اقامه دعوا کرد.

(۲) رابطه سیاسی و اقتصادی خود را با لندن قطع کرد.

(۳) بدهی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر آن را مطالبه کرد.

(۴) برنامه اقتصاد بدون نفت را اجرا کرد.

۱۰۵- می‌دانیم که تاریخ معاصر ایران پر از رویدادهای سرنوشت‌ساز است. با توجه به این مطلب، در هریک از تاریخ‌های زیر چه اتفاقات جریان‌سازی رخ داده‌اند؟

(به ترتیب)

حدود یک سال پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ - ۱۶ آذر ۱۳۳۲ - اواخر سال ۱۳۳۱ - اواسط تیر ۱۳۳۲

(۱) کودتاچیان که از پشتیبانی سازماندهی‌شده گروه‌هایی از طرفداران شاه و دربار برخوردار بودند، مراکز مهم دولتی را در پایتخت تسخیر و دولت

دکتر مصدق را سرنگون کردند. - با ورود مأمور ویژه سیا به ایران و ملاقات او با فضل‌الله زاهدی، مقدمات اجرای کودتا فراهم شد. - گروهی از

دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به برقراری روابط سیاسی مجدد با انگلستان و سفر معاون رئیس‌جمهور آمریکا به ایران تظاهرات کردند. -

آمریکا و انگلستان درباره سرنگونی دولت دکتر مصدق و انتصاب سرلشکر فضل‌الله زاهدی به نخست‌وزیری، به توافق رسیدند.

(۲) توافق حکومت پهلوی با انگلستان و آمریکا درباره مسئله نفت اتفاق افتاد و به موجب قراردادی، تولید و فروش نفت ایران، به کنسرسیومی از

شرکت‌های نفتی انگلیسی، آمریکایی، هلندی و فرانسوی واگذار شد. - گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به برقراری روابط سیاسی

مجدد با انگلستان و سفر معاون رئیس‌جمهور آمریکا به ایران تظاهرات کردند. - آمریکا و انگلستان درباره سرنگونی دولت دکتر مصدق و انتصاب

سرلشکر فضل‌الله زاهدی به نخست‌وزیری، به توافق رسیدند. - با ورود مأمور ویژه سیا به ایران و ملاقات او با فضل‌الله زاهدی، مقدمات اجرای کودتا

فراهم شد.

(۳) توافق حکومت پهلوی با انگلستان و آمریکا درباره مسئله نفت اتفاق افتاد و به موجب قراردادی، تولید و فروش نفت ایران، به کنسرسیومی از

شرکت‌های نفتی انگلیسی، آمریکایی، هلندی و فرانسوی واگذار شد. - گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به برقراری روابط سیاسی

مجدد با انگلستان و سفر معاون رئیس‌جمهور آمریکا به ایران تظاهرات کردند. - با ورود مأمور ویژه سیا به ایران و ملاقات او با فضل‌الله زاهدی،

مقدمات اجرای کودتا فراهم شد. - آمریکا و انگلستان درباره سرنگونی دولت دکتر مصدق و انتصاب سرلشکر فضل‌الله زاهدی به نخست‌وزیری، به

توافق رسیدند.

(۴) کودتاچیان که از پشتیبانی سازماندهی‌شده گروه‌هایی از طرفداران شاه و دربار برخوردار بودند، مراکز مهم دولتی را در پایتخت تسخیر و دولت

دکتر مصدق را سرنگون کردند. - دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی‌هایی که در اداره امور کشور صورت می‌گرفت،

از محمدرضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد. - طراحان کودتا از طریق اشرف پهلوی و یک ژنرال

آمریکایی، محمدرضا پهلوی را که در پذیرش کودتا تردید داشت، متقاعد کردند که با کودتا موافقت کند. - با ورود مأمور ویژه سیا به ایران و

ملاقات او با فضل‌الله زاهدی، مقدمات اجرای کودتا فراهم شد.

تاریخ (۱)

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۱۰۶ تا ۱۱۰ «یا» به سؤالات ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل سوم: ایران در
عصر باستان
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۹۰ تا ۱۱۷

۱۰۶- کدام گزینه در ارتباط با زمان رخ دادن رویدادهای زیر در دوره پادشاهان مختلف اشکانی، درست است؟

الف) کراسوس با سپاهی بزرگ و مجهز به منطقه بین‌النهرین هجوم آورد؛ اما در حران از سپاه ایران به سختی شکست خورد.

ب) سفیرانی از چین به ایران آمدند و در پی آن، روابط تجاری میان دو کشور با تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد.

ج) اشکانیان با فتوحات و پیروزی‌هایشان در جنگ‌ها، تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

۱) «الف» در دوره حکومت ارد دوم و «ب» و «ج» در دوره حکومت مهرداد دوم رخ داده‌اند.

۲) «الف» در دوره حکومت اردوان چهارم و «ب» و «ج» در دوره حکومت مهرداد اول رخ داده‌اند.

۳) «ب» در دوره حکومت ارد دوم و «ج» و «الف» در دوره حکومت مهرداد دوم رخ داده‌اند.

۴) «ج» در دوره حکومت اردوان چهارم و «ب» و «الف» در دوره حکومت مهرداد اول رخ داده‌اند.

۱۰۷- مطابق شواهد تاریخی، کدامیک از موارد زیر باعث تسریع سقوط سلسله ساسانیان شد؟

الف) هجوم مکرر اقوام بیابان‌گرد به شهرها و آبادی‌های ایران

ب) برانداختن حکومت اعراب لخمی در جنوب غربی ایران

ج) اقدامات خسرو انوشیروان در ارتباط با بزرگان کشور و شاه

د) اقدامات شیرویه و همکاری وی با بزرگان کشور

۱) «الف» و «ج» ۲) «الف» و «د» ۳) «ب» و «د» ۴) «ب» و «ج»

۱۰۸- به ترتیب، هریک از عبارت‌های زیر مربوط به کدام سلسله است؟

الف) قلمرویی که بر آن فرمان می‌راندند، ایرانشهر نامیده می‌شد.

ب) اداره برخی از سرزمین‌ها و مناطق کشور به صورت موروثی در اختیار پادشاهان کوچک و حاکمان محلی بود.

ج) در رأس تشکیلات اداری آن‌ها، وزیر بزرگ قرار داشت که به او بزرگ‌فرمادار می‌گفتند.

د) اجزای اصلی تشکیلات اداری مرکزی را خزانه شاهی، انبار شاهی و دیوان شاهی تشکیل می‌دادند.

ه) آن‌ها ادعا می‌کردند که به خواست اهوره مزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند و به یاری او بر کشور فرمان می‌راندند.

و) قلمرو خود را به تعداد زیادی شهری (ساتراپی) تقسیم کردند.

۱) ساسانیان - سلوکیان - هخامنشیان - ساسانیان - ساسانیان - سلوکیان

۲) هخامنشیان - سلوکیان - ساسانیان - هخامنشیان - ساسانیان - هخامنشیان

۳) ساسانیان - اشکانیان - ساسانیان - هخامنشیان - سلوکیان - سلوکیان

۴) هخامنشیان - اشکانیان - ساسانیان - اشکانیان - هخامنشیان - سلوکیان

۱۰۹- کدام گزینه، ویژگی مهم سواره نظام سنگین اسلحه ساسانی بود که آن را از دیگر نیروهای نظامی متمایز می‌کرد؟

۱) استفاده از نیزه‌های کوتاه و سپرهای فلزی برای سرعت بیشتر در میدان نبرد

۲) مجهز بودن اسواران و حتی اسب‌های آنان به پوشش‌های زرهی فلزی

۳) به کارگیری گسترده تیر و کمان برای نبرد از دور

۴) وابستگی کامل سواره نظام به نیروهای جوان طبقه اشراف و نجبا

۱۱۰- به ترتیب، کدام مورد مبین درست‌ترین نتیجه‌گیری درباره جایگاه زنان در آیین‌های اجتماعی و فعالیت‌های اقتصادی در ایران باستان است و کدام گزینه

بیشتر از همه، نشان‌دهنده تداوم نقش خانواده در جامعه ایران باستان است؟

۱) محدودیت حضور اجتماعی زنان در همه دوره‌ها، سبب نقش کم‌رنگ آنان در جشن‌ها و آیین‌های مذهبی شد. - محدود شدن به طبقات اشراف و حذف زنان از مناسک رسمی

۲) شواهد تاریخی نشان می‌دهد مشارکت زنان در فعالیت‌های اقتصادی، با نقش فعال آنان در آیین‌ها و مناسبت‌های اجتماعی همراه بوده است. - استمرار آیین‌ها و مناسک اجتماعی با محوریت خانواده

۳) جشن‌ها و سوگواری‌ها کاملاً دولتی بودند و ارتباطی با نهاد خانواده نداشتند. - محدود شدن به طبقات اشراف و حذف زنان از مناسک رسمی

۴) نقش زنان در آیین‌های اجتماعی، تنها در دوره ساسانیان افزایش یافت. - استمرار آیین‌ها و مناسک اجتماعی با محوریت خانواده

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۰۶ تا ۱۱۰ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام

تا پایان صفویه

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۳۴

۱۱۱- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه بیانگر اطلاعات نادرستی نیست؟

الف) غزنویان

ب) خوارزمشاهیان

ج) سلجوقیان

(۱) «الف» طایفه‌ای از ترکان بودند که پس از گرویدن به اسلام، نخست در ماوراءالنهر و سپس در خراسان مستقر شدند.

(۲) «ج» به خوبی دریافته بودند که برای اداره قلمروی رو به توسعه خود، به تشکیلات دیوانی و دیوان‌سالاران ایرانی نیاز دارند.

(۳) در عصر «الف»، دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت، به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.

(۴) خاندان «ب» با وجود استقلال داخلی، از «ج» اطاعت می‌کردند.

۱۱۲- کدام مورد می‌توانست از آثار منفی طرح زمین‌داری اقطاع در عصر سلجوقیان جلوگیری کند؟

(۱) زمین‌های اقطاع، به جای افراد نظامی و صاحبان مشاغل دیوانی، به سایرین اعطا می‌شد.

(۲) نظام‌الملک مانع از استقلال صاحبان زمین‌های تحت نظام اقطاع در سراسر کشور می‌شد.

(۳) زمین‌های وقفی، هم‌زمان با نظام اقطاع، برای نظارت و آبادانی مورد استفاده قرار می‌گرفتند.

(۴) حاکمان سلجوقی با کنترل گسترده قدرت صاحبان زمین، اجازه جدایی و استقلال مناطق مذکور را نمی‌دادند.

۱۱۳- کدام گزینه در رابطه با ایران در عهد ایلخانان درست است؟

الف) اولین اقدام هولاکوخان در سال ۶۵۰ هجری قمری، تسخیر بغداد و کشتن خلیفه بود و سپس به قدرت اسماعیلیان پایان داد.

ب) مغولان در عین‌جالت از سپاه حکومت عثمانی شکست خوردند و از ادامه پیشروی بازماندند.

ج) دوره مسلمانی مغول‌ها در ایران از زمان غازان شروع شد و با مسلمان شدن وی و بسیاری از شاهزادگان و خوانین مغول، اسلام دین رسمی شد.

د) مرگ ابوسعید آخرین ایلخان مغول، آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «ج»

۱۱۴- کدام‌یک از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

الف) در اواسط دوره مغول رؤسای قبایل و فرماندهان سپاه، گروه اشراف نظامی را تشکیل می‌دادند؛ اما به تدریج بزرگان ایرانی تحت حمایت

ایلخانان، موقعیت خود را بازیافتند و اشرافیت مغول را مهار کردند.

ب) با رشد نسبی تجارت و دیگر فعالیت‌های اقتصادی در دوران غازان خان جانشین هولاکوخان، شهرنشینی احیا و بازسازی ویرانی‌ها شروع شد.

ج) زوال موقعیت اجتماعی بازرگانان از پیامدهای هجوم مغولان به ایران بود و جمعیت قابل توجهی از اقوام مغول و غیرمغول با هجوم مغولان وارد

ایران شدند.

د) عرف و شریعت اسلام، بنیان قوانین جاری در ایران دوران اسلامی بود؛ اما پیش از مسلمان شدن مغولان، آن‌ها بر پایه منبعی که آن‌ها را به دوری

از شهرنشینی توصیه می‌کرد، عمل می‌کردند.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «د» (۴) «ج» و «د»

۱۱۵- اگر «الف» تاریخ‌نویس، «ب» معمار و «ج» شاعر باشد، کدام گزینه شخصیت‌های تاریخی دوره مغول - تیموری را به‌درستی دسته‌بندی کرده است؟

(۱) «الف» حسین بایقرا - «ب» امیرعلیشیر نوایی - «ج» نوری اژدری

(۲) «الف» عطاالملک جوینی - «ب» قوام‌الدین شیرازی - «ج» امیرعلیشیر نوایی

(۳) «الف» فضل‌الله همدانی - «ب» کمال‌الدین بهزاد - «ج» قوام‌الدین شیرازی

(۴) «الف» نوری اژدری - «ب» محمدبن محمود اصفهانی - «ج» کمال‌الدین بهزاد

درس پنجم: ویژگی‌ها و انواع
مخاطرات طبیعی
صفحه‌های ۸۱ تا ۹۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۱۶- کدام گزینه در خصوص مخاطرات طبیعی زمین نادرست است؟

(۱) لیتوسفر زمین یکپارچه نیست و مانند توپ فوتبال در محل‌های معین گسستگی دارد و از واحدهایی تشکیل شده است.

(۲) مخاطرات طبیعی بر اثر فرایندهای طبیعی و انسانی رخ می‌دهند.

(۳) شدیدترین تنش زمین‌لرزه در نقطه کانونی آن است و هرچه از این نقطه فاصله بگیریم، از شدت تکان‌های ناشی از زمین‌لرزه کاسته می‌شود.

(۴) شناخت موقعیت گسل‌ها در درک عمل زمین‌لرزه اهمیت زیادی دارد.

۱۱۷- کدام گزینه با توجه به موارد زیر، درست بیان شده است؟

(الف) در شهر «الف» بارشی به میزان ۲۰ میلی‌متر طی دو ساعت اتفاق افتاده است.

(ب) در شهر «ج» فراوانی حوضه آبخیز گرد بیشتر از حوضه آبخیز کشیده است.

(ج) طبق بررسی‌های انجام شده، شهر «د» پلهایی با دهانه پهن و وسیع دارد.

(د) مردم شهر «ب» از چرای بی‌رویه دام پرهیز می‌کنند.

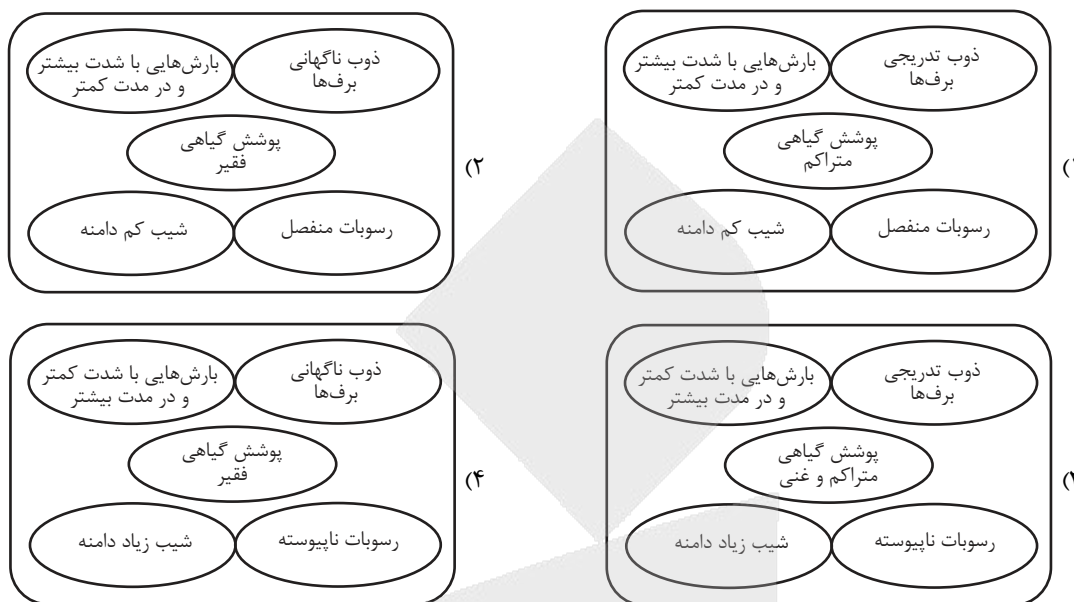
(۱) شهر «ج» برخلاف شهر «الف» مستعد سیل‌خیزی بیشتری است.

(۲) اقدامی که در شهر «ب» انجام می‌شود، برخلاف شهر «د» موجب تشدید سیل نمی‌شود.

(۳) شهر «د» مانند شهر «ج» مستعد سیل‌خیزی است.

(۴) با احتمال بالا، شهر «الف» برخلاف شهر «ب» و مانند شهر «ج» سیل را تجربه می‌کند.

۱۱۸- شرایط استعداد بیشتر وقوع زمین لغزش را در کدام تصویر می توان جست و جو کرد؟

۱۱۹- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه در ارتباط با خشکسالی و ترسالی به درستی تبیین شده است؟

الف) بارش ۷۶۰ میلی متر در منطقه ای با میانگین بارندگی سالانه ۸۰۰ میلی متر

ب) بارش ۵۷۰ میلی متر در منطقه ای با میانگین بارندگی سالانه ۴۵۰ میلی متر

۱) «الف» دچار خشکسالی آب و هوایی شده است که منطقه وقوع آن می تواند یک ناحیه کوچک، یک استان یا یک کشور باشد و «ب» دچار ترسالی شده است که مناطق وقوع آن تغییر می کنند و ثابت نیستند.

۲) «ب» دچار ترسالی شده است که به طور کلی خطراتش بیشتر از خشکی است و «الف» دچار خشکسالی آب و هوایی شده است که ایران از این نظر در بین کشورهای جهان رتبه پایینی دارد.

۳) «الف» دچار خشکسالی زراعتی شده است که با توجه به تفاوت نیاز آبی در گیاهان رخ می دهد و «ب» دچار ترسالی شده است که ممکن است بارشها در آن نیاز یک نوع کشت را برطرف نکند.

۴) «ب» دچار خشکسالی زراعتی شده است که مناطق خشک و نیمه خشک جهان در مقابلش آسیب پذیرترند و «الف» دچار ترسالی شده است که می تواند از چند ماه تا چند سال دوام داشته باشد.

۱۲۰- **نهایی** کدام مورد از مهم ترین علل خشکسالی در دهه های اخیر است؟

۱) کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آنها

۲) از بین رفتن گیاهان و جانوران یا مهاجرت برخی از گونه ها

۳) افزایش ریزگردها و حرکت آنها به سمت سکونتگاه ها

۴) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی نظمی های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی

جغرافیای ایران

در این بخش، از میان سؤالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۱۲۱ تا ۱۲۵ «یا» به سؤالات ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل سوم: جغرافیای

انسانی ایران

(درس‌های ۷ و ۸)

صفحه‌های ۶۳ تا ۸۲

۱۲۱- دو کشور «الف» و «ب» با جمعیت یکسان، امسال رشد طبیعی جمعیتشان با هم برابر بوده است. در مورد این

دو کشور فرضی، کدام گزینه درست بیان شده است؟

- (۱) اختلاف میزان مولید و مرگ از میزان مهاجرت، در کشور «الف» با کشور «ب» برابر است.
- (۲) مجموع میزان مولید و مرگ و میزان مهاجرت، در کشور «الف» با کشور «ب» برابر است.
- (۳) اختلاف میزان مولید دو کشور «الف» و «ب»، برابر با اختلاف میزان مرگ‌ومیر میان این دو کشور است.
- (۴) مجموع میزان مولید در دو کشور «الف» و «ب»، برابر با مجموع میزان مرگ‌ومیر در این دو کشور است.

۱۲۲- اگر هرم سنی ایران، به شکل یک هرم با قاعده کوچک و رأس پهن شود، کدام تحلیل درست است؟

- (۱) جمعیت سالمندان افزایش می‌یابد و میزان جمعیت غیرفعال بالا می‌رود.
- (۲) نسبت جمعیت فعال افزایش می‌یابد و فشار بر اقتصاد کاهش می‌یابد.
- (۳) جمعیت جوان بیشتر می‌شود و کشور با بحران سالمندی مواجه نخواهد شد.
- (۴) جمعیت کودکان و سالمندان کاهش می‌یابد.

۱۲۳- فردی درباره ویژگی‌های جمعیتی کشورمان، سؤالاتی را از هوش مصنوعی پرسیده است و با مطالب زیادی روبه‌رو شده که قادر به جمع‌بندی آن‌ها

نیست؛ با توجه به عبارتهای زیر، کدام گزینه نمی‌تواند از مطالبی باشد که هوش مصنوعی ارائه داده است؟

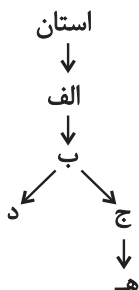
- الف) طی سال‌های ۱۳۷۵ الی ۱۳۸۵ در مقایسه با دوره زمانی قبل از آن، میزان رشد جمعیت با روند کاهشی مواجه شد.
 - ب) کاهش تعداد فرزندآوری خانواده‌ها، می‌تواند به برهم خوردن تعادل جمعیتی، کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی کشور منجر شود.
 - ج) اگر سیاست کنترل جمعیت اجرا شود، مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.
 - د) مهاجرت بی‌رویه به برخی از شهرهای ایران، سبب افزایش جمعیت و گسترش مناطق حاشیه در آن‌ها شده است.
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ج» و «د»

۱۲۴- تقدم و تأخر تقسیمات کشوری ایران در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- (۱) قدیمی‌تر به جدیدتر: کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد. - آبادی کوچک را ویس می‌گفتند. - کشور به ۳۰ شهری تقسیم شد.
- (۲) جدیدتر به قدیمی‌تر: تقسیمات اصلی کشور در این زمان: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه - کشور مجموعاً ۳۱ ایالت داشت. - ایران ۱۲ ولایت داشت.
- (۳) قدیمی‌تر به جدیدتر: کشور به تسوگ و رستاک تقسیم شد. - ایران دارای ۴ ایالت بود. - در این زمان نام هر استان یک عدد بود.
- (۴) جدیدتر به قدیمی‌تر: ایران دارای ۴ ایالت بود. - کشور مجموعاً ۳۰ شهری داشت. - کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد.

۱۲۵- با توجه به نمودار تقسیمات کشوری مقابل، کدام گزینه درست است؟

- (۱) «ج» کوچکترین واحد تقسیمات کشوری است که از به هم پیوستن تعدادی از «د» به‌وجود آمده است.
- (۲) «ب» شامل تعداد مشخصی مزرعه، مکان، روستاست و توسط فرماندار اداره می‌شود.
- (۳) از لحاظ نظام اداری، «ب» تابع «الف»، «الف» تابع استان و استان تابع تشکیلات مرکزی است.
- (۴) در «د» همه ساکنان دائمی آن در مشاغل کسب، تجارت، صنعت، کشاورزی، خدمات و فعالیت‌های اداری اشتغال دارند.

جغرافیا (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۲۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

فصل سوم: نواحی انسانی

(درس‌های ۷ و ۸)

صفحه‌های ۸۳ تا ۱۱۴

۱۲۶- کدام گزینه درباره مفهوم کشت پلانتیشن و چگونگی انجام آن در جهان، درست است؟

- (۱) مالکان سفیدپوست در این مزارع، بردگان سیاه‌پوست را مجبور به انجام کار می‌کردند؛ در حالی که از حقوق بسیار کمی برخوردار بودند.
- (۲) بخش مرکزی شرکت‌های چندملیتی در کشورهای پیشرفته صنعتی است که در خارج از کشور مبدأ فعالیت می‌کنند.
- (۳) مزارع محصولات خاص در نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور استوا یعنی در قاره‌های آسیا و آفریقا قرار دارد.
- (۴) محصولات پلانتیشن برای کشور مبدأ تولید شده و کاربرد دارند و سودهای حاصل از آن، به کشور سرمایه‌گذار اختصاص دارد.

۱۲۷- کدام گزینه موارد زیر را در ارتباط با قطب‌های صنعتی جهان، به درستی دسته‌بندی کرده است؟

الف: رور - ب: ولگا - ج: قفقاز - د: تایوان - ه: کی‌هین

- (۱) «ه» و «د» مربوط به ناحیه صنعتی مشرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا و «ج» و «ب» مربوط به ناحیه صنعتی روسیه و اروپای شرقی می‌باشند.
- (۲) «الف» و «ج» مربوط به ناحیه صنعتی روسیه و اروپای شرقی و «ب» و «ه» مربوط به ناحیه صنعتی اروپای غربی می‌باشند.
- (۳) «الف» و «د» مربوط به ناحیه صنعتی آمریکای شمالی و «ه» و «ج» مربوط به ناحیه صنعتی اروپای غربی می‌باشند.
- (۴) «ج» و «ب» مربوط به ناحیه صنعتی مشرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا و «الف» و «ه» مربوط به ناحیه صنعتی آمریکای شمالی می‌باشند.

۱۲۸- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه صحیح است؟

الف) کشوری است که اقتصاد و درآمد آن، مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته و نوین است.

ب) کشوری است که اقتصاد آن، مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است.

(۱) در کشور «ب» کاهش قیمت خرید محصولات آن‌ها، می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند.

(۲) کشور «الف» در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد.

(۳) در کشور «ب» صادرات گسترش زیادی دارد.

(۴) در کشور «الف» حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است.

۱۲۹- با توجه به نظریه مرکز - پیرامون و نمودار زیر، کدام گزینه به درستی تدوین شده است؟

(۱) اگر نمودار «۱» بیانگر نیروی با استعداد و متفکر و نمودار «۲»

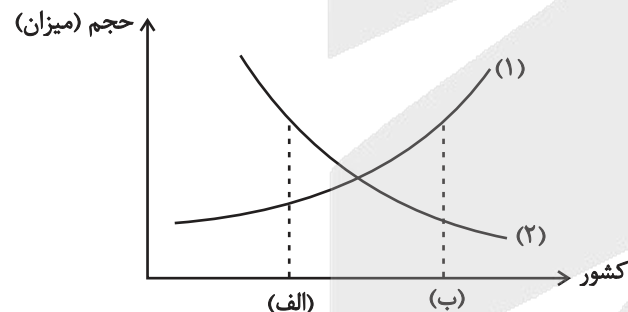
نشان‌دهنده واردات مواد اولیه و منابع باشد، «الف» یک کشور پیرامون و

«ب» کشوری مرکزی است.

(۲) اگر نمودار «۱» بیانگر میزان واردات فناورانه و نمودار «۲» نشان‌دهنده

حجم صادرات مواد مصرفی کارخانه‌ای باشد، «الف» یک کشور پیرامون

و «ب» کشوری مرکزی است.

(۳) اگر نمودار «۱» بیانگر میزان صادرات کالاهای صنعتی و نمودار «۲» نشان‌دهنده نیروی ماهر و متخصص باشد، «الف» یک کشور پیرامون و «ب» کشوری مرکزی است.

(۴) اگر نمودار «۱» بیانگر حجم واردات مواد معدنی و نمودار «۲» نشان‌دهنده میزان واردات فناورانه باشد، «الف» یک کشور پیرامون و «ب» کشوری مرکزی است.

۱۳۰- کدام گزینه درباره مناطق آزاد تجاری صحیح است؟

(۱) در این مناطق، تولیدکنندگان باید حقوق گمرکی را کامل پرداخت کنند.

(۲) منحصرأ با هدف جذب گردشگر ایجاد می‌شوند.

(۳) همه مناطق آزاد تجاری در جهان بدون استثنا به اهداف خود رسیده‌اند.

(۴) اغلب در مجاورت بنادر مهم ایجاد می‌شوند.

درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)
درس نهم: آغاز فلسفه در
جهان اسلام
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۳۱- **نهایی** کدام عبارت از اشکال مخالفت با عقل در جهان اسلام، محسوب نمی‌شود؟

- (۱) محدود کردن اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن.
- (۲) مخالفت با فلسفه و منطق، به این دلیل که دستاورد یونانیان است.
- (۳) نشان دادن عدم کاربرد بعضی روش‌های عقلی در مسائل دینی.
- (۴) مخالفت با فلسفه و منطق، به این دلیل که دستاوردی ایرانی و غیراسلامی بود.

۱۳۲- کدام گزینه، دقیق‌ترین برداشت را از «ماهیت فلسفه» در برابر دیدگاه مخالفان عقل‌گرایی در جهان اسلام نشان می‌دهد؟

- (۱) فلسفه مجموعه‌ای از آموزه‌های ثابت و وابسته به متفکران باستان است که با باورهای دینی در تعارض قرار دارد.
- (۲) فلسفه دانشی متکی بر تقلید از اندیشه‌های فیلسوفان مشهور و پیروی از مکتب‌های مطرح است.
- (۳) فلسفه حوزه‌ای از معرفت است که ارزش آن به قدرت استدلال وابسته است، نه به اصالت نژادی یا فرهنگی صاحبان اندیشه.
- (۴) فلسفه صرفاً دانشی وارداتی است که تنها در چارچوب تمدن یونانی معنا دارد و در سایر فرهنگ‌ها فاقد اعتبار است.

۱۳۳- کدام‌یک از گزاره‌های زیر، دقیق‌ترین توصیف یا استنتاج از رابطه «عقل فعال» با «عقل انسان» و جایگاه آن در ساختار «عالم عقول» نزد فیلسوفان

مسلمان (مانند فارابی و ابن‌سینا) است؟

- (۱) عقل فعال، همان «عقل اول» است که تنها واسطه فیض‌رسانی به موجودات عالم طبیعت بوده و ارتباطی مستقیم با ادراکات ذهنی انسان ندارد؛ بلکه نقش آن صرفاً ایجاد زمینه‌های استدلالی برای رسیدن به حقایق کلی است.
- (۲) جایگاه عقل فعال نسبت به عقل انسان مانند جایگاه آفتاب نسبت به چشم است؛ زیرا عقل فعال مستقیماً مفاهیم کلی را به قوه بینایی انسان القا می‌کند تا ادراک محسوسات درونی ممکن گردد.
- (۳) عقل فعال، واسطه فیض الهی به عقل انسان است و توانایی درک مدرکات کلی را به قوه عقلی انسان می‌رساند؛ هرچند این مدد رسانی در باطن صورت گرفته و برای خود انسان محسوس نیست.
- (۴) فیلسوفان مسلمان عقل انسان را پرتوی از «عقل فعال» می‌دانند که با تربیت صرفاً به مرحله استدلال می‌رسد و هرگز امکان شهود حقایق به شیوه عقول متعالی برای آن میسر نخواهد بود.

۱۳۴- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر اولین بار در کدام مرحله از تکامل عقل می‌تواند اتفاق بیفتد؟

(الف) «اثبات وجود واجب‌الوجود»

(ب) «درک اصولی همچون امتناع اجتماع نقیضین»

(ج) «پی‌بردن به اینکه همه فلزها بر اثر حرارت منبسط می‌شوند.»

(۱) عقل بالملکه - عقل بالملکه - عقل بالفعل	(۲) عقل بالملکه - عقل هیولایی - عقل بالمستفاد
(۳) عقل بالفعل - عقل بالملکه - عقل بالفعل	(۴) عقل بالفعل - عقل هیولایی - عقل بالمستفاد

۱۳۵- کدام یک از گزاره‌های زیر از نظر عموم فیلسوفان مسلمان در مورد رابطه دین و فلسفه درست نیست؟

- (۱) پذیرش هر اعتقادی نیازمند استدلال عقلانی است.
 (۲) صرفاً با ابزار عقل باید به شناخت حقایق رسید.
 (۳) بهترین ابزار برای تفکر در آیات و روایات عقل است.
 (۴) ایمانی که به تأیید عقل نرسیده باشد، ارزش زیادی ندارد.

۱۳۶- کدام گزینه در ارتباط با زمینه اول رشد فلسفه در جهان اسلام از عوامل زمینه‌ساز در گفتار رسول خدا (ص) و امیرالمؤمنین (ع) و قرآن کریم

مصادقی متفاوت ارائه می‌دهد؟

- (۱) او اول است و آخر و ظاهر و باطن، و او به هر چیزی داناست.
 (۲) حکمت گمشده مؤمن است، آن را طلب کنید حتی اگر نزد مشرک باشد.
 (۳) هر کس برای خدا صفتی جدا از ذات قائل شود او را قرین چیز دیگری ساخته و هر کس خدا را قرین چیز دیگری بداند، او را دو چیز انگاشته است.
 (۴) موجودات کاملی هستند عاری از ماده و قوه، زیرا جملگی مجردند و نهایت کمال ممکن خود را دارا هستند.

۱۳۷- کدام گزینه از ویژگی‌های دوران نهضت ترجمه محسوب نمی‌شود؟

- (۱) نهضت ترجمه یکی از زمینه‌های شکل‌گیری حیات فلسفی در جهان اسلام بود.
 (۲) نهضت ترجمه منحصر به دانش خاصی نبود و علوم گوناگون را شامل می‌شد.
 (۳) یکی از دستاوردهای نهضت ترجمه، تأسیس یک نظام فلسفی جدید در جهان اسلام بود.
 (۴) نظام فلسفی که در این دوران تأسیس شد، متأثر از اندیشه فلاسفه یونان نبود.

۱۳۸- شروع حیات عقلی مسلمانان ...

- (۱) مصادف با شروع حیات فلسفی جهان اسلام بود.
 (۲) به هیچ عنوان دارای مباحث فلسفی نبود.
 (۳) متأثر از نهضت ترجمه و حیات فلسفی آنان بود.
 (۴) مقارن با ظهور اسلام و تشکیل جامعه اسلامی بود.

۱۳۹- کدام تشبیه برای بیان رابطه اعضای مدینه فاضله فارابی از نظر جایگاه و وظایفشان مناسب‌تر است؟

- (۱) مسافران یک اتوبوس (۲) کارمندان یک شرکت (۳) فروشندگان بازار (۴) کاربران شبکه اجتماعی

۱۴۰- کدام عبارت درست است؟

- (۱) شاید اینکه فارابی سمت‌های سیاسی را نپذیرفت به‌خاطر شناختی بود که از معاشرت با سیاسیون داشت.
 (۲) در اندیشه فارابی مدنی‌الطبع بودن انسان مبتنی بر همه مباحث اجتماعی و سیاسی او است.
 (۳) فارابی از مقایسه مدینه فاضله با بدن انسان به تبیین ریاست جامعه می‌رسد.
 (۴) سعادت دنیوی مردم در مدینه فاضله همان فراوانی لذت‌ها در مدینه جاهله است.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

قضیه شرطی و قیاس استثنایی
(درس ۹)
صفحه‌های ۸۳ تا ۹۶

۱۴۱- در کدام یک از گزینه‌های زیر بیشترین قضیه وجود دارد؟

- (۱) مهسا و محیا با هم خواهر هستند.
- (۲) ارسطو و ابن‌سینا مشائی هستند.
- (۳) اگر ابرها حاضر شوند و برف ببارد، ایران زیبا می‌شود.
- (۴) اگر شرایط اقتصادی بهبود یابد و درس بخوانی و هوش اقتصادی داشته باشی، موفقیت مالی هم به دست می‌آوری.

۱۴۲- کدام یک از عبارت‌های زیر درباره قضیه شرطی متصل صحیح است؟

- (۱) با تعدد مقدم و تالی، قضیه شرطی نیز متعدد می‌شود.
- (۲) جزء مقدم قضیه را می‌توان «مشروط» نامید.
- (۳) در این قضیه حکم می‌شود که مقدم همان تالی است.
- (۴) مقدم و تالی بر روی هم یک قضیه بیشتر نیستند.

۱۴۳- کدام یک از گزاره‌های زیر، از نظر ساختار صدق و کذب، دقیقاً با قضیه «یا دانش‌آموز در امتحان غایب بوده است و یا سؤالات بسیار سخت بوده‌اند، اما

هر دو حالت نمی‌تواند همزمان درست باشد (و ممکن است هیچ کدام درست نباشد)» هم‌ارز است؟

- (۱) دانش‌آموز غیبت کرده است، اما سؤالات بسیار دشوار بوده‌اند.
- (۲) یا غیبت کرده است یا سؤالات سخت بوده‌اند، اما نه هر دو حالت.
- (۳) اگر دانش‌آموز غایب باشد، قطعاً سؤالات آسان بوده‌اند.
- (۴) یا سؤالات آسان بوده‌اند و یا دانش‌آموز غایب نبوده است.

۱۴۴- با توجه به قضایای شرطی کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) قضیه شرطی متصل دارای دو جزء «مقدم» و «تالی» است که «تالی» همواره مؤخر از «مقدم» بیان می‌شود.
- (۲) در عبارت «گر بیایی ز ره دوست، جهان گلزار است» تحقق بخش اول منوط به تحقق بخش دوم است.
- (۳) در عبارت «اگر قضیه‌ای حملی و موضوع آن جزئی باشد، قضیه شخصیه است» جمعاً دو قضیه شرطی از نوع اتصالی به کار رفته است.
- (۴) در بیت «گفت ای شه، مژده حاجات رواست / گر غریبی آیدت فردا، ز ماست» مصراع دوم به ترتیب شامل مقدم و تالی است که یک قضیه شرطی متصل را تشکیل می‌دهند.

۱۴۵- با فرض صدق «الف» و «ب»، قیاسی که از مقدمات «اگر الف آنگاه ب» و «ب» تشکیل شود چگونه است؟

- (۱) از این قیاس نتیجه درستی با قاعده رفع تالی می‌توان گرفت.
- (۲) از این قیاس نتیجه درستی نمی‌توان گرفت.
- (۳) در این استدلال قاعده وضع مقدم برقرار است.
- (۴) قیاس معتبر است و قاعده وضع تالی برقرار است.

چیستی انسان (۱)

چیستی انسان (۲)

(درس‌های ۹ و ۱۰)

صفحه‌های ۶۹ تا ۸۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۴۶- کدام گزینه، دقیق‌ترین توصیف از نگاه فیلسوفان اروپایی به «حقیقت انسان» در دوران جدید را نشان می‌دهد؟

(۱) همه فیلسوفان جدید اروپا انسان را صرفاً موجودی مادی می‌دانستند و وجود هرگونه بُعد غیرمادی را رد می‌کردند.

(۲) یک جریان، حقیقت انسان را مبتنی بر روح می‌دانست، درحالی‌که جریان دیگر آن را وابسته به ساختار و کارکرد جسم تلقی می‌کرد.

(۳) اختلاف دیدگاه‌ها تنها بر سر منشأ فیزیکی بدن بود و ماهیت انسان در همه نظریه‌ها مشترک در نظر گرفته می‌شد.

(۴) دیدگاه غالب بر این بود که روح تنها محصول فعالیت‌های مکانیکی مغز است، اما استقلال یا وابستگی آن به بدن محل بحث و اختلاف بود.

۱۴۷- از نظر ارسطو در مورد «نفس» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در هنگام تولد از جهاتی مانند یک لوح پاک است.

(۲) زنده‌بودن انسان نتیجه وجود آن است.

(۳) با کسب ویژگی‌هایی مثل نفرت به فعلیت می‌رسد.

(۴) بدن بدون آن موجودیت ندارد.

۱۴۸- به ترتیب هر یک از دیدگاه‌های زیر مشخصاً مربوط به کدام گروه از فلاسفه است؟

- انسان چیزی جز حیوان راست‌قامت با پیچیدگی بیشتر از سایر حیوانات نیست.

- نفس جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می‌کند.

- ذهن و روان چیزی جز مغز و سلسله اعصاب نیست.

(۱) ماتریالیست‌ها - فلاسفه جدید اروپا - داروینیست‌ها

(۲) داروینیست‌ها - فلاسفه متأثر از سقراط در یونان باستان - ماتریالیست‌ها

(۳) داروینیست‌ها - فلاسفه جدید اروپا - ماتریالیست‌ها

(۴) ماتریالیست‌ها - اندیشمندان پیش از سقراط در یونان باستان - داروینیست‌ها

۱۴۹- به ترتیب کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«معتقدین به تک‌ساحتی بودن انسان معتقدین به وجود نفس بیان می‌کنند که اخلاق امری است و انسان نسبت به دیگر موجودات دارای

ارزش ویژه‌ای»

(۱) همچون - ضروری - نیست.

(۲) برخلاف - فطری - است.

(۳) همچون - قراردادی - نیست.

(۴) برخلاف - اجتماعی - است.

۱۵۰- کدام یک از دلایل یا زمینه‌های پذیرش وجود روح، در نظر فلاسفه مسلمان و کانت نزدیک به هم است؟

- (۱) در کتاب آسمانی انسان یک موجود الهی و دارای روح معرفی شده است.
- (۲) عده‌ای توانسته‌اند مراتب برتر و مجرد هستی را شهود کنند و شهود کار جسم نیست؛ پس روح وجود دارد.
- (۳) ثابت شده که انسان ویژگی‌های برتر و متعالی دارد که این ویژگی‌ها، ویژگی روح هستند.
- (۴) در علوم اعصاب ثابت شده است که افعال و تصمیمات انسان از مغز نشأت می‌گیرد؛ نه از چیز دیگری.

۱۵۱- کدام مورد مخصوص نگاه عرفانی فلاسفه مسلمان به نفس است؟

- (۱) حقیقتی است که حقایق را درمی‌یابد.
- (۲) وقتی جنین کامل شود، روح به آن ملحق می‌شود.
- (۳) بدن همچون قفسی است که روح را زندانی کرده است.
- (۴) به تدریج علم و احساس و محبت را درک می‌کند.

۱۵۲- کدام گزینه درباره شیخ اشراق و عقاید او درست است؟

- (۱) سیر کمال نفس هنگامی کامل می‌شود که نفس از بدن جدا گردد و به عالم نور بازگردد؛ زیرا نفس در جدایی از مشرق، سراسر بالقوگی است و با گسستن کامل از بدن، از قوه به فعلیت می‌رسد.
- (۲) همه موجودات حتی ظلمانی‌ترین آن‌ها نور را به یک اندازه دریافت می‌کنند؛ زیرا نور در حکمت اشراق حقیقتی یگانه و بسیط است و تفاوت در ادراک نور ناشی از تفاوت در معرفت انسان است، نه از تفاوت درجات وجود.
- (۳) نورالانوار منشأ همه مراتب نوری است و نسبت آن با موجودات نسبت اشراقی غیرمادی است؛ زیرا در نظام اشراقی، علت حقیقی اشراق است نه تأثیرگذاری مادی، و هر مرتبه نوری به اندازه قابلیت خود از او افاضه می‌پذیرد.
- (۴) نفس انسان ترکیبی از جنبه ظلمانی و نورانی انسان است و به دلیل این ترکیب می‌تواند به درجات بالاتر نورانیت صعود کند؛ زیرا نفس در حکمت اشراق نه نور محض است و نه ظلمت محض، بلکه موجودی ذووجهین است که با پاک‌سازی وجه ظلمانی خود کامل می‌شود.

۱۵۳- کدام گزینه به‌طور دقیق‌تری تفاوت دیدگاه ملاصدرا و دکارت را در مباحث انسان‌شناسی نشان می‌دهد؟

- (۱) مجزا نبودن روح و بدن در نظر ملاصدرا
- (۲) تأثیر متقابل روح و بدن در نظر دکارت
- (۳) دمیده‌شدن روح در بدن در نظر دکارت
- (۴) دوبعدی بودن حقیقت انسان در نظر ملاصدرا

۱۵۴- وجه تفارق نظر ملاصدرا با ابن‌سینا در باب انسان‌شناسی فلسفی در کدام گزینه مشهود است؟

- (۱) روح و بدن وحدتی حقیقی دارند.
- (۲) انسان موجودی دوبعدی است.
- (۳) روح انسان ظرفی پایان‌ناپذیر است.
- (۴) روح و بدن بر یکدیگر تأثیرگذارند.

۱۵۵- مبنای نگاه فلاسفه مسلمان به حقیقت و ذات انسان، ریشه در کدام مورد دارد؟

- (۱) صرفاً بهره‌گیری از کتاب آسمانی و روایات دینی
- (۲) ترکیب نگاه عارفانه و آموزه‌های مکتب اسلام
- (۳) افکار استدلالی و عقلی فلاسفه غربی
- (۴) ترکیبی از اندیشه استدلالی فلاسفه یونان و آموزه‌های دین اسلام

اقتصاد

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

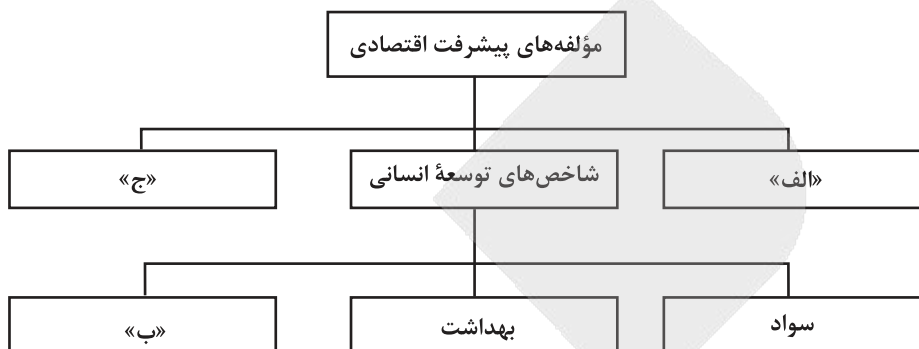
اقتصاد رشد و پیشرفت

(درس ۱۱)

صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۸

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۵۶- کدام مورد، به ترتیب، مؤلفه‌های پیشرفت اقتصادی را تکمیل می‌کند؟

- (۱) مقاومت اقتصادی - نرخ باروری - سرانه درآمد ناخالص ملی
(۲) GDP - نابرابری‌های جنسیتی - شاخص‌های پایداری محیطی
(۳) رشد اقتصادی - امید به زندگی - شاخص توزیع عادلانه درآمد
(۴) تولید ناخالص داخلی - HDI - شاخص دهک‌ها

۱۵۷- کدام عبارت در رابطه با مفهوم تولید ناخالص داخلی (GDP) درست است؟

- (۱) مجموع ارزش پولی کالاها و خدمات نهایی که در یک کشور در طول یک دوره زمانی مشخص تولید شده است.
(۲) مجموع انواع کالایی است که در طول یک سال توسط مردم یک کشور ایجاد شده است.
(۳) ارزش پولی همه کالاها و خدماتی است که در یک کشور تولید و عرضه شده است.
(۴) مجموع درآمدهایی است که مردم یک کشور در یک سال کسب کرده‌اند.

۱۵۸- جدول زیر، نشان‌دهنده وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A است. اگر مجموع سهم دهک‌های سوم و ششم برابر با ۱۳ باشد و همچنین اختلاف

وضعیت توزیع درآمد در کشور A	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۷ درصد
سهم دهک ششم	؟
سهم دهک هفتم	۱۵ درصد
سهم دهک هشتم	۱۶ درصد
سهم دهک نهم	؟
سهم دهک دهم	۲۰ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی کشور

سهم دهک‌های ششم و هشتم نیز برابر با ۷ درصد باشد:

الف) سهم دهک‌های سوم، ششم و نهم در کشور A به ترتیب، چند درصد است؟

ب) اگر شاخص توزیع درآمد در کشور B، «۸/۵» باشد، توزیع درآمد در

کدام کشور عادلانه‌تر است؟

ج) اگر درآمد ملی کشور A برابر با ۱۵۰ هزار دلار باشد، مجموع درآمد

۲۰ درصد پردرآمد جامعه چقدر است؟

(۱) ۱۹-۸-۵ / کشور A / ۵۷,۰۰۰ دلار

(۲) ۱۹-۸-۵ / کشور B / ۷,۵۰۰ دلار

(۳) ۱۸-۹-۴ / کشور B / ۵۷,۰۰۰ دلار

(۴) ۱۸-۹-۴ / کشور A / ۵۷,۰۰۰ دلار

محل انجام محاسبات

۱۵۹- موارد کدام گزینه، همگی به ویژگی‌های کشورهای پیشرفته اشاره دارد؟

الف) تأثیرگذاری در سطح منطقه و جهان

ب) ثبات کامل قیمت‌ها و بازارها

ج) توزیع مساوی درآمدها

د) قدرت مقاومت در برابر شوک‌های اقتصادی

۴) ب - د

۳) ب - ج

۲) الف - د

۱) الف - ج

۱۶۰- کدام مورد درباره «رابطه مفهوم کارایی و رشد اقتصادی»، نادرست است؟

۱) کشوری که به دنبال رشد اقتصادی است باید بالاتر از مرز امکانات تولید حرکت کند.

۲) کشوری دارای رشد اقتصادی است که از منابع خود به شکل «کارا» استفاده می‌کند.

۳) اقتصاد دانش‌بنیان با خلق مزیت اقتصادی ظرفیت تولید را افزایش می‌دهد.

۴) به منظور رشد اقتصادی، باید ظرفیت‌های تولید افزایش یابد.

۱۶۱- مندرجات جدول زیر مربوط به یک جامعه فرضی است، چنانچه مجموع ارزش اقلام «مواد غذایی، پوشاک و ماشین آلات» ۲۹۰ میلیارد ریال باشد، در

این صورت:

الف) تولید ناخالص ملی

ب) تولید ناخالص داخلی در این جامعه کدام است؟

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور	۶۶ میلیارد ریال
ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	$\frac{1}{3}$ ارزش تولید خارجیان مقیم کشور
ارزش خدمات ارائه شده	۸۸ میلیارد ریال

۴) الف ۳۹۴ (ب) ۳۸۴

۳) الف ۳۸۴ (ب) ۳۹۴

۲) الف ۳۹۴ (ب) ۴۰۰

۱) الف ۴۰۰ (ب) ۴۴۴

۱۶۲- کدام یک می‌تواند منشأ رشد اقتصادی باشد؟

۱) افزایش جمعیت غیرفعال

۲) افزایش سرمایه‌گذاری در ساخت ساختمان ادارات

۳) کاهش تورم در قیمت کالاهای ضروری

۴) افزایش سرمایه‌گذاری در خرید طلا

محل انجام محاسبات

۱۶۳- کدام گزینه با توجه به این جمله صحیح است؟

«کشوری از لحاظ میزان درآمد و تولید ناخالص داخلی، وضعیت مطلوبی دارد.»

(۱) این کشور در زمینه رشد ثروت، پیشرفت خوبی داشته است.

(۲) این کشور قطعاً در توزیع ثروت تولید شده در میان مردم نیز پیشرفته است.

(۳) این کشور از لحاظ شاخص‌های توسعه انسانی پیشرفته است.

(۴) پیشرفت کشور فقط محدود به رشد کمی آن، یعنی افزایش تولید ناخالص داخلی است.

۱۶۴- جدول زیر، ارقام تولید پوشاک و مواد غذایی در سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ (با احتساب سال ۱۳۹۵ به عنوان سال پایه) را نشان می‌دهد. رشد

GDP واقعی برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ چند درصد است؟

سال	مواد غذایی		پوشاک	
	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)
۱۳۹۵	۱۰۰	۵۰۰	۵۰	۱۶
۱۳۹۶	۲۰۰	۶۰۰	۱۰۰	۲۰
۱۳۹۷	۳۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۲۵

سال		واقعی		سال		واقعی		سال		واقعی	
۹۶	(۴)	۱۸/۲		۹۶	(۳)	۲۰		۹۶	(۲)	۱۸/۲	
۹۷		۱۹		۹۷		۱۶/۸		۹۷		۲۰	
										۱۷/۶	

۱۶۵- چند مورد از موارد زیر، در محاسبات تولید ناخالص داخلی GDP لحاظ می‌شوند؟

- میزان ورق فولاد به کار رفته در تولید خودرو

- خدمات پزشکان

- خرید و فروش وسایل دست دوم در سایت دیوار

- کار ساختمانی کارگران خارجی در کشور

- ارزش پوشاک صادراتی

- ارزش لنت ترمز به کار رفته در خودرو

- خدمات مؤسسه خیریه محک

- کار زنان برنج‌کار در زمین برای مصرف خودشان

- ارزش فروش فروشگاه‌های زنجیره‌ای

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

محل انجام محاسبات

صبح جمعه

۱۴۰۴/۱۲/۸

دفترچه شماره (۳)

اختیاری (پیشروی سریع تر)

آزمون ۸ اسفندماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۱۰:۴۰ تا ۱۱:۱۵ صبح

۳۵ سؤال در ۳۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اختیاری (پیشروی سریع تر)	ریاضی و آمار (۳)	۵	۱۶۶	۱۷۰	۵
۲		علوم و فنون ادبی (۳)	۵	۱۷۱	۱۷۵	۵
۳		جامعه شناسی (۳)	۵	۱۷۶	۱۸۰	۵
۴		عربی، زبان قرآن (۳)	۵	۱۸۱	۱۸۵	۵
۵		تاریخ (۳)	۵	۱۸۶	۱۹۰	۵
۶		جغرافیا (۳)	۵	۱۹۱	۱۹۵	۵
۷		فلسفه دوازدهم	۵	۱۹۶	۲۰۰	۵

ریشه n ام و توان گویا
صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۶۶- عبارت $\left(\sqrt[3]{\left(2\frac{1}{5}\right)^3}\right)^2$ را به صورت $\left(\frac{5}{11}\right)^{\frac{m}{n}}$ نوشته‌ایم. مقدار $m+n$ کدام است؟ ($m < 0, n > 0$)

- (۱) ۱ (۲) ۱۳ (۳) ۲ (۴) -۱۳

۱۶۷- حاصل عبارت $5^{0/88} \times \left(\frac{5^{-0/01} \times 7^{-\frac{1}{3}}}{7^{-\frac{1}{6}}}\right)^{-12}$ کدام است؟

- (۱) ۲۴۵ (۲) ۳۵ (۳) $\frac{5}{49}$ (۴) $\frac{7}{5}$

۱۶۸- ریشه سوم عدد a برابر $-2\sqrt[3]{5}$ و ریشه چهارم مثبت b برابر $2\sqrt{6}$ است، ریشه دوم منفی ab کدام است؟

- (۱) -۶۰ (۲) وجود ندارد. (۳) -۱۲۰ (۴) -۴۸۰

۱۶۹- **نهایی** در معادله توانی $4^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{64}$ مقدار x کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۴ (۴) ۱۰

۱۷۰- در یک مکعب مستطیل طول و عرض و ارتفاع به ترتیب a و b و c هستند و قطر آن ۱۵ است. اگر طول دو برابر عرض و ارتفاع ۵ واحد بیشتر از

عرض آن باشد، مقدار b کدام است؟ ($\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}$ = قطر مکعب)

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

سبک شناسی دوره معاصر و
انقلاب اسلامی
وزن در شعر نیمایی
صفحه های ۹۵ تا ۱۱۱

۱۷۱- **نهایی** کدام گزینه درباره ویژگی های ادبی نثر دوره انقلاب درست است؟

- (۱) برخلاف روند ساده نویسی در دوره های پیش، در این دوره نویسندگان به پیچیده نویسی گرایش داشتند.
 - (۲) از پایان دهه پنجاه تا پایان دهه شصت گرایش به داستان های کوتاه بیشتر از داستان بلند بود.
 - (۳) در دهه نخست انقلاب شاهد دوری از سبک های جدید داستان نویسی هستیم و این روند تا دهه هشتاد بی تغییر ادامه یافت.
 - (۴) در این دوره گرایش به برخی قالب های دیگر مانند خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه، شرح حال و نوشته های ادبی-تحقیقی رایج شد.
- ۱۷۲- چند مورد از موارد زیر درباره ویژگی های زبانی و ادبی «ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی» درست است؟

- (الف) موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد.
 - (ب) انتخاب وزن متناسب با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر است.
 - (ج) دست شاعر برای استفاده از همه واژه ها باز است.
 - (د) گرایش به نماد در تصاویر شعری بیشتر می شود.
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۷۳- کدام ویژگی در اشعار زیر موجود نمی باشد؟

- «ای پاره جسم و جان پیغمبر
در شرح مکارمت سخن قاصر
خورشید به هر پگاه می افتد
زان پیش شفق کند همی گلگون
صحن حرمت چو باغ گل زیبا
- ای هشتم سروران دین گستر
در وصف معالایات زبان اقصر
بر خاک رخت که تا بساید سر
دامان افق چو لاله احمر
مجموعه سنبل است و سوسن بر»

- (۱) وجود واژگان متناسب با دین
- (۲) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی
- (۳) توجه به مفاهیم و مضامین اسلامی
- (۴) نزدیکی واژگان شعر به سبک خراسانی

۱۷۴- نام وزن چند مصراع نادرست ذکر شده است؟

- (الف) بلبلای برگ گلی خوش رنگ در منقار داشت (رمل مثنی سالم)
- (ب) به سوزی ده کلام را روایی (هزج مسدس محذوف)
- (ج) دوستی کی آخر آمد دوستداران را چه شد (رمل مسدس محذوف)
- (د) چنین گفت موبد به شاه جهان (مقارب مثنی محذوف)
- (ه) آن کیست کز روی کرم با من وفاداری کند (رجز مثنی محذوف)

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۱۷۵- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- «همیشه تا برآید ماه و خورشید
گفتم ای بخت بختیدی و خورشید دمید
در عین ناامیدی گفتم امید من داد
به راه عشق به حدی است ناامیدی من
چنان که از کرم او سزد مرا بنواخت
- مرا باشد به وصل یار امید
گفت با این همه از سابقه نومید مشو
نومید عشق او را امیدوار کردم
که ناامید کند هر امیدواری را
امید داد و کرم داد و کرد کار آسان

جامعه‌شناسی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقهدرس نهم: پیشینه علوم اجتماعی در
جهان اسلام
صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۴

۱۷۶- به ترتیب هر کدام از موارد زیر با کدام موضوع در ارتباط است؟

- اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان آموخته شوند، علم نافع هستند.

- هدف آفرینش

- عامل شکل‌گیری جوامع از منظر ابن‌خلدون

(۱) علم به جامعه و تاریخ - علم - عقل و قوه تعقل آحاد بشر

(۳) علم به جامعه و تاریخ - علم - عصبیت

(۲) علوم ابزاری - تعقل آدمی - عصبیت

(۴) علوم نافع - دانش‌ها و علوم - معانی مشترک پدیده‌ها

۱۷۷- هر یک از آیات زیر به ترتیب، با کدام عبارت متناسب است؟

(الف) «بگو در روی این زمین سیر کنید، پس بنگرید که سرانجام کسانی که پیش از شما بودند چگونه بود.»

(ب) «ما پیامبران را با دلایل روشن فرستادیم و با آن‌ها کتاب آسمانی و میزان شناسایی حق از باطل را نازل کردیم تا مردم قیام به داد و دادگستری کنند.»

(ج) «آیا ندیدند که پیش از این چه بسیار گروهی را هلاک نمودیم و حال آنکه در زمین به آن‌ها قدرت و تمکینی داده بودیم که شما را نداده‌ایم؟»

۱. قرآن بارها درباره جامعه آرمانی سخن می‌گوید و آن را جامعه‌ای معرفی می‌کند که در آن به عدالت و قسط رفتار می‌شود.

۲. قرآن کریم آدمیان را برای شناخت سنت‌های الهی تشویق می‌کند.

۳. قرآن به فرهنگ‌های مختلف و امت‌های گذشته اشاره می‌کند.

(۱) الف (۳) ب (۱) ج (۲)

(۳) الف (۱) ب (۳) ج (۳)

۱۷۸- به ترتیب، کدام یک در رابطه با تقسیم‌بندی جوامع از نظر فارابی در مورد «مدینه ضالّه» درست است و در مورد «مدینه جاهله» درست نیست؟

(۱) نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله، در آن تحریف می‌گردند - در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود می‌آید.

(۲) با آن که مردم علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند اما از آن‌ها بهره نمی‌گیرند - علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد.

(۳) در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد - علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد.

(۴) در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می‌گیرد - آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.

۱۷۹- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- چرا غربیان ابن‌خلدون را بیش از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند؟

- نویسنده «تحقیق ماللهند» چگونه فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد و چگونه به ارزیابی انتقادی این فرهنگ پرداخت؟

- علم اجتماعی فارابی چه نام دارد؟

(۱) روش او مشابه روشی است که کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت - تجربی و تفهیمی و با استفاده از روش عقلی - علم مدنی

(۲) آثار او بیشتر به زبان‌های اروپایی ترجمه شده است - با نگاهی تبیینی و با استفاده از روش پوزیتیویستی - علم عمران

(۳) روش او مشابه روشی است که کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت - تجربی و تفهیمی و با استفاده از روش تفسیری - علم عمران

(۴) آثار او بیشتر به زبان‌های اروپایی ترجمه شده است - با نگاهی تبیینی و با تکیه بر عقل - علم مدنی

۱۸۰- هر دو عبارت کدام گزینه در رابطه با «عقل در معنای عام» صحیح است؟

(۱) عقل در معنای عام، هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که همگان از آن استفاده می‌کنند. - برای فهم عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی، از عقل تفسیری استفاده می‌کنیم.

(۲) اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی با عقل ابزاری درک می‌شود. - در استفاده از زبان برای شناخت یکدیگر و تعامل، از عقل ابزاری بهره می‌جوییم.

(۳) اینکه در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم، از عقل انتقادی بهره برده‌ایم. - جامعه‌شناسی تبیینی از عقل ابزاری برای پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌کند.

(۴) استفاده از زبان برای ترغیب دیگران به انجام کار مورد پسند ما، به بهره‌گیری از عقل تفسیری اشاره دارد. - عالمان در دانش عمومی و عموم مردم در دانش علمی از عقل در معنای عام بهره می‌برند.

نظام الطبیعة

(تمرین های درس ۴)

صفحه های ۶۳ تا ۷۰

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) - پیش روی سریع تر

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة (۱۸۱ - ۱۸۳)

۱۸۱- « إِنَّ لِكُلِّ مَأْمُومٍ إِمَامًا يَقْتَدِي بِهِ وَ يَسْتَضِيءُ بِنُورِ عِلْمِهِ. »:

- (۱) همانا برای هر رهروی پیشوایی است که از او تقلید می کند و به نور روشنایی اش منور می شود.
- (۲) همانا هر پیشوایی رهروی دارد که از او تقلید می کند و از نور علمش روشنایی می جوید.
- (۳) بدون شک هر رهروی پیشوایی دارد که از او پیروی می کند و از نور دانشش روشنی می جوید.
- (۴) بدون شک هر پیشوایی رهروی دارد که از او پیروی می نماید و به نور دانشش منور می شود.

۱۸۲- ﴿لَا تَحْتَاجُ هَذِهِ الْأَسْمَاكَ إِلَى الْمَاءِ وَ الطَّعَامِ وَ الْهَوَاءِ تَحْتَ الطِّينِ طَوَالَ نَوْمٍ عَمِيقٍ احْتِياجاً.﴾:

- (۱) این ماهی در زیر گل در طول یک خواب عمیق، به آب و غذا و هوا نیازمند نمی شود.
- (۲) نیاز این ماهی های زیرخاکی در مدت خواب عمیق، قطعاً آب و غذا و هوا نیست.
- (۳) این ماهی ها زیر گل در طول خوابی عمیق، به آب و غذا و هوا قطعاً نیاز ندارند.
- (۴) خواب این ماهی ها زیر خاک بدون نیاز به آب و غذا و هوا، بسیار عمیق است.

۱۸۳- عین الخطأ:

- (۱) يَخْرُجُ السَّمَكُ الْمَدْفُونُ مِنْ غِلَافِهِ خُرُوجاً عَجِيباً.: ماهی دفن شده از پوشش خود به طرز عجیبی خارج می شود.
- (۲) يَطِيرُ الطَّائِرُ عِنْدَمَا يُشَاهِدُ هَذَا الْمُفْتَرَسَ طَيْرَاناً.: پرنده هنگامی که پرواز این درنده را می بیند، پرواز می کند.
- (۳) لَا يَحْتَاجُ الْحَيَوَانُ إِلَى الْهَوَاءِ وَ الْمَاءِ احْتِياجاً الْأَحْيَاءِ.: حیوان مانند زندگان، به هوا و آب احتیاج ندارد.
- (۴) كَانَتْ الْفَرِيسَةُ ابْتَعَدَتْ مِنْ يَدِ الصَّيَّادِينَ ابْتِعَاداً.: شکار از دست شکارچی ها بی شک دور شده بود.

۱۸۴- عین «تقدماً» يبين نوعية الفعل:

- (۱) إذا كان تقدّم الإنسان تقدماً حقيقياً يحصل على الدرجات العالية.
- (۲) لم نشاهد تقدماً في مجال العلوم العديدة إلا تقدّم العلماء الدّوّبين.
- (۳) تقدّم الطّلابُ في دروسهم تقدماً كان ثمرة محاولتهم الكثيرة.
- (۴) يتقدّم كلّ الشعوب تقدماً إن يستفيدوا من الفرص الذهبية.

۱۸۵- عین المفعول المطلق مُختلفاً في النوع:

- (۱) أنا أعرف متاعب عمل أستاذي الحنون معرفة.
- (۲) الناس لن يُدركوا خطّة الشيطان في حياتهم إدراكاً كاملاً.
- (۳) أطيعُ الله و رسوله إطاعةً و لا أستسلم أمام المُستكبرين.
- (۴) سقطتُ على الأرض سقوطاً و أحسّ بألمٍ شديدٍ في رجلي.

تاریخ (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس دهم: انقلاب اسلامی
درس یازدهم: استقرار و تثبیت
نظام جمهوری اسلامی
صفحه های ۱۲۸ تا ۱۵۲

۱۸۶- به ترتیب، نخستین مرحله برنامه های اصلاحی در زمان پهلوی با مدیریت کشور آمریکا، با چه عنوانی آغاز شد و

اولین مرحله علنی در فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی با اعتراض به چه چیزی آغاز شد؟

(۱) اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰ - اعتراض به تصویب نامه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی

(۲) اصلاح قانون انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی در سال ۱۳۴۱ - اعتراض به اصول شش گانه با عنوان انقلاب سفید

(۳) اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰ - اعتراض به اصول شش گانه با عنوان انقلاب سفید

(۴) اصلاح قانون انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی در سال ۱۳۴۱ - اعتراض به تصویب نامه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی

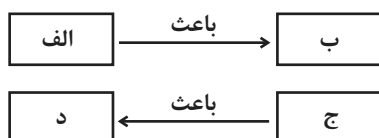
۱۸۷- عبارت های زیر، به ترتیب در کدام جایگاه نمودار قرار می گیرند؟

- وابستگی به بیگانگان و نابودی اقتصاد کشور

- افزایش یکباره پول نفت در سال ۱۳۵۰

- برنامه انقلاب سفید شاه

- تقویت سرمایه داران وابسته به غرب و رژیم پهلوی

(۴) ج - د - ب - الف

(۳) ب - ج - الف - د

(۲) د - الف - ب - ج

(۱) ب - ج - د - الف

۱۸۸- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه از حیث تقدم و تأخر درست است؟

(الف) دکتر علی شریعتی به طور ناگهانی در لندن درگذشت.

(ب) امکان ملاقات مبارزان با امام خمینی فراهم آمد.

(ج) مقاله توهین آمیزی علیه امام خمینی در روزنامه اطلاعات منتشر شد.

(د) تهران به شهری نظامی مبدل شد.

(۲) «ب» بر «ج» مقدم و از «الف» متأخر است.

(۱) «الف» بر «ج» مقدم و از «د» متأخر است.

(۴) «د» از «ب» متأخر و بر «ج» مقدم است.

(۳) «ج» بر «د» مقدم و از «الف» متأخر است.

۱۸۹- هریک از عبارت های زیر، به ترتیب به وظایف کدام یک از نهادهای انقلابی اشاره دارد؟

(الف) حمایت از محرومان و مستضعفان

(ب) عمران، آبادانی و رفع فقر و محرومیت از روستاها

(ج) پاسداری از آرمان ها و دستاوردهای انقلاب

(د) رسیدگی به پرونده مقامات و مأموران رژیم سابق

(۱) کمیته امداد امام خمینی - جهاد سازندگی - کمیته انقلاب اسلامی - سپاه پاسداران

(۲) جهاد سازندگی - بنیاد مسکن - سپاه پاسداران - سپاه پاسداران

(۳) کمیته امداد امام خمینی - جهاد سازندگی - سپاه پاسداران - دادگاه ها و دادرهای انقلاب اسلامی

(۴) جهاد سازندگی - بنیاد مسکن - کمیته انقلاب اسلامی - دادگاه ها و دادرهای انقلاب اسلامی

۱۹۰- کدام گزینه به درستی علت، پیامد و علت رویدادهای زیر را نشان می دهد؟

(الف) طراحی عملیات پیچیده نظامی توسط آمریکا

(ب) سپردن فرماندهی کل قوا به بنی صدر

(ج) بازگشایی دانشگاه ها در مهر ۱۳۶۲

(۱) پیروزی انقلاب اسلامی و پیشرفت موفقیت آمیز روند استقرار آن - امتناع از پذیرش محمدعلی رجایی برای نخست وزیری - برگزیده شدن آیت الله

خامنه ای در سومین دوره انتخابات ریاست جمهوری

(۲) تسخیر لانه جاسوسی و افشا شدن نقش آمریکا در توطئه علیه انقلاب اسلامی - ایجاد زمینه سقوط خرمشهر با در تنگنا قراردادن ارتش - انتخاب

آیت الله خامنه ای در چهارمین دوره انتخابات ریاست جمهوری

(۳) پیروزی انقلاب اسلامی و پیشرفت موفقیت آمیز روند استقرار آن - اختلاف افکنی بین مسئولان و نهادهای نظام - ایجاد ثبات اقتصادی و سیاسی

بیشتر در ایران و موفقیت بیشتر در اداره امور جنگ

(۴) دستگیری و بازداشت اعضای سفارت آمریکا در ایران - امتناع وی از پذیرش محمدعلی رجایی برای نخست وزیری - ایجاد ثبات امنیتی و سیاسی

بیشتر در ایران و موفقیت بیشتر در اداره امور جنگ

جغرافیا (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقهدرس ششم: مدیریت
مخاطرات طبیعی
صفحه های ۱۰۰ تا ۱۱۰

۱۹۱- کدام گزینه از نشانه های وقوع زمین لرزه و روش های پیش بینی آن نمی باشد؟

- (۱) کاهش و متوقف شدن لرزش های کوچک زمین در راستای گسل ها، باعث تجمع انرژی شده و در اثر تخلیه یکباره انرژی، زمین لرزه شدیدتری رخ می دهد.
- (۲) در اثر فشار بر لایه های پوسته زمین، سطح آب زیرزمینی در چاه ها یا چشمه ها بالا یا پایین می رود و ترکیب شیمیایی آن ها عوض می شود.
- (۳) پاره شدن پوسته داخلی زمین و حس کردن لرزش های کوچک زمین در راستای گسل ها توسط حیوانات، از نشانه های وقوع زمین لرزه است.
- (۴) تغییرات اندازه فاصله بین شکستگی های پوسته زمین، توسط دستگاه های دقیق و عکس های هوایی بررسی می شود.

۱۹۲- پیرامون مدیریت پیش از وقوع سیل، کدام گزینه در ارتباط با روش های سازه ای و غیرسازه ای درست است؟

- (۱) «محاسبه شدت جریان سیل براساس روش های هیدرولوژی» و «به کارگیری روش های مهندسی در احداث سازه های مناسب»، به ترتیب مربوط به روش غیرسازه ای و سازه ای هستند.
- (۲) «هدایت، انحراف یا مهار سیل» با روش های سازه ای رخ می دهد و ویژگی «مفیدتر بودن در درازمدت و کم هزینه تر بودن» مربوط به روش های غیرسازه ای است.
- (۳) «اجرای روش های آبخیزداری» مربوط به آن دسته از روش های مدیریت سیل نمی باشد که باید همراه با روش دیگر به کار گرفته شود.
- (۴) «احداث سدهای ذخیره ای و سدهای تنظیمی» مربوط به آن دسته از روش های مدیریت سیل می باشد که باید همراه با روش دیگر به کار گرفته شود.

۱۹۳- **نهایی** کدام موارد مربوط به اقدامات مدیریت بعد از وقوع سیل نیستند؟

- الف) مرمت فوری راه های ارتباطی برای دریافت خدمات و تجهیزات مورد نیاز پس از سیلاب
- ب) ایجاد پایگاه های نجات و امداد در مناطق سیل خیز
- ج) مکان یابی برای اسکان موقت، برپا کردن چادرهای امداد و استقرار مراکز درمانی
- د) هشدارهای هواشناسی که از طریق رادیو و تلویزیون اطلاع رسانی می شود.

- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «ج» و «د»

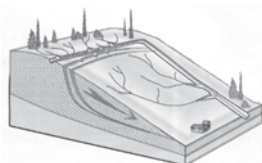
۱۹۴- کدام عبارت، وضعیت «شبکه زهکشی» را در مدل زیر به درستی بیان می کند؟

- (۱) سرعت تخلیه روان آب، افزایش و نفوذپذیری کاهش می یابد.
- (۲) سرعت تخلیه روان آب، کاهش و زمین لغزش افزایش می یابد.
- (۳) میزان نفوذپذیری و سرعت تخلیه آب در سطح توده لغزشی، کاهش می یابد.
- (۴) با هدایت انشعابات شبکه زهکشی، سرعت نفوذپذیری و زمین لغزش افزایش می یابد.

۱۹۵- چند مورد از عبارت های زیر، درباره «مدیریت خشکسالی» نادرست است؟

- الف) پرهیز از مصرف آب های سطحی و زیرزمینی، یکی از راهکارهای مدیریت خشکسالی است.
- ب) میانگین بارندگی خشکی های زمین ۸۰۰ میلی متر است؛ در حالی که در ایران سالانه ۴۰۰ تا ۴۷۵ میلی متر بارش داریم.
- ج) حدود ۱۰ درصد از سطوح کشاورزی ایران به آبیاری نیاز ندارند.
- د) برای مدیریت خشکسالی، جمع آوری و ذخیره سازی آب باران به روش های مختلف، می تواند راه حل مؤثری باشد.

- (۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) صفر

درس دهم: دوره میانی
درس یازدهم: دوران متأخر
صفحه‌های ۷۸ تا ۹۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم - پیش روی سریع‌تر

۱۹۶- **پایانی** روش ابن‌سینا در تحلیل مسائل فلسفی، روش ... است که پایه‌گذار آن ... بود.

(۱) عقلی و استدلالی - ارسطو (۲) عقلی - سقراط

(۳) استدلالی - افلاطون (۴) عقلی و استدلالی - فارابی

۱۹۷- درباره طبیعت‌شناسی ابن‌سینا کدام گزینه درست است؟

(۱) هر شیء به کمال مطلوب ذاتی‌اش می‌رسد.

(۲) بر اساس نگاه تجربی همه وقایع در طبیعت حقیقتاً خیر هستند.

(۳) طبیعت چون بر اساس لطف و عنایت خدا خلق شده است، نظام احسن است.

(۴) دانشمند تجربی برای درک روابط میان پدیده‌ها، باید به تأمل در رابطه طبیعت و ماوراءطبیعت بپردازد.

۱۹۸- از دیدگاه شیخ اشراق تحقیق کدام گروه از سالکان حقیقت بی‌نتیجه خواهد ماند؟

(۱) کسانی که دغدغه معرفت دارند اما بدون استاد در راه حق‌اند.

(۲) کسانی که در تحقیق فلسفی هنوز به استدلال نرسیده‌اند.

(۳) کسانی که در عرفان به کمال رسیدند، اما از فلسفه بی‌بهره‌اند.

(۴) کسانی که در فلسفه به کمال رسیدند، اما در عرفان بی‌بهره‌اند.

۱۹۹- عنوان سفر سوم عرفا چیست و به چه موضوعی اختصاص دارد و مطابق این سفر در کتاب اسفار اربعه ملاصدرا، چه بحثی آمده است؟

(۱) سفر با حق و در حق - سیر در اسماء و صفات خداوند - توحید و صفات الهی

(۲) سفر از حق به سوی خلق همراه با حق - بازگشت به خلق و همه چیز را جلوه حق دیدن - افعال و حکمت الهی

(۳) سفر در خلق با حق - هدایت مردم به کمک حق - مباحث نفس

(۴) سفر از خلق به حق - عبور از عالم طبیعت و رسیدن به حق - مباحث عمومی فلسفه

۲۰۰- کدام مورد درباره اصل وحدت حقیقت وجود در حکمت متعالیه درست است؟

(۱) ملاصدرا با تلفیق نظریه مغایرت وجود با ماهیت و مشترک معنوی بودن مفهوم وجود و اصالت وجود، وحدت حقیقت وجود را تبیین کرده است.

(۲) ملاصدرا با تشبیه نسبت حقیقت وجود و کثرات عالم به آب دریا و موج، وحدت حقیقت وجود را به زیبایی تبیین نموده است.

(۳) ملاصدرا حقیقت وجود را به نوری تشبیه کرده است که با اینکه واحد است اما دارای درجات متعدد است.

(۴) وحدت حقیقت وجود از نظر ملاصدرا اصل ابتدایی است که اصول دیگری مانند اصالت وجود و مراتب داشتن وجود بدون اثبات دقیق آن فهم

نمی‌شوند.

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۲۱۱ شروع می‌شود، دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخ‌گر کنید.

دفترچه سؤال ؟

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۸ اسفند ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۲۱۱ - ۲۲۰	۱۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۲۱ - ۲۳۰	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۲۳۱ - ۲۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۳۰

طراحان

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، نازنین فاطمه حاجیلو، ابوالفضل عباس‌زاده، محسن فدایی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی‌کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	محمد مهدی دغلاوی، آرمین رحمانی، محمد سلیمانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، الهام محمدی، مرتضی منشاری	—	فریبا رنوفی، زهرا شمسایی، محسن جمشیدی، مانده ملکی
دین و زندگی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار	—	سجاد حقیقی‌پور، محمدحسن سعیدی، علی ابراهیمی آرانی
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	مانده سالاری	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضان‌زاده

کلاس‌های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه شنبه	۱۷ - ۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه شنبه	۱۹ - ۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی‌پور	چهارشنبه	۱۹ - ۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنج‌شنبه	۱۹ - ۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رنوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳۳

۱۰ دقیقه

ادبیات حماسی
(خوان هشتم)
درس ۱۳
صفحه ۱۱۱ تا ۱۱۹

فارسی ۳

۲۱۱- معنی آورده شده برای کدام واژه با توجه به متن مصراع، نادرست است؟

- (۱) چوب‌دستی منتشا (نام شهری در آسیای صغیر) مانند در دستش / مست شور و گرم گفتن بود
- (۲) آن هریوه (هروی) خوب و پاک‌آیین روایت کرد / خوان هشتم را من روایت می‌کنم اکنون
- (۳) این عیار (معیار) مهر و کین مرد و نامرد است
- (۴) بس که زهر زخم‌ها کاریش (مؤثر)

۲۱۲- کدام گزینه از نظر املائی کاملاً درست است؟

- (۱) داشتم می‌گفتم، آن شب نیز / صورت سرمای دی بیدادها می‌کرد
- (۲) دیگر اکنون آن عماد تکیه و امید ایران‌شهر / شیرمرد عرصه ناوردهای حول
- (۳) رخس، آن طاق عزیز، آن تایی بی‌همتا/ رخس رخشنده/ با هزاران یادهای روشن و زنده
- (۴) مرد نقال از صدایش زجه می‌بارید / و نگاهش مثل خنجر بود

۲۱۳- در شعر «تاگهان انگار/ بر لب آن چاه/ سایه‌ای را دید/ او شغاد آن نابردار بود» نقش دستوری واژه «شغاد» با نقش دستوری کدام واژه در بیت زیر یکسان است؟

«سپاوش چنین گفت کای شهریار	که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار»
(۱) شهریار	(۲) دوزخ
(۳) سخن	(۴) خوار

۲۱۴- کدام گزینه با توجه به عبارات زیر، نادرست است؟

(الف) بعد از آن تا مدتی، تا دیر، / یال و رویش را / هی نوازش کرد

(ب) قصه می‌گوید که بی‌شک می‌توانست او اگر می‌خواست / که شغاد نابردار را بدوزد

(ج) کشته هر سو بر کف و دیواره‌هایش نیزه و خنجر

(۱) در عبارت (ج) فقط یک نوع وابسته پیشین وجود دارد و ضمیر متصل «ش» وابسته پسین از نوع مضاف‌الیه است.

(۲) در عبارت (الف) دو وابسته پسین وجود دارد و در عبارت (ب) واژه «شغاد» هسته گروه اسمی است.

(۳) در عبارت (ب)، چهار گروه اسمی وجود دارد.

(۴) در عبارت (ب)، واژه «او» نهاد است و واژه «نابردار» وابسته پسین از نوع صفت بیانی است.

۲۱۵- پاسخ سؤال‌های زیر با توجه به سروده «تهمتن، گرد سجستانی/ کوه کوهان، مرد مردستان/ رستم دستان، در تگ تاریک ژرف چاه پهناور،/ کشته هر سو بر کف و دیواره‌هایش نیزه و خنجر،/ ... / آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند،/ در بُن این چاه آبش زهر شمشیر و سینان، گم بود»، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) نوع نخستین نقش تبعی چیست؟

(ب) حرف «و» در جمله پایانی، حرف عطف است یا ربط؟

(۱) معطوف - عطف	(۲) بدل - عطف	(۳) بدل - ربط	(۴) معطوف - ربط

۲۱۶- به ترتیب آرایه‌های سروده‌های زیر، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (الف) و دمش، چونان حدیث آشنایش گرم / راه می‌رفت و سخن می‌گفت. / چوب‌دستی منتشامانند در دستش، / مست شور و گرم گفتن بود.
- (ب) قصه می‌گوید که بی‌شک می‌توانست او اگر می‌خواست / که شغاد نابادر را بدوزد - همچنان که دوخت - / با کمان و تیر / بر درختی که به زیرش ایستاده بود.
- (ج) چاه چونان ژرفی و پهنایش، بی‌شرمیش ناباور / و غم‌انگیز و شگفت‌آور، / آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند، / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان، گم بود.

- (۱) مجاز - ایهام تناسب - تشبیه
(۲) تلمیح - تشخیص - مجاز
(۳) مجاز - تشخیص - جناس
(۴) جناس - ایهام - تشخیص

۲۱۷- کدام شعر زیر، با لحن متفاوتی از گزینه‌های دیگر خوانده می‌شود؟

- (۱) همه از بهر تو سرگشته و فرمان‌بردار
(۲) آتش ابهرهیم را نبود زیان
(۳) سیاوش سیه را به تندی بتاخت
(۴) هر که فریادرس روز مصیبت خواهد
- شرط انصاف نباشد که تو فرمان‌بری
هر که نمرودی است، گو می‌ترس از آن
نشد تنگ‌دل، جنگ آتش بساخت
گو در ایام سلامت، به جوانمردی کوش

۲۱۸- دو مصراع همه گزینه‌ها از یک بیت است، به جز گزینه ...

- (۱) به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی‌روید
(۲) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی
(۳) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار
(۴) تنیده یاد تو در تار و پودم، میهن ای میهن!
- من این زیبا زمین را آزمودم؛ میهن ای میهن!
به هر حالت که بودم با تو بودم؛ میهن ای میهن!
به سوی تو بود روی سجودم؛ میهن ای میهن!
بود لبریز از عشقت وجودم؛ میهن ای میهن!

۲۱۹- کدام گزینه به «مرگ خودخواسته» اشاره دارد؟

- (۱) می‌توانست او اگر می‌خواست / کان کمند شصت‌خم خویش بگشاید / و بیندازد به بالا بر درختی گیره‌ای، سنگی / و فراز آید ... / لیک ...
- (۲) باز با آن آخرین اندیشه‌ها سرگرم / جنگ بود این یا شکار؟ آیا / میزبانی بود یا تزویر؟
- (۳) پهلوان هفت‌خوان اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود
- (۴) همگنان خاموش / گرد بر گردش، به کردار صدف بر گرد مروارید، / پای تا سر گوش

۲۲۰- مفهوم کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) قهوه‌خانه گرم و روشن، مرد نقال آتشین پیغام / راستی کانون گرمی بود: (گیرایی سخن)
- (۲) چون کلید گنج مروارید / گم نمی‌شد از لبش لبخند، / خواه روز صلح و بسته مهر را پیمان: (خزانه‌داری)
- (۳) این گلیم تیره‌بختی‌هاست / خیس خون داغ سهراب و سیاوش‌ها / روکش تابوت تختی‌هاست: (حماسه ملی)
- (۴) چاه چونان ژرفی و پهنایش، بی‌شرمیش ناباور / و غم‌انگیز و شگفت‌آور: (نابه‌کاری)

۱۰ دقیقه

عصر شکوفایی

درس ۱۱

صفحه ۱۲۹ تا ۱۴۲

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئول حوزه دریافت نمایید.

دین و زندگی ۳

۲۲۱- امیرالمؤمنین (ع) در نهج‌البلاغه، شرایط مردم در عصر بعثت پیامبر اسلام (ص) را چگونه وصف کرده است و چه چیزی

در آن عصر جهان را فراگرفته بود؟

- (۱) مردم هر حرامی را حلال می‌شمردند - فتنه و فساد
- (۲) مردم هر حرامی را حلال می‌شمردند - فریب و نیرنگ
- (۳) ملت‌ها در خوابی عمیق فرو رفته بودند - فریب و نیرنگ
- (۴) ملت‌ها در خوابی عمیق فرو رفته بودند - فتنه و فساد

۲۲۲- حضرت علی (ع) در توصیف چه چیزی در عصر جاهلیت می‌فرمود: «علم‌های او توسط مردم به حرکت درآمده و پرچمش در فتنه‌ها برافراشته

است» و در پادشاهی ساسانیان عموم مردم چه وضعیتی داشتند؟

- (۱) شیطان - به‌جز بردگان بقیه مردم از حقوق اولیه و اساس خویش برخوردار بودند.
- (۲) هوی و هوس - به‌جز بردگان بقیه مردم از حقوق اولیه و اساسی خویش برخوردار بودند.
- (۳) شیطان - همچون بردگان از حقوق اولیه و اساسی خویش برخوردار نبودند.
- (۴) هوی و هوس - همچون بردگان از حقوق اولیه و اساسی خویش برخوردار نبودند.

۲۲۳- خداوند متعال در کدام عبارت قرآنی از پیامبر (ص) می‌خواهد که نه تنها خودش، بلکه جامعه را برای برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی به

پایداری در راه دعوت کند و به چنین مرحله‌ای از آمادگی برساند؟

- (۱) «اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولی الامر منکم»
- (۲) «فأستقم كما أمرت و من تاب معك و لا تطغوا»
- (۳) «فذلک الذی یدعُ الیتیم و لا یحض ...»
- (۴) «ادعُ الی سبیل ربک بالحکمة ...»

۲۲۴- طبق فرمایش رسول خدا (س)، به‌ترتیب هرکس او را و هر کس حضرت فاطمه (س) را بیازارد چه کسی را آزرده است؟

- (۱) خدا - خدا
- (۲) خدا - پیامبر اکرم (ص)
- (۳) حضرت فاطمه (س) - پیامبر اکرم (ص)
- (۴) حضرت فاطمه (س) - حضرت علی (ع)

۲۲۵- هدف برخی اعراب از دادن لقب ابتر به پیامبر (ص) چه بود؟

- (۱) دیوانه خطاب کردن پیامبر (ص)
- (۲) ساحر دانستن پیامبر (ص)
- (۳) سرزنش کردن پیامبر (ص)
- (۴) تحقیر کردن پیامبر (ص)

۲۲۶- طبق روایت پیامبر اکرم (ص) کدام گزینه جزء بهترین زنان جهان از نظر او نیست؟

- (۱) حضرت آسیه (س) (۲) حضرت فاطمه (س)
(۳) حضرت مریم (س) (۴) حضرت زینب (س)

۲۲۷- رسول مکرم اسلام (ص) چه تعبیری را در مورد «جویندگان علم» به کار برده‌اند؟

- (۱) برترین جایگاه بهشت برای آنان است.
(۲) از آتش دوزخ در امان‌اند.
(۳) کار نیک آن‌ها حسنه تلقی می‌شود.
(۴) فرشتگان شیفته دوستی با آنان هستند.

۲۲۸- درخشان بودن وضع مسلمانان در امور مربوط به بهداشت و سلامت بازتاب کدام مورد است؟

- (۱) آشنایی مسلمانان با حمام
(۲) تلاش پیامبر اکرم (ص) و پیشوایان دینی در ساخت حمام
(۳) ساخت حمام در کنار هر مسجد در بسیاری از شهرها
(۴) آموزه‌های بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست

۲۲۹- به چه دلیلی پیامبر اکرم (ص) مردم را به عدالت در همه ابعاد آن دعوت می‌فرمود؟

- (۱) عامل تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین است.
(۲) برقراری آن از اهداف رسالت پیامبر (ص) و از مهم‌ترین معیارهای تمدن اسلامی شمرده می‌شود.
(۳) همه مردم را با هم برادر و برابر قرار می‌دهد.
(۴) از پایه‌های دین اسلام محسوب می‌شود.

۲۳۰- تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین از دیدگاه قرآن کریم مربوط به کدام یک از ابعاد عدالت است و از دیدگاه پیامبر (ص) برترین جهاد چیست؟

- (۱) عدالت اجتماعی - سخن حقی که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.
(۲) عدالت اقتصادی - سخن حقی که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.
(۳) عدالت سیاسی - گواهی به یگانگی خدا و رسالت محمد (ص)
(۴) عدالت فرهنگی - گواهی به یگانگی خدا و رسالت محمد (ص)

زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

Renewable Energy

درس ۳

صفحه ۷۷ تا ۸۲

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

231- We should protect our natural ..., like clean water and trees, for our children's future.

1) factories	2) resources
3) light bulbs	4) characters

232- That new video game will ... all of your free time if you are not very careful with how much you play it.

1) convert	2) generate
3) replace	4) consume

233- To stay interested in exercise, try a ... of activities like walking, swimming, or biking.

1) variety	2) plant
3) sign	4) design

234- Airports and schools are often forced to close because of poor visibility and dangerously ... air.

1) polluted	2) renewable
3) mechanical	4) organic

235- The ... for fresh water is growing as the population increases, so governments should find better ways to manage this limited resource.

1) balcony	2) fuel
3) demand	4) tide

236- After eating, the body slowly ... important nutrients from food, which helps us stay healthy and have enough energy.

1) abbreviates	2) absorbs
3) remembers	4) completes

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Cooking at home has become increasingly popular in recent years. Many people are discovering that preparing their own meals offers numerous benefits. It is a simple habit that can improve both health and finances compared to eating out at restaurants regularly.

One major advantage is that home cooking is generally healthier. When you cook for yourself, you control the ingredients and can avoid excessive salt, sugar, and unhealthy fats. This makes it easier to maintain a balanced diet and manage your weight effectively.

Another benefit is saving money. Restaurant meals often cost much more than homemade dishes. By cooking at home, families can reduce their monthly food expenses significantly. The money saved can be used for other important needs or activities.

Cooking at home also brings families together. Preparing meals as a group creates opportunities for conversation and bonding. Children can learn valuable skills while helping their parents in the kitchen. These moments often become cherished memories.

Furthermore, home cooking allows you to explore different cuisines and experiment with new recipes. You can customize dishes according to your preferences. This creative process can be both relaxing and rewarding.

237-What is the main idea of the passage?

- 1) Restaurant food is always unhealthy and expensive.
- 2) Cooking at home is only beneficial for saving money.
- 3) Cooking at home has many advantages for health, finances, and family life.
- 4) Children should learn to cook at an early age.

238-The word “numerous” in paragraph 1 could be best replaced by

1) few	2) many
3) limited	4) special

239-Which of the following is NOT mentioned in the passage?

- 1) Home cooking helps save money.
- 2) Cooking together strengthens family bonds.
- 3) You can control ingredients when cooking at home.
- 4) Home cooking takes less time than eating out.

240-According to the passage, which of the following sentences is true?

- 1) Restaurant meals are cheaper than homemade dishes.
- 2) Cooking at home prevents you from trying new recipes.
- 3) Cooking at home allows you to control what you eat.
- 4) Only adults can benefit from cooking at home.

کتاب‌های آیة انسان را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

WWW.ArefOnline.ir

دفترچه سؤال ؟

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۸ اسفند ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی، میثم هاشمی، مرتضی محسنی کبیر، محمد رضایی‌نقا، فردین سماقی، عباس سیدشستر
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	سکینه گلشنی	سجاد حقیقی‌پور	-
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۲۰ دقیقه

تعلیم و تربیت اسلامی

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

دین و زندگی ۱ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس ۱۰: یاری از نماز و روزه
 صفحه ۱۲۲ تا صفحه ۱۳۲

دین و زندگی ۱ (انسانی)

درس ۱۲: یاری از نماز و روزه
 صفحه ۱۲۸ تا صفحه ۱۳۸

دین و زندگی ۲ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس ۱۲: پیوند مقدس
 صفحه ۱۴۸ تا صفحه ۱۵۸

دین و زندگی ۲ (انسانی)

درس ۱۸: پیوند مقدس
 صفحه ۲۲۲ تا صفحه ۲۳۰

مهارت معلمی (همه رشته‌ها)

فصل دوم: صفات معلم
 (تا پایان فصل)
 صفحه ۵۱ تا صفحه ۷۳

۲۵۱- «کم‌تر به کسب درآمد از راه حرام تمایل داشتن» معلول کدام یک از گزینه‌های زیر می‌باشد؟

- ۱) اگر شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم.
- ۲) اگر در رکوع و سجود، عظمت خدا را در یاد داشته باشیم.
- ۳) اگر در هر نوبت با لباس پاکیزه نماز بخوانیم.
- ۴) اگر نماز و تأثیر آن در زندگی را کوچک نشماریم.

۲۵۲- به ترتیب، توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال، موجب چه چیزی می‌شود و پیام کدام آیه شریفه زیر به آن اشاره دارد؟

- ۱) تا انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند. - «اقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى ...»
- ۲) تا انسان بتواند با چشم‌پوشی از نعمت‌های دنیوی، در پیشگاه خدا سربلند باشد - «اقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى ...»
- ۳) تا انسان دست به هر کاری نزنند و از گناهان دوری کند - «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ ...»
- ۴) تا انسان بتواند با چشم‌پوشی از نعمت‌های دنیوی در پیشگاه خدا سربلند باشد - «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ ...»

۲۵۳- بر اساس فرمایش پیامبر (ص)، کدام گزینه از جمله پاداش‌های خداوند در صورت تحقق امکان ازدواج دختران و پسران نیست؟

- ۱) رزق و روزی آن‌ها را توسعه می‌دهد.
- ۲) اخلاقشان را نیکو می‌کند.
- ۳) به آن‌ها فرزند صالح عطا می‌کند.
- ۴) عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد می‌گرداند.

۲۵۴- به چه علت پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده‌اند و بر اساس کدام سخن از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم؟

- ۱) زیرا هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از ازدواج نیست. - «علاقه شدید به چیزی آدم را کور و کر می‌کند.»
- ۲) فاصله نیفتادن میان بلوغ جنسی و عقلی - «علاقه شدید به چیزی آدم را کور و کر می‌کند.»
- ۳) فاصله نیفتادن بلوغ جنسی و عقلی - «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است.»
- ۴) زیرا هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از ازدواج نیست. - «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است.»

۲۵۵- با دقت در آیه شریفه «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا» کدام مطلب دریافت می‌گردد و کدام روایت در راستای تأیید صفتی در همین باب است که معلم باید به آن متصف باشد؟

- ۱) توسعه روح در گرو تحصیل - «ای داوود! اگر دست خود را تا مرفق، در دهان افعی (اژدها) بگذاری، بهتر از حاجت خواستن از ناداری است که دارنده شده است.»
- ۲) در اسلام فارغ‌التحصیل نداریم. - «سزاوار است که عاقل از مستی و پول و قدرت و علم و مدح و جوانی بپرهیزد که هر کدام از این مستی‌ها بوی ناخوشی دارد، عقل را می‌رباید و وقار را سبک می‌کند.»
- ۳) توسعه روح در گرو تحصیل - «علوم ما در هر شب و روز زیاد می‌شود و اگر اضافه نشود، ذخیره‌های علمی ما از بین می‌رود.»
- ۴) در اسلام فارغ‌التحصیل نداریم. - «فرحوا بما عندهم من العلم: آن‌ها به آن مقدار علمی که نزدشان بود خوشحال شدند.»

۲۵۶- به ترتیب «نشانه عزم» و «تحوه برخورداری از عزم» در سه آیه از قرآن کریم در کدام گزینه تجلی دارد؟

- ۱) صبر - نشانگر ظرفیت
- ۲) صبر - کلید موفقیت
- ۳) توکل - کلید موفقیت
- ۴) توکل - نشانگر ظرفیت

۲۵۷- بر طبق روایتی از امام باقر (ع) «سخت‌ترین حسرت در قیامت» و بر طبق سخنی از حضرت عیسی (ع) «شقی‌ترین مردن» به ترتیب مربوط به چه کسی است؟

- ۱) کسی که کارهایش تأییدکننده گفتارش نباشد. - کسی که نزد مردم به علم معروف است، ولی به عمل معروف نیست.
- ۲) کسی که کارهایش تأییدکننده گفتارش نباشد. - کسی که علمش افزایش یابد ولی هدایت بیشتری کسب نکند.
- ۳) کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد. - کسی که علمش افزایش یابد ولی هدایت بیشتری کسب نکند.
- ۴) کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد. - کسی که نزد مردم به علم معروف است، ولی به عمل معروف نیست.

۲۵۸- عبارت قرآنی «سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا» یادآور کدام یک از صفات معلمی است؟

- (۱) متواضع باشد.
- (۲) آماده پاسخ‌گویی باشد.
- (۳) شناخت عمیق داشته باشد.
- (۴) اهل هدایت و عمل باشد.

۲۵۹- تأکید خداوند بر اخلاق پیامبر (ص) در میان صفات و ویژگی‌های آن حضرت در کدام آیه تجلی دارد و کدام مورد بیانگر پاسخ علامه طباطبایی (ره) به شاگردان خود در پی درخواستشان برای برگزاری کلاس اخلاق است؟

- (۱) «وَأَتَكَ لَعْلَى خَلْقٍ عَظِيمٍ» - اخلاق نبوی در کنار کتاب الهی انسانی‌های بزرگی تربیت کرد.
- (۲) «وَأَتَكَ لَعْلَى خَلْقٍ عَظِيمٍ» - اخلاق علم نیست، عمل است.
- (۳) «كَانَ خَلْقَهُ الْقُرْآنَ» - اخلاق علم نیست، عمل است.
- (۴) «كَانَ خَلْقَهُ الْقُرْآنَ» - در اخلاق نبوی در کنار کتاب الهی انسانی‌های بزرگی تربیت کرد.

۲۶۰- امام سجاد (ع) در سحرهای ماه رمضان و در دعای ابوحزمه ثمالی از کدام مورد گلایه کرده است و در این راستا کدام عبارت با این موضوع در ارتباط است؟

- (۱) بی‌نشاطی در عبادت - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ»
- (۲) انجام ندادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر از سوی برخی مؤمنان - «وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ يُنَادُوا بِكَ بِالنُّفُوسِ الْمُنْتَهَكَةِ»
- (۳) بی‌نشاطی در عبادت - «وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ يُنَادُوا بِكَ بِالنُّفُوسِ الْمُنْتَهَكَةِ»
- (۴) انجام ندادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر از سوی برخی مؤمنان - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ»

۲۶۱- خداوند در قرآن کدام موارد را در کنار بت‌پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی آورده است و بازتاب دوری از آن‌ها چیست؟

- (۱) شراب و قمار - دوری از آن‌ها موجب رستگاری می‌شود.
- (۲) شراب و قمار - دوری از آن‌ها موجب قبولی نماز می‌شود.
- (۳) غیبت کردن و ناراحت کردن پدر و مادر - دوری از آن‌ها موجب قبولی نماز می‌شود.
- (۴) غیبت کردن و ناراحت کردن پدر و مادر - دوری از آن‌ها موجب رستگاری می‌شود.

۲۶۲- اگر نماز، ما را از گناه و زشتی باز ندارد، معلوم می‌شود که عیب و نقصی در نماز خواندن ما هست با این حال وظیفه ما چیست؟

- (۱) باید سعی کنیم واجبات را به صورت منظم انجام دهیم و از مکروهات دوری کنیم.
- (۲) وظیفه ما توبه در درگاه خدا و پیمان‌بستن مجدد با او است.
- (۳) باید مدام عبارت «اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» را زمزمه کنیم.
- (۴) باید جست‌وجو کنیم تا آن عیب را بیابیم و برطرف کنیم.

۲۶۳- به ترتیب در چه صورتی کفاره جمع بر روزه‌دار واجب می‌شود و مصداق آن کدام است؟

- (۱) روزه ما رمضان را عمداً باطل کند. - دروغ‌بستن به خدا
- (۲) به چیز حرامی روزه خود را باطل کند. - دروغ‌بستن به خدا
- (۳) روزه ما رمضان را عمداً باطل کند. - باقی‌ماندن بر جنابت تا اذان صبح
- (۴) به چیز حرامی روزه خود را باطل کند. - باقی‌ماندن بر جنابت تا اذان صبح

۲۶۴- چرا خداوند متعال برخی از فایده‌های مهم‌ترین احکام خود را از طریق آیات قرآن و سخن معصومان به اطلاع ما رسانده است؟

- (۱) تا حکمت و علت احکام الهی را بدانیم و با معرفت بیشتر دستورات الهی را انجام دهیم.
- (۲) تا مست و مغرور نعمت نشویم و نسبت به خوشی‌های زودگذر دنیا بی‌تفاوت باشیم.
- (۳) تا عین معصومین (ع)، احکام الهی را انجام دهیم و به بهشت خدا نائل شویم.
- (۴) تا از خشم خدا دور بمانیم و از آتش جهنم خود را نجات دهیم.

۲۶۵- فردی از شهر خود بیشتر از ۴ فرسخ شرعی به شهر «الف» سفر می‌کند و یک هفته در آن جا می‌ماند و می‌خواهد پس از آن، ۴ فرسخ دیگر برود و دو هفته در شهر «ب» بماند. وظیفه نماز و روزه این فرد، کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (۱) در هر دو شهر، نمازش کامل است و باید روزه بگیرد.
- (۲) در هر دو شهر، نمازش شکسته است و نباید روزه بگیرد.
- (۳) در شهر «الف» نمازش شکسته است و نباید روزه بگیرد و در شهر «ب» نمازش کامل است و باید روزه بگیرد.
- (۴) در شهر «الف» نمازش کامل است و باید روزه بگیرد و در شهر «ب» نمازش شکسته است و نباید روزه بگیرد.

۲۶۶- به ترتیب در کلام نبوی محبوب‌ترین بنا نزد پروردگار چیست و از منظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته کدام مورد است؟

- (۱) ازدواج - اخلاق
- (۲) خانواده - اخلاق
- (۳) خانواده - ایمان
- (۴) ازدواج - ایمان

۲۶۷- گرفتن بهترین تصمیم‌ها و حسرت و پشیمانی کمتر خوردن دختر و پسر هنگام ازدواج در چه صورتی محقق می‌شود؟

- (۱) برگزاری جلسات آشنایی بین دختر و پسر قبل از ازدواج
- (۲) محیط همدلی و اعتماد به بزرگ‌ترها شدن خانواده
- (۳) توجه به خانواده همسر به عنوان مهم‌ترین معیار انتخاب همسر
- (۴) درخواست یاری و راهنمایی از بزرگان

سوالات همه رشته‌ها به جز انسانی

۲۶۸- انسان با ورود به سن بلوغ، کدام شایستگی را به دست می‌آورد و کدام عبارت قرآنی به لازمه آرامش در خانواده اشاره نموده است؟

- (۱) مخاطب خداوند قرارگرفتن - «وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً»
- (۲) آماده‌شدن برای زندگی مشترک - «وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً»
- (۳) مخاطب خداوند قرارگرفتن - «وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً»
- (۴) آماده‌شدن برای زندگی مشترک - «وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً»

۲۶۹- کدام مورد، توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیش‌تر مردان را توضیح می‌دهد؟

- (۱) این تفاوت‌ها ناشی از ویژگی‌های انسانی است تا یک خانواده متعادل پدید آید.
 - (۲) این تفاوت‌ها به جهت برعهده‌گرفتن وظایف مختلف است تا یک خانواده متعادل پدید آید.
 - (۳) هدف واحدی که خداوند برای زن و مرد معین کرده است، سبب تفاوت در ویژگی‌های انسانی آن‌ها می‌شود.
 - (۴) هدف واحدی که خداوند برای زن و مرد معین کرده است، ناشی از ویژگی مشترک و خصوصیت جسمی آن‌ها می‌باشد.
- ۲۷۰- در کدام آیه شریفه، خداوند عبارت «در آن نشانه‌هایی برای اندیشمندان است» را می‌آورد و به فرموده قرآن کریم در چه صورت خداوند زندگی

دختران و پسران را در قبل از ازدواج به بهترین صورت سامان می‌دهد؟

- (۱) «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» - احترام به والدین
- (۲) «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» - عفاف پیشه کردن
- (۳) «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» - عفاف پیشه کردن
- (۴) «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...» - احترام به والدین

سوالات ویژه رشته انسانی

۲۶۸- چرا دین اسلام به همه نیازها و خواسته‌های انسان توجه کرده است و با واقع‌بینی کامل برای شرایط گوناگون، راه‌حل‌هایی حکیمانه ارائه داده است؟

- (۱) به این دلیل که فرد زندگی راحت‌تری را داشته باشد و احساس آسایش و امنیت کند.
- (۲) تا جامعه به سوی حیات طیبه حرکت کند و افراد شایسته از افراد نالایق متمایز گردد.
- (۳) تا نه فرد گرفتار هیجانات و طغیان‌های غیراخلاقی شود و نه جامعه دچار بحران‌های اجتماعی.
- (۴) به‌خاطر این‌که به تمام جهان نشان دهد که اسلام، دینی کامل است و همه جوانب را تحت نظر دارد.

۲۶۹- طبق احکام الهی و مقررات اسلامی، رضایت کامل زوجین برای ازدواج چه حکمی دارد و اگر عقدی به زور انجام پذیرد دربردارنده چه احکامی است؟

- (۱) جایز - حرام بودن و به مصلحت نبودن
 - (۲) ضروری - باطل بودن و مشروعیت نداشتن
 - (۳) ضروری - حرام بودن و به مصلحت نبودن
 - (۴) جایز - باطل بودن و مشروعیت نداشتن
- ۲۷۰- علتی که ممکن است مانع آن گردد که دختر با آگاهی کامل از خصوصیات پسر تصمیم‌گیری نماید، چیست؟ و جهت جلوگیری از آن کدام شرط ازدواج باید رعایت گردد؟

- (۱) حیا و عزت‌نفس قوی دختر - رضایت کامل دختر و پسر در هنگام ازدواج
- (۲) حیا و عزت‌نفس قوی دختر - اجازه پدر برای ازدواج دختر
- (۳) لطافت‌های روحی و ظرافت‌های عاطفی دختر - اجازه پدر برای ازدواج دختر
- (۴) لطافت‌های روحی و ظرافت‌های عاطفی دختر - رضایت کامل دختر و پسر در هنگام ازدواج

هوش و استعداد معلّمی: همه رشته‌ها

۴۰ دقیقه

۲۷۱- طبق متن زیر، فعل «اطلاق می‌شود» به کدام معناست؟

«اصطلاح «پلی‌مرفیسم» به وجود دو یا چند شکل متفاوت از یک ژن یا ویژگی در یک جمعیت اطلاق می‌شود، به طوری که هیچ‌یک از آن‌ها نادر نباشند.»

(۱) استعمال کلمه‌ای در معنایی خاص

(۲) استعمال یک کلمه با اندکی تغییر به قصد حذف بار معنایی آن

(۳) استعمال نکردن کلمه در معنای رایج آن

(۴) استعمال کلمه‌ای در معنایی مخالف معنای اصلی

۲۷۲- کدام واژه متن زیر نادرست معنا شده است؟

«حکمت قرون وسطی عرصه‌ای بود که در آن کلام دینی و استدلال قیاسی در هم می‌آمیخت تا تبیین چستی وجود و نسبت آن با ماوراءطبیعه ممکن شود.»

(۱) عرصه: بستر

(۲) استدلال: دلیل آوردن

(۳) چستی: ماهیت

(۴) ماوراءطبیعه: شگفت‌آور

۲۷۳- محتوای جمله زیر کدام است؟

«آنها که تاریخ را مطالعه نمی‌کنند، محکوم به تکرار آن هستند.»

(۱) تقبیح تکرار ظلم در تاریخ و ردّ نقش آدمی در تعیین سرنوشت

(۲) ایجاد امکان شک در روایت‌های تاریخی، و تشویق به روایت تاریخ مطابق با فرهنگ سرزمینی

(۳) تشویق به تجربه‌اندوزی از گذشته، و دخالت عاقلانه در امور

(۴) نگرش نگاه نو به تاریخ برای ایجاد شبهه در اصول مسلم تاریخی و تأکید بر صحت روش‌های کهن

۲۷۴- مکتب «پساساختارگرایی» هرگونه مرکزیت معنایی را در ادبیات به چالش می‌کشد و بر پلورالیسم تفسیری و سیالیت دلالت‌ها تأکید می‌ورزد.

طبق عبارت بالا، در نقد یک اثر ادبی در مکتب پساساختارگرایی، کدام مورد زیر را می‌توان بیان کرد؟

(۱) زندگی مؤلف

(۲) محیط تولید اثر

(۳) مرگ مؤلف

(۴) اهداف خالق اثر

۲۷۵- «مفهوم «تنوع زیستی»، به گستره و فراوانی حیات در همه سطوح، از ژن‌ها و گونه‌ها گرفته تا بوم‌سازگان‌ها، اشاره می‌کند. این مفهوم شامل تنوع ژنتیکی درون یک گونه، تنوع گونه‌ای در یک منطقه و تنوع بوم‌سازگان‌ها در یک سیاره است. تنوع زیستی برای پایداری بوم‌سازگان‌ها و بقای انسان حیاتی است؛ زیرا خدمات بوم‌سازگانی نظیر تولید اکسیژن، تصفیه آب، گرده‌افشانی محصولات و کنترل آفات را فراهم می‌آورد. از دست دادن تنوع زیستی، که عمدتاً ناشی از فعالیت‌های انسانی است، تهدیدی جدی برای سلامت سیاره و آینده بشر محسوب می‌شود.»

طبق متن بالا، چرا از دست دادن تنوع زیستی، که عمدتاً ناشی از فعالیت‌های انسانی است، تهدیدی جدی برای سلامت سیاره و آینده بشر محسوب می‌شود؟

(۱) زیرا باعث کاهش تعداد گونه‌های حیوانی در مناطق قطبی است.

(۲) زیرا منجر به افزایش ناگهانی جمعیت حشرات مفید مانند زنبورها می‌شود.

(۳) زیرا خدمات بوم‌سازگانی حیاتی مانند تولید اکسیژن و تصفیه آب را مختل می‌کند.

(۴) زیرا باعث می‌شود که نور خورشید کمتر به زمین برسد و دما کاهش یابد.

۲۷۶- «زنبورهای عسل و زنبورهای وحشی، هر دو نیش می‌زنند و نیش دردناکی دارند، اما زنبورهای عسل فقط زمانی نیش می‌زنند که تحریک شوند و زنبورهای وحشی به صورت طبیعی به نیش زدن تمایل دارند. همچنین زنبورهای عسل پس از یک بار نیش زدن می‌میرند و زنبورهای وحشی می‌توانند چندین بار نیش بزنند. برای تشخیص این زنبورها، می‌توانید به این موضوع نیز دقت کنید که روی بدن‌های زنبور عسل، مو دیده می‌شود و بدن زنبورهای وحشی نرم و صاف و شفاف است. بخش میانی تنه زنبورهای وحشی نیز باریک‌تر است.»

کدام عنوان برای متن بالا مناسب‌تر است؟

(۱) زنبورهای عسل، زنبورهای وحشی

(۲) ویژگی‌های زنبورها

(۳) آسیب‌های نیش زنبور

(۴) فواید زنبور برای انسان‌ها

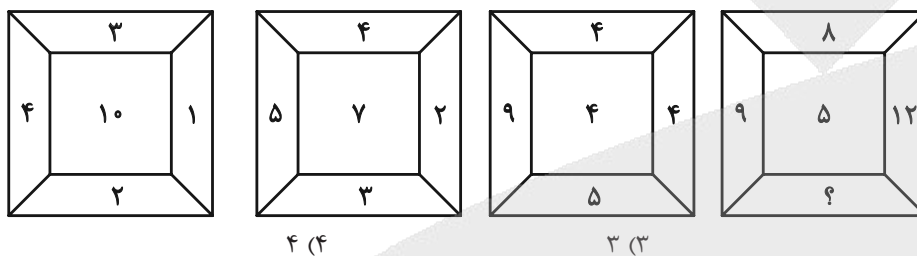
* در نظر بسیاری از مردم، نهنگ‌ها مثل کوسه‌ها، نوعی ماهی هستند که در اقیانوس‌ها و دریاها زندگی می‌کنند. اما فارغ از محیط زندگی، نهنگ‌ها و کوسه‌ها تفاوت‌های زیادی دارند. نهنگ‌ها برخلاف کوسه‌ها در دسته پستانداران قرار دارند و برخلاف کوسه‌ها که انسان را دشمن خود می‌دانند، برای انسان عمدتاً جانوران بی‌خطری به شمار می‌آیند؛ هر چند عکس این جمله صادق نیست! نهنگ‌ها را می‌توانیم جانورانی اجتماعی بدانیم که برخلاف کوسه‌ها خصلت تنهایی‌گزینی ندارند و عمدتاً گروهی زندگی می‌کنند. این خصلت در هنگام شکار، به خوبی نمایان می‌شود.

۲۷۷- منظور از عبارت «هر چند عکس این جمله صادق نیست!» در متن بالا چیست؟

- (۱) نهنگ‌ها برای همه موجودات زنده، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.
- (۲) انسان‌ها برای نهنگ‌ها، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.
- (۳) انسان‌ها برای کوسه‌ها، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.
- (۴) کوسه‌ها برای همه موجودات زنده، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.

* در پنج پرسش بعدی، عدد جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

۲۷۸-

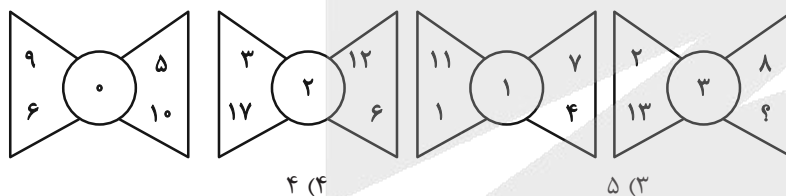
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۷۹-

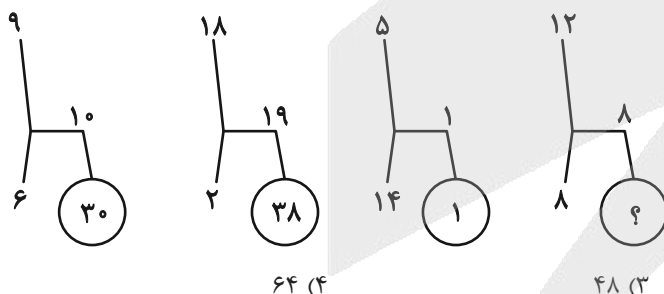
۴ (۴)

۵ (۳)

۶ (۲)

۷ (۱)

۲۸۰-

۶۴ (۴)

۴۸ (۳)

۳۲ (۲)

۱۶ (۱)

۲۸۱-

۲۰, ۱۶, ۴, ۸, ۳۲, ۲۸, ۷, ?, ۴۴

۱۴ (۴)

۱۳ (۳)

۱۲ (۲)

۱۱ (۱)

۲۸۲-

۶۰, ۶۰, ۶۰, ۶۰, ۶۱, ۶۰, ۱۲۰, ۶۳, ۳۰, ۳۶۰, ۶۶, ۱۰, ۱۴۴۰, ?

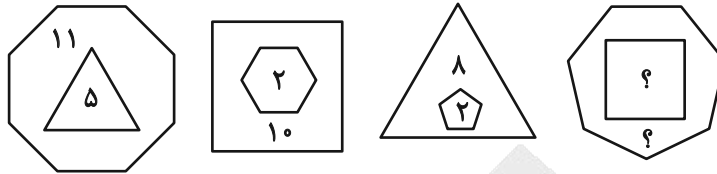
۷۴ (۴)

۷۲ (۳)

۷۰ (۲)

۶۸ (۱)

۲۸۳- حاصل جمع دو عدد جایگزین علامت سؤال، الگوی زیر کدام است؟

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

۱۶ (۴)

۱۵ (۳)

۲۸۴- اگر $(۱۴ * ۱۲ \equiv ۱۳)$ ، $(۱۵ * ۹ \equiv ۸)$ و $(۴۲ * ۲۴ \equiv ۱۱)$ باشد، به جای علامت سؤال $(۷۲ * ۶۰ \equiv ?)$ چه عددی باید گذاشت؟

۱۲ (۲)

۱۱ (۱)

۲۲ (۴)

۲۱ (۳)

۲۸۵- سومین عدد سمت راست عدد سمت چپ چه عددی در الگوی زیر، عدد ۱۵۴ خواهد بود؟

۲, ۴, ۷, ۱۴, ۱۷, ۳۴, ۳۷, ...

۳۴ (۲)

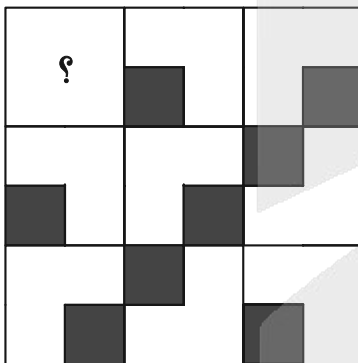
۱۷ (۱)

۷۴ (۴)

۳۷ (۳)

* در سه پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

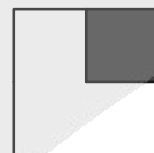
۲۸۶-

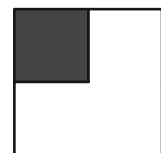
(۲)

(۱)

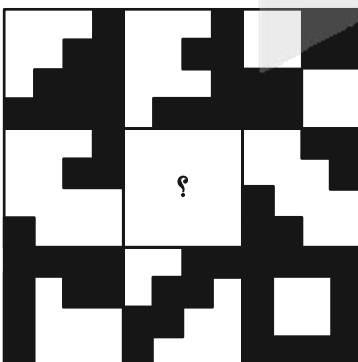

(۴)

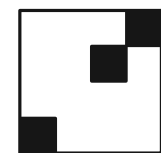

(۳)

۲۸۷-

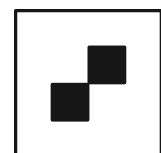
(۲)

(۱)

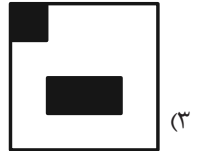
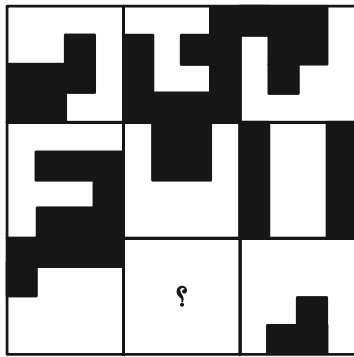

(۴)

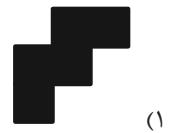
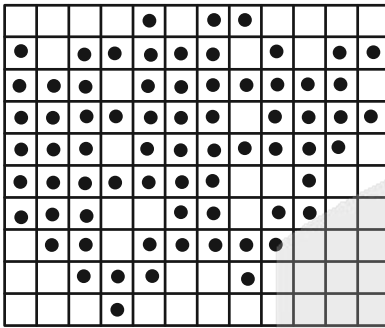
(۳)

-۲۸۸

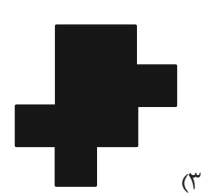
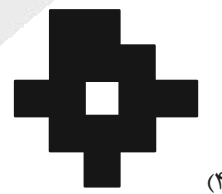
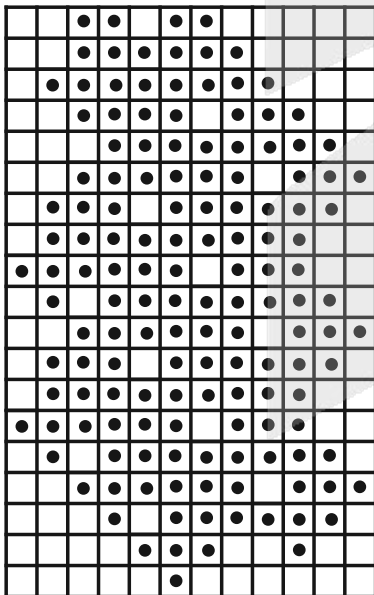

* در دو پرسش بعدی تعیین کنید شکل صورت سؤال از تکرار کدام شکل ایجاد شده است. شکل‌ها دوران و یا تغییر دیگری ندارند.

-۲۸۹

-۲۹۰

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

[www.
arefonline.ir](http://www.arefonline.ir)

مرکز مشاوره عارف

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۸ اسفندماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورسان رهنمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خان‌بابائی، امیر زراندوز، علی شهرابی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده	ریاضی و آمار
سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجیری، امیرحسین سعیدی‌پور، فرهاد فروزان‌کیا، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، مبین محمدی تراکمه، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی
هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمدعرفان فرهادی، منصوره مولایی	روان‌شناسی
محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، سید امیررضا سجادی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، افشین کریمیان‌فرد، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن
محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدram، محمد رسایی، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، کیمیا طهماسبی، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، سید محمد مدنی دینانی، علی معزی، فیروز نژادنجف	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، امیرعباس محمدی، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رتوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمدرضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، مسلم احمدنژاد، محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۲»

(هاری فولاری)

اگر a_n دنباله‌ای هندسی باشد باید ضابطه آن به صورت

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \text{ باشد، بنابراین داریم:}$$

$$\left. \begin{aligned} a_3 &= 25 \\ a_1 &= 100 \end{aligned} \right\} \Rightarrow a_1 \times r^2 = 25 \Rightarrow r = \frac{1}{2}, a_1 = 100$$

$$\Rightarrow a_n = 100 \times \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1}$$

یعنی در هر مرحله مقادیر دنباله نصف می‌شوند.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه ۷۵)

۲- گزینه «۲»

(عارف بهرام‌نیا)

می‌دانیم جمله عمومی یک دنباله هندسی برابر است با:

$$\begin{aligned} a_n &= ar^{n-1} \\ a_7 \times a_3 &= (ar^6)(ar^2) = a^2 r^8 = \left(\underbrace{ar^4}_1\right)^2 = a^2 = 13 \quad (1) \end{aligned}$$

جمله پنجم

از طرفی:

$$a_5^2 - a_1^2 = 9 \Rightarrow 13 - a_1^2 = 9 \Rightarrow a_1^2 = 4 \xrightarrow{a_1 < 0} a_1 = -2$$

از رابطه (۱) داریم:

$$a_1^2 r^8 = 13 \Rightarrow (-2)^2 r^8 = 13 \Rightarrow r^8 = \frac{13}{4}$$

بنابراین:

$$a_{17} = ar^{16} = a(r^8)^2 = -2 \left(\frac{13}{4}\right)^2 = \frac{-169}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۵ تا ۸۳)

۳- گزینه «۳»

(عارف بهرام‌نیا)

روش اول: هر گزینه را به صورت رابطه جمله عمومی می‌نویسیم:

$$a_n = a_1 r^{n-1}$$

$$\text{گزینه «۱»}: \left(-\frac{1}{2}\right)^{2n+1} = \left(-\frac{1}{2}\right)^2 \times \left(-\frac{1}{2}\right) = \left(-\frac{1}{2}\right) \left(\frac{1}{2}\right)^n \xrightarrow{\times \frac{1}{\frac{1}{2}}}$$

$$= \left(-\frac{1}{2}\right) \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

$$\text{گزینه «۲»}: \left(\frac{1}{3}\right)^{2n-1} = \left(\frac{1}{3}\right)^2 \times \left(\frac{1}{3}\right)^{-1} = 3 \left(\frac{1}{9}\right)^n \xrightarrow{\times \frac{1}{3}}$$

$$= \left(\frac{1}{3}\right) \left(\frac{1}{9}\right)^{n-1} \Rightarrow r = \frac{1}{9}$$

$$\text{گزینه «۳»}: \left(\frac{1}{3}\right)^{n-2} = \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1} \times \left(\frac{1}{3}\right)^{-1} = 3 \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1} \Rightarrow r = \frac{1}{3}$$

$$\text{گزینه «۴»}: 2^{-1} \times (-3)^{n-1} \Rightarrow r = -3$$

بنابراین نسبت مشترک گزینه «۳» از همه بزرگتر است.

نکته: می‌توان با بدست آوردن جمله دوم ($n=2$) و جمله اول ($n=1$) و تقسیم جمله دوم به جمله اول، نسبت مشترک را بدست آورد.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۸)

۴- گزینه «۳»

(امیر حسن زاده فرد)

در دنباله هندسی فرم کلی به صورت:

$$a, ar, ar^2, ar^3, \dots$$

$$a_n = a_1 r^{n-1}$$

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{a_1 r^n}{a_1 r^{n-1}} = r = 2$$

$$\Rightarrow a_n = a_1 r^{n-1} = 4(2)^{n-1} = 2^2 \times 2^{n-1} = 2^{n+1}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۸)

۵- گزینه «۳»

(امیر زرااندوز)

$$S_1 = a_1 = \frac{2}{3}(4-1) = 2$$

$$S_2 = a_1 + a_2 = \frac{2}{3}(16-1) = 10$$

$$a_1 + a_2 = 10 \xrightarrow{a_1=2} a_2 = 8$$

$$\Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{8}{2} = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

۶- گزینه «۲»

(علی شهبازی)

مجموع سه جمله اول ۲۵ است، پس:

$$a_1 + a_2 + a_3 = 25 \Rightarrow a_1 + a_1 r + a_1 r^2 = 25 \xrightarrow{\text{فاکتور از } a_1}$$

$$a_1 (1 + r + r^2) = 25$$

مجموع سه جمله بعدی ۲۰۰ است، پس:

$$a_4 + a_5 + a_6 = 200 \Rightarrow a_1 r^3 + a_1 r^4 + a_1 r^5 = 200 \xrightarrow{\text{فاکتور از } a_1 r^3}$$

$$a_1 r^3 (1 + r + r^2) = 200$$

طرفین دو تساوی را بر هم تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{a_1 r^3 (1 + r + r^2)}{a_1 (1 + r + r^2)} = \frac{200}{25} \Rightarrow r^3 = 8 \Rightarrow r = 2$$

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۰- گزینه «۴»

$$a_1 a_2 a_3 a_4 a_5 = 3^2 \times 3^{10}$$

$$\Rightarrow a_1 (a_1 r) (a_1 r^2) (a_1 r^3) (a_1 r^4) = 3^5 \times 3^{10}$$

$$\Rightarrow a_1^5 r^{1+2+3+4} = 3^5 \times (3^2)^5 \Rightarrow a_1^5 r^{10} = 3^5 \times 9^5$$

$$\Rightarrow (a_1 r^2)^5 = (3 \times 9)^5 = 18^5 \Rightarrow a_1 r^2 = 18$$

$$\xrightarrow{a_r = a_1 r^2} a_3 = 18$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه ۸۳)

ریاضی و آمار (۲)

(رضا قانباتانی)

۱۱- گزینه «۲»

چون خط فقر ۶ داده برابر ۳/۲۵ می‌باشد، بنابراین:

$$\text{میانۀ اولیه} = \frac{\text{خط فقر اولیه}}{2}$$

$$3/25 = \frac{\text{میانۀ اولیه}}{2} \Rightarrow \text{میانۀ اولیه} = 6/5$$

$$\text{میانۀ جدید} = 2 \times 6/5 = 12/5 = 13$$

$$\text{خط فقر جدید} = \frac{13}{2} = 6/5$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(علی قهرمان‌زاده)

۱۲- گزینه «۲»

$$\text{BMI} = \frac{\text{وزن}}{\text{قد}^2} \text{ نماتوب}$$

$$20 = \frac{80}{H^2} \Rightarrow H^2 = 4 \xrightarrow{H>0} H = 2 \text{ متر} = 200 \text{ سانتی‌متر}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۱)

(هادی فولادی)

۱۳- گزینه «۱»

می‌دانیم عدد شاخص DMFT برابر مجموع تعداد دندان‌های کشیده، پوسیده و پر شده است، یعنی:

$$4 = 1 + n + 1 \Rightarrow n = 2$$

از طرفی در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال ۱۳۶۰ عدد شاخص ۵۰ درصد رشد داشته است، یعنی اگر در سال ۱۴۰۴ به عدد x رسیده باشد، داریم:

$$\frac{x-4}{4} \times 100 = 50 \Rightarrow \frac{x-4}{4} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 2x - 8 = 4 \Rightarrow 2x = 12 \Rightarrow x = 6$$

$$x + n = 6 + 2 = 8$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۲)

با جای‌گذاری $r=2$ در $a_1(1+r+r^2)=25$ داریم:

$$a_1(1+2+4)=25 \Rightarrow 7a_1=25 \Rightarrow a_1=\frac{25}{7}$$

خواسته سؤال:

$$a_1 - r = \frac{25}{7} - 2 = \frac{25-14}{7} = \frac{11}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(پیمان طیار)

۷- گزینه «۳»

با توجه به اطلاعات سؤال، داریم:

$$a_1 = 6$$

$$r = \frac{-12}{6} = -2$$

$$S_n = 1026$$

$$S_n = a_1 \times \frac{1-r^n}{1-r}$$

$$\Rightarrow 1026 = 6 \times \frac{1-(-2)^n}{1-(-2)} \Rightarrow 513 = 1-(-2)^n$$

$$\Rightarrow 512 = -(-2)^n \Rightarrow 512 = -(-2)^9 \Rightarrow n=9$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(علی شعربی)

۸- گزینه «۴»

رابطه بازگشتی $a_{n+1} = 2a_n$ ، مربوط به دنباله هندسی با نسبت مشترک $r=2$ است.

مجموع ۹ جمله اول دنباله هندسی با $r=2$ برابر است با:

$$S_n = \frac{a_1(r^n - 1)}{r - 1} \Rightarrow S_9 = \frac{a_1(2^9 - 1)}{2 - 1} = \frac{a_1(512 - 1)}{1} = 511a_1$$

S_9 برابر با ۲۱۹ است، پس:

$$511a_1 = 219 \Rightarrow a_1 = \frac{219}{511} \xrightarrow{\text{ساده به } \frac{3}{7}} \frac{3}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۹- گزینه «۴»

اگر n واسطه هندسی با نسبت مشترک $r=3$ بین دو عدد $a=6$

و $b=486$ درج کنیم، از رابطه $r^{n+1} = \frac{b}{a}$ خواهیم داشت:

$$3^{n+1} = \frac{486}{6} = 81 = 3^4 \Rightarrow n+1=4 \Rightarrow n=3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه ۸۳)

۱۴- گزینه «۲»

(پیمان طیار)

فرض کنید x هزار شغل جدید ایجاد شود. بنابراین جمعیت شاغل برابر $48 + x$ هزار نفر و جمعیت بیکار برابر $12 - x = 60 - (48 + x)$ هزار نفر خواهد بود. چون نرخ بیکاری مساوی یا کمتر از ۵ درصد می شود آن گاه:

$$\frac{12-x}{60} \leq \frac{5}{100} \Rightarrow \frac{12-x}{60} \leq \frac{1}{20} \Rightarrow 12-x \leq \frac{60}{20}$$

$$12-x \leq 3 \Rightarrow 12-3 \leq x \Rightarrow 9 \leq x$$

بنابراین باید حداقل ۹۰۰۰ هزار شغل جدید ایجاد شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۶۰ و ۶۱)

۱۵- گزینه «۲»

(امیر حسن زاده فرد)

با توجه به تعریف نرخ بیکاری:

$$100 \times \frac{\text{بیکاران}}{\text{بیکاران} + \text{شاغلین}} = 100 \times \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{تعداد جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

شامل جمع بیکاران و شاغلین

اگر تعداد بیکاران را x فرض کنیم.

$$\frac{\text{بیکار}}{\text{شاغلین}} = \frac{1}{6}$$

$$\frac{\text{بیکار}}{\text{شاغلین}} = \frac{x}{6x} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow \text{شاغلین} = 6x$$

$$\Rightarrow \text{نرخ بیکاری} = \frac{x}{6x+x} \times 100 = \frac{100x}{7x} = \frac{100}{7}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۶۰ تا ۶۱)

۱۶- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

$$\left(\frac{x}{4} \right) \times (\text{میانگین تعداد} + \text{درصد لغات دشوار}) = \left(\frac{x}{4} \right) \times (\text{کلمات در هر جمله})$$

سپس عدد بدست آمده را گرد می کنیم تا پایه مناسب به دست آید.

$$\Rightarrow 10 = \left(\frac{(x+x) \times 0.4}{2x} \right) \Rightarrow (0.8x) = 10$$

حالا بهتر است از گزینه ها استفاده کنیم:

$$\text{گزینه «۱» مناسب پایه نهم} \Rightarrow x=12 \Rightarrow (0.8 \times 12) = (9.6) \approx 9$$

$$\text{گزینه «۲» مناسب پایه دهم} \Rightarrow x=13 \Rightarrow (0.8 \times 13) = (10.4) \approx 10$$

پس همین گزینه درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۲)

۱۷- گزینه «۴»

(عارف بهرام نیا)

می دانیم نرخ تورم از رابطه « تغییرات قیمت / قیمت اولیه » به دست می آید. حالا اگر قیمت اولیه را x فرض کنیم داریم:

$$\frac{20}{100} < \frac{15000}{x} < \frac{30}{100}$$

$$\frac{2}{10} < \frac{15000}{x} < \frac{3}{10} \xrightarrow{\text{معکوس}} \frac{10}{3} < \frac{x}{15000} < \frac{10}{2} \xrightarrow{\times 15000} \frac{10}{3} \times 15000 < x < \frac{10}{2} \times 15000$$

$$50000 < x < 75000 \Rightarrow x = \{51000, 52000, \dots, 74000\}$$

$$\text{تعداد} = \frac{74000 - 51000}{1000} + 1 = 24$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۵۸ و ۵۹)

۱۸- گزینه «۱»

(علی شهبازی)

چون حقوق ها خیلی از هم فاصله ندارند، پس داده دور افتاده نداریم و خط فقر به روش میانگین حساب شده است.

خط فقر $11/5$ بوده، پس میانگین شان $23 = 2 \times 11/5$ بوده است.

میانگین ۱۸ داده برابر با ۲۳ بوده، پس:

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} \Rightarrow 23 = \frac{\text{مجموع}}{18} \Rightarrow \text{مجموع} = 414$$

دو نفر با حقوق های ۲۶ و ۳۰ اضافه می شوند، پس:

$$\text{مجموع جدید} = 414 + 26 + 30 = 470$$

میانگین جدید را حساب می کنیم:

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{\text{مجموع جدید}}{\text{تعداد جدید}} = \frac{470}{20} = 23.5$$

نصف 23.5 می شود و خط فقر جدید:

$$\text{خط فقر جدید} = \frac{23.5}{2} = 11.75$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۵۶ و ۵۷)

۱۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه ای)

رابطه شاخص بهای دو کالا را می نویسیم.

شاخص بهای مرغ و برنج

$$= \frac{\text{مجموع هزینه ها برای مرغ و برنج در سال } 1402}{\text{مجموع هزینه ها برای مرغ و برنج در سال پایه}} \times 100$$

$$= \frac{60 \times 120 + 70 \times 100}{8 \times 120 + 10 \times 100} \times 100 = \frac{7200 + 7000}{960 + 1000} \times 100$$

$$= \frac{14200}{1960} \times 100 \approx 724$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۵۹)

۲۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه ای - کنگلور سراسری ۹۹)

شاخص بهای کالا و خدمات بدون بُعد است و با دو برابر شدن واحد اندازه گیری مقدار آن تغییر نمی کند. در واقع اگر واحد اندازه گیری ۲ برابر شود، این دو برابر شدن هم در صورت و هم در مخرج کسر اتفاق می افتد، در نتیجه کل شاخص بهای کالا و خدمات تغییر نمی کند.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۵۹)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود که البته راه به جایی نبرد و بازتاب محیط اجتماعی قرن دهم بود.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۵۸)

۲۲- گزینه «۱»

(سعید بغفری)
کتاب درسی دو دلیل برای مهاجرت شاعران مدیحه‌سرا به هند در قرن یازدهم با هدف امرار معاش یا ثرواندوزی ذکر می‌کند:
الف) بها ندادن به شعر ستایشی در ایران از سوی حکومت صفوی
ب) رواج بازار قصیده و مدح در هند به رسم دربارهای قدیم ایران (همان شاعرنوازی و ادب‌گرایی سلاطین هند)
بنابراین بخش اول تمام گزینه‌ها درست است.
بی‌توجهی شاهان صفوی به شعر ستایشی و عاشقانه‌های زمینی باعث شد مضامین مذکور در گزینه‌های «۲ تا ۴» مورد توجه شاعران قرار بگیرد، اما عرفان و اندیشه‌های دینی جزو مضامین رایج این دوره نبود.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۲۳- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)
تشریح موارد نادرست:
- وابسته‌نبودن شعر به دربار باعث شد که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.
- شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۲۴- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی‌پور)
تنها مورد «و» اشتباه است. زبان فارسی که در هند استحکام لازم را یافته بود تبدیل به زبانی رسمی و همه‌گیر شد و تا زمان حاکمیت انگلیس در هند زبان رسمی آن دیار بود.
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۵۹)

۲۵- گزینه «۱»

(سعید بغفری)
وحشی بافقی: سبک شعرش حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است.
باباغانی شیرازی: از شعرای تأثیرگذار این قرن در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۶۰)

۲۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
این که لب معشوق به آب بقا (آب حیوان، مایه جاودانگی) تشبیه شود مضمونی است که در اشعار سبک عراقی زیاد استفاده می‌شود و تصویر دیگر این بیت (تشبیه خال لب لعل یار به هندو) خیلی دور از ذهن نیست؛ در حالی که سایر گزینه‌ها تصاویری کاملاً بدیع و مضامینی پیچیده را در بر دارند که با استعاره‌های خیال‌انگیز بیان شده‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خجل شدن سرو از قد بلند یار (تشخیص مبالغه‌آمیز) و تشبیه خجلت سرو به موجی از شراب که از مینا (جام شراب) بیرون می‌ریزد.
گزینه «۲»: تشبیه «خیال قامت معشوق» به عصایی که «آه ضعیفان» [که به عنوان یک انسان تصویر شده است] از آن استفاده می‌کند. در ضمن مصراع دوم این بیت با توجه به معانی مختلف «جوش» معانی متفاوتی دربردارد. (جوش: جوشش، غلیان، سر و صدا، شورش، پیوند و یا حتی ضایعه پوستی).
گزینه «۴»: «هوا» در مصراع دوم به صورت انسانی تصویر شده است که از چیزی عبرت گرفته و «خاک بر سر کرده» می‌آید (استفاده از تصویر هوای غبارآلود برای انتقاد از گلشن می‌باشد که گویا شاعر آن را خوش ندارد).
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۲۷- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امیری)
در بیت گزینه «۴» تنها یک تشبیه وجود دارد: بیت ابرو (از لحاظ دوباره بودن ابروی یار که مثل بی‌تی است که دو مصراع دارد).
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خط (موی صورت) به دور لب یار مانند تاریکی‌ای است که در درون آن چشمه حیوان است. (دقت کنید در صورتی که یک تابلو با تمام اجزایش به تابلوی دیگری تشبیه شود، با «یک» تشبیه مرکب مواجهیم: ایده سؤال ۳۰ کنکور ۱۴۰۴ - اردیبهشت)

گزینه «۲»: ۱- گلستان به ساقی ۲- ساغر به گل

گزینه «۳»: ۱- غزل به می ۲- دیوان به ساغر ۳- می بی‌دردسر به کتاب

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۲۸- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا امیری)
استعاره‌های آشکار ابیات:
الف) خسرو: خورشید / نیلی: حصار: آسمان / لشگر رومی: سپیدی صبح / زنگبار: سیاهی شب
ب) ماه: صورت
معنای بیت: صورت همچو ماهش که نمایی مثل خورشید دارد از پشت پرده زلفش مثل آفتابی است که پشت ابر مانده است.
ج) افعی: مو / شکر: لب

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۲۹- گزینه «۲»

(مفسر اصغری)

هیچ‌یک از واژگان «ایهام یا ایهام تناسب» نساخته‌اند.

«مهر» تنها در معنای «محبت و عشق» به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «روی» ایهام تناسب دارد: ۱- از آن روی: به این دلیل، زیرا (معنای مورد نظر) ۲- چهره (با سر و پا تناسب دارد).

گزینه «۳»: «دور» ایهام دارد: ۱- عجیب، شگفت ۲- بعید، متضاد نزدیک

گزینه «۴»: «مدام» ایهام تناسب دارد: ۱- پیوسته، پی در پی (معنای مورد نظر) ۲- شراب (با قدح و نوشیدن تناسب دارد).

(علوم و فنون ادبی، بدیع معنوی)

۳۰- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت مجاز ندارد. / تلمیح به داستان فرهاد و شیرین (اشاره به اینکه فرهاد تیشه‌زن و معمار برای شیرین‌بانو جویی از جنس سنگ تراشید که شیر را از مراتع به قصر می‌برد).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مجاز: یک سر موی (مقدار کم) / تشبیه: ناوک غمزه / ناوک غمزه مانند نوک سنان است.

گزینه «۲»: ایهام: یک بار بیت را با مکتب پس از واژه «مقصود» بخوانید و بار دیگر واژه مقصود را با کسره اضافی بخوانید. (ایده سؤال ۳۴ کنکور ۱۴۰۱ دی در بیت د) / مجاز: سر (وجود)

گزینه «۳»: ایهام تناسب: واژه «خوان» به‌صورت فعل امر و در معنای «فرا بخوان» آمده است و معنای غیرقابل قبول آن (سفره) با فعل پنهانش در تناسب است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۱- گزینه «۳»

(فرهاد فروزان‌کیا)

دو تشبیه داریم: اضافه تشبیهی (مرغ دل) + ترکیب تشبیهی (کمان‌ابرو) دو استعاره مصرحه داریم: ۱- کبوتر (دل عاشق) + شاهین (یار / عشق) ایهام: نگران: الف- تماشاگر و بیننده ۲- بی‌قرار و مضطرب (به‌صورت هم‌زمان هر دو معنی قابل دریافت است).

ایهام تناسب: واژه «باز» در معنای «بار دیگر» به کار رفته است، اما در معنای «پرنده شکاری»، با «کبوتر» و «شاهین» تناسب دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه و ایهام نداریم:

در بیت تشبیه نداریم؛ واژه «چون» فاقد معنای شباهت است. شنیدن صبا، سخن گفتن بلبل و به تماشا آمدن صبا همگی استعاره مکنیه‌اند.

«تماشا» واژه‌ای ایهام‌دار است، در این بیت به معنای «دیدار» است، اما با توجه به معنای «گشت‌وگذار شاد» با واژگان «ریاحین» و «بلبل» ایهام تناسب دارد.

گزینه «۲»: تشبیه و ایهام تناسب و استعاره نداریم:

در بیت مجاز داریم: قدح (می)

«تماشا» واژه‌ای ایهام‌دار است، در این بیت به دو معنای هم‌زمان «دیدار و دیدن» و «گشت‌وگذار شاد» قابل برداشت است.

گزینه «۴»: ایهام تناسب و تشبیه نداریم:

«خسرو شیرین» در معنای استعاره «یار» و همچنین، واژه «شیرین» ایهام دارد؛ ترکیب «دولت بیدار» و نیز سخن گفتن او با شاعر استعاره دارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۲- گزینه «۲»

(الهام ممردی)

جناس همسان: «دم» در مصراع اول: لبه و «دم» در مصراع دوم: نفس / تلمیح ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «چشم» دوم مجاز از «نگاه» ایهام: «شور» دو معنا دارد: ۱- نوعی مزه ۲- اشتیاق و هیجان

گزینه «۳»: تشبیه (مرجع): شاعر معشوق را در زیبایی برتر و مایه زیبایی همه زیورها و زینت‌ها می‌داند. / شاعر در زیبایی یار اغراق کرده است.

گزینه «۴»: ایهام تناسب: «حلقه» دو معنا دارد: ۱- اجتماع و گروه (معنای موردنظر شاعر) ۲- از اجزای چشم (تناسب با چشم) / «سست‌عهدبودن ابرو» و «سخت‌کمان‌بودن (بی‌رحم بودن) ابرو» استعاره دارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۳- گزینه «۱»

(الهام ممردی)

ج) ایهام: «بو» دو معنا دارد: ۱- رایحه ۲- آرزو

د) اغراق: شاعر در سیاهی سرمه معشوق اغراق کرده است.

الف) ایهام تناسب: «پروانه» دو معنا دارد: ۱- اجازه (معنای موردنظر شاعر) ۲- نوعی حشره (تناسب با شمع)

ب) تشبیه: گردباد روح مجنون است. (گردباد: مشبه / روح مجنون: مشبه‌به)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۴- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

در بیت صورت سؤال واژه «شاهد» ایهام دارد. (در معانی گواه و یا زیبارو)

ایهام در بیت الف: عین زندگانی (در معانی خود زندگانی و یا مانند زندگانی و یا چشمه زندگی)

(رضا رنبری)

۳۸- گزینه «۴»

وزن مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(-U- / -U- / -U- / -U-)

وَه	کِ	گَر	مَنْ	باز	بِی	نَم
شِک	وِ	تَن	ها	از	شَ	دو
-	U	-	-	-	U	-
فاعلان			فاعلان			

رو	یِ	یا	رِ	خیش	را
شین	نَ	دا	زَم	کَز	نَ
-	U	-	-	-	U
فاعلان			فاعلان		

توجه: هجای «رِ» در ترکیب «یار خویش» در مصراع اول بیت صورت سؤال و هجای «بِ» در ترکیب «شب دوشین» در مصراع اول گزینه «۴» اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند دارند.

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (-U- / -U- / -U-)

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (-U- / -U- / -U-)

گزینه «۳»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع (-U- / -U- / -U-)

(- / -U- / -U- / -U-)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

(رضا رنبری)

۳۹- گزینه «۳»

وزن بیت گزینه «۳»: فعولن فعولن فعولن فعل

(-U- / -U- / -U- / -U-)

سَ	رَز	لا	نِ	مُر	غا	نِ	خُش	خَط	طُ	خال
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفاعیل مفاعیل مفاعیل فعولن

(-U- / U- / U- / U-)

گزینه «۲»: فعولن فعولن فعولن فعولن (-U- / -U- / -U- / -U-)

گزینه «۴»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (-U- / -U- / -U- / -U-)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

ایهام در بیت ب: دوات (در معانی دوی تو یا جوهردان و مرکب‌دان)

بیت ج در واژه «مشتی» آرایه ایهام تناسب دارد.

بیت د نیز در واژه «مدام» ایهام تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی، بریع معنوی)

۳۵- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)

ایهام در بیت «الف»: «موشکافی» به دو معنای دقت و یا شکافتن مو آمده است.

استعاره مصرحه در بیت «ب»: «مه» استعاره از یار

ایهام تناسب در بیت «ج»: «روی» در معنای صورت آمده است و معنای دیگر آن (جهت و علت) با واژه «سبب» در تناسب است.

استعاره مکنیه در بیت «د»: دست غیرت بر روی تو نقاب بست. (تشخیص)

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بیت «الف» فاقد استعاره مصرحه است و بیت «ب» فاقد تشبیه گسترده است.

گزینه «۳»: بیت «ج» فاقد ایهام است و بیت «د» فاقد مجاز است.

گزینه «۴»: بیت «ب» فاقد ایهام و بیت «ج» فاقد مجاز است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۶- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

ب) تشبیه: شاهین قضا (اضافه تشبیهی)

د) اغراق: بزرگ‌نمایی در تعداد خدمتکاران و مقام ممدوح و مخاطب

ج) ایهام: حل کنم: ۱- رفع کردن مشکل ۲- حل کردن چیزی در آب (ساغر شراب)

الف) مجاز: «چشم» مجاز از نگاه

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۷- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

گزینه «۳»: فاعلاتن فعولن فاعلاتن فعولن

گزینه «۴»: فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

تقطیع هجایی و وزن بیت «الف»:

ب	گ	شا	بَن	د	ق	با	تا
U	U	-	-	U	U	-	-
ک	گ	شا	دی	ک	م	را	بو
U	U	-	-	U	U	-	-
فعلاتن				فعلاتن			

ب	گ	شا	یَد	د	ل	مَن
U	U	-	-	U	U	-
د	ز	په	لو	ی	ت	بود
U	U	-	-	U	U	-
فعلاتن				فعلن		

وزن عروضی سایر ابیات:

(ب) فعولن فعولن فعولن

(ت) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

(مهدی فروتن)

۴۳- گزینه «۲»

وزن تمام ابیات به استثنای بیت گزینه دو، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» یا (-U-/-U-/-U-/-U-) می باشد اما وزن بیت گزینه دو «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

(سیدعلیرضا احمدی)

۴۴- گزینه «۴»

بیت دوم در صورت سؤال به دام انداختن دل عاشق توسط موهایی یار را تصویر می کند، ولی در بیت گزینه «۴» شاعر با درخواست به صید افکندن خود توسط یار، او را تشویق به عشق می کند.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «سنبل» و «کمند» در بیت دوم هر دو استعاره مصرحه از موی معشوق هستند.

گزینه «۲»: کلمه «مهر» هم در مصراع اول و هم در مصراع دوم در معنای محبت آمده است و معنای دیگر آن (خورشید) با آفتاب در تناسب است.

گزینه «۳»: با توجه به تخلص خواجو در بیت دوم، متوجه شاعر ابیات می شویم. از خواجوی کرمانی چند مثنوی به تقلید از نظامی بر جای مانده است.

(علوم و فنون ادبی، تاریخ ادبیات، بیان و بدیع و مفهومی)

۴۰- گزینه «۲»

(رضا رنجهری)

گزینه «۱» به دلیل ناهماهنگی «ب و ه» رد می شود. در گزینه «۳»، نه ابیات «ب و ه» و نه ابیات «الف و ج» وزن مشترک ندارند. گزینه «۴» به دلیل ناهماهنگی «ب و د» رد می شود.

گزینه «۲»: وزن مشترک ابیات «الف» و «د»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن (-UU-/-UU-/-UU-/-UU-)

وزن مشترک ابیات «ج» و «ه»: مستفععلن مستفععلن مستفععلن مستفععلن

(-U---/-U---/-U---/-U---)

توجه: وزن بیت «ب»: مستفععلن مستفععلن مستفععلن

(-U---/-U---/-U---)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه «۴»

(رضا رنجهری)

وزن صحیح گزینه «۴»: فعولن فعولن فعولن فعولن

(--U/--U/--U/--U/)

ت	می	ماند	خا	هی	ی	مَن	جست	خا	هم
U	-	U	-	-	U	-	U	-	-
فعولن		فعولن		فعولن		فعولن		فعولن	

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه «۲»

(امیرحسین سعیدی پور)

تقطیع هجایی و وزن بیت «پ»

م	ن	خُر	شی	د	ج	ما	لَت
U	U	-	-	U	U	-	-
ک	ب	اَن	وا	ر	ت	جَل	لی
U	U	-	-	U	U	-	-
فعلاتن				فعلاتن			

چ	ک	نَم	ما	ه	و	شان	را
U	U	-	-	U	U	-	-
ن	ر	سَد	پَر	ت	و	کُو	کَب
U	U	-	-	U	U	-	-
فعلاتن				فعلاتن			

۴۵- گزینه «۲»

(الهام ممدری)

بیت صورت سؤال می‌گوید: «می‌دانی چرا نمی‌توانی تجلی الهی را در وجود خود مشاهده کنی؟ زیرا قلبت با زنگار مادیات و امور نفسانی پوشانده شده است.»

این مفهوم در بیت گزینه «۲» نیز آمده است: تو از تیرگی قلبت از دیدار تجلیات الهی محروم مانده‌ای؛ آن‌چنان که می‌توانی آن را پاک گردان.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ای کسی که خودت را در نظر ما زشت دیده‌ای، اشکال از ما نیست، تو خودت را اصلاح کن.

گزینه «۳»: با این دو دیده مشتاق و حیران هزاران افسوس که نمی‌توانم او را ببینم.

گزینه «۴»: شاعر تاریکی را موجب صیقل و جلای دل می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۵)

۴۶- گزینه «۲»

(مفسر اصغری)

عبارت صورت سؤال از کتاب «مرصادالعباد» انتخاب شده است و ابیات مرتبط اشاره دارند به آیه ۷۲ سوره احزاب «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا» (ما امانت را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه کردیم؛ پس، از پذیرفتن و حمل آن خودداری کردند و از آن هراسناک بودند، و انسان آن را بر دوش کشید. همانا او بسیار ستمگر و نادان بود).

و همگی بیانگر این مفهوم هستند که خداوند بار امانت (عشق) را بر همه موجودات عرضه کرد، اما از میان آنها تنها آدمی آن را پذیرفت.

مفهوم بیت گزینه «۲»: اگر دعا و عنایت درویشان در پیش نباشد، طی طریق بسیار دشوار خواهد بود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۸)

۴۷- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

آب حیوان نماد جاودانگی است و «ظلمات» نام سرزمینی است که آب حیوان (آب خضر - آب حیات) در آن وجود دارد، بیت صورت سؤال واژه سیاهی و سواد را آورده است و مدعی است که آفرینش مانند ظلمات است (سواد) و ما مانند آب حیوان جاودانه‌سازیم و این کار فقط از عشق ساخته است.

در بیت گزینه «۱» نیز شاعر عشق را موجب جاودانگی می‌داند و معتقد است مرگ به عاشقان کارگر نیست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۷)

۴۸- گزینه «۳»

(میلاد قنبری)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳» هر دو به رواج امنیت در دوران فرمانروایی پادشاه یا حاکم اشاره دارند.

تکته: در بیت صورت سؤال منظور از «زال» پیر سفیدمو است، نه زال پدر رستم. شاعر می‌گوید [عدل و داد پادشاه] چنان بر عالم سایه گسترده است که حتی پیران ناتوان نیز از شخص زورآوری چون رستم نمی‌ترسند. تشخیص معنای «زال» در این بیت منوط به آشنایی با آرایه ایهام تناسب است.

مفهوم ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاعر به کریم و بخشنده بودن ممدوح و همین‌طور به توانمندی خودش در ستایش ممدوح اشاره دارد.

گزینه «۲»: در این بیت نیز به بخشنده بودن ممدوح در حوادث و روزی‌رسان بودن وی اشاره شده است.

گزینه «۴»: در این گزینه شاعر به سلحشور و جنگ‌آور بودن ممدوح اشاره کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۱)

۴۹- گزینه «۴»

(میلاد قنبری)

در بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط در گزینه‌ها به زردی روی عاشق به‌خاطر عشق و دوری از معشوق اشاره شده است، درحالی‌که بیت گزینه «۴» علت زردی چهره شاعر آگاهی و بیداردلی او قلمداد شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۰)

۵۰- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا امیری)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲» هر دو به نامعلوم‌بودن ماهیت جهان و نامعتبربودن خیالات اشاره دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دل دانا مرکز عالم خلقت است و افلاطون مانند شراب ناب و خالص، مغز و هسته اصلی عالم خلقت است.

گزینه «۳»: شاعر با گلایه از دوری از یار وصال خیالی با یار را نمی‌پسندد.

گزینه «۴»: ای بیدل، راه حقیقت را باید با سر طی کرد. مسیر حق و حقیقت مانند خط سیر پرگار است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۶۲)

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- گزینه ۲»

(سیرآرش مرتضائی‌فر)

- غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار دآوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در این نگاه انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نبود. این اعتقاد با عنوان «جدایی دانش از ارزش» بیان می‌شد؛ یعنی دانش و ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل دارند؛ «دانش» قلمرو «تبیین» و در مقابل «ارزش» قلمرو «تفسیر» معرفی می‌شد. با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. این بار از پیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آید و «دانش انتقادی» شکل می‌گیرد. دانش انتقادی دانشی است که از وضعیت موجود انتقاد می‌کند و می‌خواهد برای عبور از وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب راه‌حل ارائه کند (جنبش ضد جنگ ویتنام)

- فیلم «دیوانه از قفس پرید» تحت تأثیر فلسفه فوکو و در نقد قدرت ساخته شد. تیمارستان هم در فیلم و هم در اندیشه فوکو نمادی از ساختار قدرت است و مقیاس کوچک‌تری از جامعه. در فیلم «مک‌مورفی» نمادی از تلاش برای آزادی و «پرستار رچد» مظهر قدرت سرکوبگر است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۸)

۵۲- گزینه ۴»

(سینا غلامی)

موضوع جامعه‌شناسی انتقادی، «کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

۵۳- گزینه ۱»

(سیرآرش مرتضائی‌فر)

- در دوره پسامدرن - که اندیشمندان اجتماعی معتقدند که «سیاست هویت» متعلق به این دوره است - تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، مطلوب دانسته شد و هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب پنداشته شد.

- در روش جداسازی، گروه مسلط گروه‌های نژادی، قومی و مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند. همچنین آنها را از تسهیلات و خدماتی مانند آموزش، بهداشت و درمان محروم می‌سازد یا این خدمات را با کیفیت بسیار پایین‌تری در اختیار آنها می‌گذارد.

- اخراج و کشتار مسلمانان میانمار نتیجه سیاست «هماندسازی» بود.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۵۴- گزینه ۳»

(فاطمه رضائیان)

امروزه، جهانی شدن و توسعه ارتباطات، از سویی زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است که در آن، در هم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شود که فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویت‌ها به‌شدت دستخوش تغییر شوند. از سوی دیگر، بسیاری از جوامع و گروه‌ها، به دفاع از هویت خود برخاسته‌اند و با ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش، در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آنها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند. جنبش‌های مذکور نمونه‌هایی از این اعتراض‌ها و مقاومت‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۶)

۵۵- گزینه ۳»

(مریم فسروی رهنوی)

مورد چهارم نادرست است (سیاست هویت می‌تواند دو چهره پیدا کند (افراطی و حمایتی))

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۵۶- گزینه ۲»

(محمدر کریمی)

موارد به‌ترتیب مربوط به «مدل تکثرگرا» و «چهره افراطی سیاست هویت» هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۵۷- گزینه ۳»

(امیرحسین فزایی)

موارد «الف»، «ج» و «د» مربوط به الگوی تعارف هویت‌ها (وحدت و کثرت هویت‌ها)، مورد «ب» مربوط به مدل تکثرگرا و مورد «ه» مربوط به الگوی همانندسازی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۵۸- گزینه ۲»

(سیرآرش مرتضائی‌فر)

از درون رویکرد تفسیری، جریان‌های دیگری نیز شکل می‌گیرد که چنین کارکردی (داوری) را برای علوم اجتماعی ناممکن می‌شمارد و راه‌هایی انسان‌را نه از درون علم که در بیرون علم جست و جو می‌کند و معتقد است خود علم با «درست و غلط دانستن» و «خوب و بد کردن امور» سلطه‌گری می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۹)

۵۹- گزینه «۲»

(رأیا امیری)

- فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آنها می‌کشد.

- بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آنها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آنهاست؛ زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن می‌سازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آنها از دست می‌رود.

- بنا به گزارشات کمیته ویژه سازمان ملل، آنچه در غزه اتفاق افتاد (جنگ تجاوزکارانه رژیم غاصب صهیونی)، با ویژگی‌های نسل‌کشی، تلفات گسترده غیرنظامیان و شرایط تهدیدکننده جانی که عمداً بر فلسطینیان تحمیل شده است، مطابقت دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۷، ۷۸، ۸۳ و ۸۵)

۶۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

موضوع جامعه‌شناسی تبیینی ← پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی

موضوع جامعه‌شناسی تفسیری ← کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها

روش جامعه‌شناسی انتقادی ← تفسیری، انتقادی، تجویزی

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۹۱)

جامعه‌شناسی (۱)

۶۱- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

- مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است و مورد تشویق و تأیید جامعه قرار می‌گیرد. فردی که با تلاش و پشتکار خود، در یکی از عرصه‌های اجتماعی دست به نوآوری می‌زند و از این طریق، موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقا می‌بخشد، مورد تأیید جامعه واقع می‌شود.

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد. این هویت هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است.

- تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰، ۹۱، ۹۴ و ۹۵)

۶۲- گزینه «۴»

(فاطمه قریب‌بان)

- مدیر یک بخش هنگامی که مدیر کل می‌شود، تحرک اجتماعی صعودی پیدا کرده است.

- جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون اینکه به جهان اسلام پیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

- علل تحولات فرهنگی به دو دسته درونی و بیرونی تقسیم می‌شوند. علل درونی یا به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی مربوط می‌شود یا به کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی (راهبه‌ها یا خواهر روحانی)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۷، ۹۷ و ۱۰۲)

۶۳- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به «تزلزل فرهنگی» منجر شود.

تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

تزلزل فرهنگی می‌تواند به «بحران هویت» منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

تأخیر در ازدواج و افزایش طلاق نوعی تعارض فرهنگی است. اگر این روند تا جایی پیش برود که اعضای جامعه برای تشکیل خانواده یا حفظ آن انگیزه لازم و کافی نداشته باشند و در عمل بسیاری زندگی مجردی را بر زندگی خانوادگی ترجیح دهند، نوعی تزلزل فرهنگی بروز می‌کند. اگر در ادامه نهاد خانواده و عقاید و ارزش‌های آن به گونه‌ای سست شوند که رقیب‌ها و بدیل‌های زندگی خانوادگی همانند زندگی با حیوانات، ازدواج با هم‌جنس، زندگی مشترک بدون ازدواج و هم‌عرض نهاد خانواده شیوع پیدا کنند؛ به گونه‌ای که جهان اجتماعی نتواند در برابر این اشکال از کیان خانواده و ارزش‌ها و هنجارهای آن دفاع کند، نهاد خانواده دچار بحران هویت می‌شود.

در ایران امروز نهاد خانواده با تعارض‌های فرهنگی مواجه است.

تحول جامعه جاهلی به نبوی تحول مثبت و تحول جامعه نبوی به اموی تحول منفی بود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۶۴- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

جوامع خودباخته به «ازخودبیگانگی تاریخی» دچار می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۶)

۶۵- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

تشریح موارد نادرست:

ب) بسیاری از متفکران شکل‌گیری دوران پسامدرن را تحول هویت جهان متجدد می‌دانند و برخی آن را تغییری می‌دانند که درون این جهان اتفاق افتاده و پذیرفته شده است.

د) جهان اجتماعی خودباخته ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد و در ضمن نمی‌تواند به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است ملحق شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰، ۹۸، ۱۰۲ و ۱۰۳)

جامعه‌شناسی (۲)

۶۶- گزینه «۱»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

- اگوست کنت جامعه‌شناس فرانسوی معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد.

- علت چالش‌های جهانی درونی است، نه بیرونی، به همین دلیل فرهنگ غرب نمی‌تواند آن را به دیگران نسبت دهد. از این رو وقتی آثار چنین چالش‌هایی در سطح جهان آشکار می‌شود، فرهنگ‌های دیگر برای مهار آنها نباید همان راهی را بروند که جهان غرب می‌رود و نباید چاره این چالش‌ها و درمان این دردها را از غرب بخواهند.

- با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌های اقتصادی به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۴، ۹۳ و ۹۸)

۶۷- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

- دو اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد.

- همایش‌های بین‌المللی متعددی درباره بحران زیست‌محیطی برگزار شده است که البته نتوانسته است از شتاب این بحران بکاهد.

- بحران موشکی کوبا جهان را تا آستانه جنگ سوم جهانی پیش برد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۵، ۸۸ و ۹۶)

۶۸- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم برای نخستین بار از بمب اتم استفاده شد.

- در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۴، ۸۶، ۹۵ و ۹۹)

۶۹- گزینه «۴»

(آزیتا بیدرقی)

فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خود را نداشته باشد، به حیوان فروتنی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۱۰۰)

۷۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور خارج از کشور ۹۴)

- اصالت بخشیدن به انسان دنیوی و این جهانی در طول قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و به مرگ آرمان‌ها و امیدها منجر شد.

- سال‌های پایانی قرن بیستم، شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی، در سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بود. برخی از این موج بازگشت که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است با عنوان پساسکولاریسم یاد کردند.

- انکار و تردید در روشنگری به منزله انکار و تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن و شکل‌گیری جریان‌های پست مدرن بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

روان‌شناسی

۷۱- گزینه «۳»

(منصوره مولایی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت دوم نادرست است زیرا عوامل شکل‌دهنده نگرش، تحت تأثیر نظام شناختی فرد است.

عبارت چهارم نادرست است زیرا حیوانات تنها تحت تأثیر عوامل زیستی هستند (انگیزه) و انسان‌ها مجهز به عامل قوی‌تری به نام نگرش هستند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۲)

۷۲- گزینه «۴»

(منصوره مولایی)

- عاملی که شدت و جهت حرکت ما را به سوی رفتاری معین مشخص می‌کند، انگیزه نام دارد.

- انگیزه چیزی است که ما را به حرکت درمی‌آورد و مسیری را که باید طی کنیم، معین می‌کند و انگیزه‌ها می‌توانند از نظر شدت و جهت در افراد متفاوت باشند.

عامل زیستی، همان انگیزه است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۲)

۷۳- گزینه «۴»

(منصوره مولایی)

این فرد با اینکه از فعالیت‌های خود لذت می‌برد، منبع اصلی رفتار و انگیزه‌اش دریافت تحسین و ستایش دیگران است، زیرا اگر این عامل را از دست بدهد، دیگر به فعالیت‌هایش ادامه نخواهد داد و از آنجا که منبع انگیزه او در خارج از خودش قرار دارد، بیانگر انگیزه بیرونی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)

۷۴- گزینه «۲»

(هاثا اممرازده)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: داستان فالکون‌ها «اعتقاد و باور داشتن» را بیان می‌کند که در مجموع نظام باورهای فرد را شکل می‌دهد و ارتباطی با اراده ندارد.

گزینه «۳»: نظام باورها به وسیله ارکانی همچون خانواده، مدرسه، اجتماع و در نهایت خود فرد ساخته می‌شود.

گزینه «۴»: مقصود از جمله «شهر ما خانه ماست» اعتقاد داشتن به این جمله و پیامدهای این باور است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵ و ۱۶۶)

۷۵- گزینه «۴»

(هاثا اممرازده)

هر کدام از موارد مطرح‌شده مانند حلقه‌های یک زنجیر هستند که به یکدیگر متصل‌اند که اگر هر مورد نباشد، تحقق دیگری سخت و حتی در شرایطی

ناممکن می‌شود. اگر فرد همچنان بر محدودیت‌های خود تأکید می‌کرد سایر موارد شکل نمی‌گرفت و نمی‌توانست به موفقیت برسد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: عوامل نگرشی به هر دو صورت مثبت و منفی عمل می‌کنند نه غالباً مثبت.

گزینه «۲»: در اینجا فرد با عبور از محدودیت‌ها و تغییر دادن نگرش خود (تمرکز خود را از محدودیت‌ها به سمت فرصت‌ها و توانایی‌ها سوق داد) که همان پشتوانه‌ای برای شکل‌گیری اراده است، نشان می‌دهد طبق متن شکل‌گیری اراده به‌طور مستقل نبوده است.

گزینه «۳»: شباهت زندگی نیک وی آچیچ با زندگی رزمندگان دفاع مقدس، بهره‌گیری از اراده بود. هر دو مورد توانستند با اراده قوی بر چالش‌ها و مشکلات دشوار غلبه کنند. ضمناً در انتخاب هدف از همان ابتدا نباید اهداف بالا و دست‌نیافتنی را انتخاب کنیم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۶ و ۱۶۷)

۷۶- گزینه «۱»

(مهمرب بیکردلی)

عبارت صورت سؤال، بر هدفمندی به‌عنوان یکی از عوامل نگرشی اشاره دارد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

در گزینه «۲»، انتخاب هدف، علاوه بر ایجاد توانمندی، باعث انسجام در رفتار می‌شود.

در گزینه «۳»، فرد با این فعالیت‌ها، به رفتاری دست زده است که متمرکز بر آینده است. (نه زمان حال)

در گزینه «۴»، فرد با تلاش و کوشش می‌خواهد مطلوب را به‌دست آورده و بخشی از نیازهای خود مانند پول، مدرک یا سلامتی را به دست بیاورد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۸ و ۱۶۹)

۷۷- گزینه «۴»

(مهمرب بیکردلی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

در گزاره «ب»، هنگام بروز ناهماهنگی، فرد می‌تواند دو کار انجام دهد: رفتار خود را تغییر دهد؛ نگرش خود را تغییر دهد، تا این دو هماهنگ شوند و فرد می‌تواند رفتار یا نگرش را تغییر دهد.

در گزاره «د»، شناخت ما همچون نظام قاعده‌مندی است که بین عناصر آن پیوندهای بسیاری برقرار است و این پیوندها تمایل زیادی به هماهنگ بودن دارند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۷۲)

۷۸- گزینه «۴»

(مهمرب بیکردلی)

ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۲ و ۱۷۳)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

۸۱- گزینه «۳»

(معمور با دربرین - یاسوج)

«هذا»: این / «خلق»: آفرینش / «الله»: خدا / «فأرونی»: پس به من نشان دهید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «ماذا»: چه / «خلق»: آفریده‌اند (رد گزینه ۴) / «الذین»: کسانی که (رد گزینه ۴) / «من دونه»: غیر از اویند

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۱»

(ولی بریی - ابهر)

«أستروا»: اسیر کردند / «فی تلك الغزوة»: در آن جنگ / «أبنة رجل»: دختر مردی / «یُفرج عن المکروب»: اندوه غمگین را می‌زدود («یُفرج» جمله وصفیه و مضارع است و قبل از آن، فعل ماضی آمده است، پس بنا به نیاز جمله، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود). (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «یُعرف بـ»: به ... شناخته می‌شد (عطف به «یُفرج») (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «إعانة الضعفاء»: یاری کردن ناتوانان / «شدائد» (جمع): گرفتاری‌ها، سختی‌ها (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «التهر»: روزگار در گزینه «۴»، ضمیر متصل «ش» نیز در ترجمه فارسی اضافی است و در عبارت عربی وجود ندارد.

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۳»

(روح الله کلشن)

«لا یحزن»: نباید ناراحت کند (فعل نهی از صیغه «غایب» است، دقت کنید علامت کسره در انتهای آن، عارضی و بیانگر مجزوم شدن فعل است و به شکل «نباید + مضارع التزامی» ترجمه می‌شود ← رد گزینه ۴)، ضمناً «قول» مرفوع شده و فاعل است؛ پس «المجتهد: فرد تلاشگر» مفعول است، نه فاعل (رد گزینه ۱) / «لا هدف لهم»: هیچ (اصلاً) هدفی ندارند (ساختار «لا» نفی جنس است؛ بنابراین باید در ترجمه‌اش از لفظ «هیچ» یا «اصلاً» استفاده کرد). (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الحیاة»: زندگی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / ضمیر «هم» در «طریقهم» در گزینه‌های ۲ و ۴ ترجمه نشده است. / «لا یرون ... إلّا الموانع»: فقط موانع را می‌بینند (جایگاه ترجمه لفظ «فقط» تنها) «در گزینه ۴» اشتباه است، ضمناً گزینه «۱» این لفظ را ترجمه

۷۹- گزینه «۴»

(معمور عارفان فرهاری)

جنبه‌های اسناد	
بیرونی	درونی
عوامل خارج از فرد - دشمنی معلم و عملکردهای فرد - استعداد	عوامل مربوط به خود فرد (ویژگی‌ها)
غیرقابل کنترل	قابل کنترل
در اختیار فرد نیست - دشواری تکلیف	در اختیار فرد است - تلاش
ناپایدار	پایدار
در زمان‌های مختلف تغییر می‌کند - شانس	ثابت و همیشگی است - استعداد

- دریافت راهنمایی غلط از مربی: ناپایدار بیرونی

- عدم تمرکز: ناپایدار درونی

- طوفانی بودن هوا: ناپایدار بیرونی

- اشتباه‌های داوری: ناپایدار بیرونی

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۸۰- گزینه «۲»

(معمور عارفان فرهاری)

بررسی گزینه‌های نادرست:

«الف»: در موقعیت درماندگی آموخته شده، فرد از تلاش دست برمی‌دارد؛ زیرا کوشش خود را با پیشرفت مرتبط نمی‌داند.
«د»: درماندگی آموخته شده ناشی از باورهای منفی و غلط است که تحت تأثیر برخی عوامل ایجاد شده است.

پیامدهای درماندگی آموخته شده
می‌آموزد که تلاش او به هیچ وجه موقعیت را به نفع او تغییر نخواهد داد.
به این باور می‌رسد که هیچ کاری از دستش برنمی‌آید تا موقعیت ناگوار را تغییر دهد.
از تلاش باز می‌ماند.
اطمینان به خود را از دست می‌دهد.
به ناتوانی خود اذعان می‌کند.
توان حرکت و خلاقیت از او سلب می‌شود.
به موجودی بی‌تحرك و خنثی تبدیل می‌شود.
احساس می‌کند کنترل اوضاع از دستش خارج شده است.
کوشش خود را با پیشرفت مرتبط نمی‌داند.
فکر می‌کند هر کاری انجام دهد به موفقیت نمی‌رسد.
پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می‌داند.
به این اعتقاد می‌رسد که رویدادها در کنترل او نیستند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

(کامران عبداللوی)

۸۷- گزینه «۴»

در ساختار جمله وصفیه، وقتی ابتدا فعل ماضی و سپس فعل مضارع بیاید، فعل مضارع باید به شکل «ماضی استمراری» ترجمه شود؛ پس ترجمه درست گزینه «۴» به صورت «... روشن می‌کرد» است.

(ترجمه)

(ولی بربری - ابهر)

۸۸- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، خطایی وجود ندارد و فعل مطابق قاعده، در اول جمله قبل از فاعل خود، به صورت مفرد آمده است، در این گزینه «اجتهاداً» نیز مفعول مطلق نوعی است که همراه با صفت آمده است، در این صورت، مفعول مطلق ترجمه نمی‌شود و فقط صفت ترجمه می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تَجْتَهَدْنَ» جمع مؤنث مخاطب به معنای (تلاش می‌کنید) است و نادرست می‌باشد، اگر فعل «یَجْتَهَدْنَ» به کار می‌رفت، درست می‌شد.

گزینه «۳»: «كثیر من الأمّهات» به معنای (بسیاری از مادران) می‌باشد، در این گزینه ضمیر «هنّ» نیز به کار نرفته است.

گزینه «۴»: «إِجْتَهَدْنَ» فعل ماضی و به معنای (تلاش کردند) می‌باشد و نادرست است.

(تعریب)

(امیرفسین شکوری)

۸۹- گزینه «۳»

با توجه به ترجمه حدیث صورت سؤال (هر آنچه را که شنیده‌ای، برای مردم بازگو نکن)، واضح است که مفهوم آن با بیت‌های «۱، ۲ و ۴» متناسب است و همگی بیانگر این موضوع‌اند که نباید هر سخنی را هرجایی بازگو کرد، اما بیت گزینه «۳» می‌گوید صحبت زیاد، جایگاه عقل را کم می‌کند، این مفهوم ارتباط مستقیمی با حدیث صورت سؤال ندارد.

(مفهومی)

نکرده است) / «دائماً»: همواره، همیشه (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بلا أمل»: بدون امید (حواستان باشد حرف «لا» در «بلا أمل» از نوع نفی جنس نیست؛ بنابراین لفظ «هیچ» در ترجمه‌اش اضافی است). (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

(سیر امیررضا سیاری)

۸۴- گزینه «۳»

«بعضُ الأفراد»: برخی افراد (رد گزینه ۲) / «زَغَمَ أَنَّهُمْ»: با وجود اینکه (آنها) (رد گزینه ۴) / «وُلِدُوا»: (فعل ماضی مجهول) زاییده شده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «فی أسرة فقيرة»: در خانواده‌ای تهیدست (رد گزینه ۴) / «يَسْعَوْنَ»: تلاش می‌کنند / «لَأَنْ يَنْغَلِبُوا»: تا چیره شوند (رد گزینه ۲) / «جَمِيعَ مَسَاكِلِهِمْ»: همه مشکلاتشان

(ترجمه)

(مهمربضا سوری - نهاوند)

۸۵- گزینه «۲»

«لِنَعْلَمَ»: باید بدانیم (رد گزینه ۴) / «أهمّ مُهَدّدات نظام الطّبيعة»: مهم‌ترین تهدیدکنندگان نظام طبیعت (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «تَلَوْتُ الهواء»: آلوده شدن هوا (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «الَّذِي يُسَبِّبُ»: که موجب می‌شود (رد گزینه ۳) / «أمطاراً حمضيّة»: باران‌های اسیدی (رد گزینه ۱) / «يُحَاوِلُ الْخُبْرَاءَ»: کارشناسان تلاش می‌کنند / «لَكِي نَتَخَلَّصَ»: (تا) رهایی یابیم / «تَخَلَّصاً»: (مفعول مطلق تأکیدی برای فعل «تَتَخَلَّصَ» قطعاً، به‌طور قطع (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کلک‌سراسری ۹۹)

۸۶- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «قد يذکر» یعنی «گاهی ... یاد می‌کند»
گزینه «۲»: «لا يتردّد» یعنی «تردید نمی‌کند» و «تحتاج إليه» یعنی «به آن نیاز دارد»

گزینه «۳»: «كانوا يُعاملون الآخرين» یعنی «با دیگران... رفتار می‌کردند»

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

حکایت می‌شود که روستای کوچکی وجود داشت که بدون حاکم زندگی می‌کرد، با گذشت زمان، اهل روستا ضرورت وجود حاکمی را احساس نمودند که به کارهایشان توجه نماید و به نیازهایشان رسیدگی کند و نگران آسایش ایشان باشد، پس شروع به فکر کردن به شخصی کردند که همه ویژگی‌های خواسته شده بر او منطبق باشند تا وی را برای فرمانروایی روستا نامزد کنند، تا این که حکیمی نزد ایشان آمد و به آنان پیشنهاد داد که مرد محترمی را به عنوان فرمانروای روستا تعیین کنند، به این خاطر که او وقت کافی، حکمت و قدرت اداره روستا را به شکلی بسیار خوب داراست. و هنگامی که اهل روستا آمدند که از مرد بخواهند بر ایشان فرمانروایی نماید، مرد پرسید: حقوق من در ماه چقدر خواهد بود؟ اهل روستا گفتند: هزار درهم، پس مرد بی‌درنگ به آنان گفت: نمی‌ارزد، اهل روستا از واکنش مرد مسلماً تعجب کردند و از او پرسیدند: چرا نمی‌ارزد ای مرد؟ پاسخ داد: زیرا اگر شما هزار درهم در ماه به من بدهید، من هرگز نگران چیزی نخواهم بود!

۹۰- گزینه ۴

(سیر مفعمرعلی مرتضوی)

«هنگامی که مردم نزد مرد رفتند، گمان نمی‌کردند که او پیشنهادشان را نپذیرد!» مطابق متن درست است، زیرا پس از شنیدن جواب مرد، کاملاً متعجب شدند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اهل روستا تنها زمان کمی بدون حاکم زندگی کردند!» نادرست است.

گزینه ۲: «حکمت و ثروت دو ویژگی مهم برای حاکم روستا است!» نادرست است.

گزینه ۳: «قطعاً حکیم همان کسی است که فرد شایسته را برای فرمانروایی روستای کوچک تعیین می‌کند!» نادرست است.

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۲

(سیر مفعمرعلی مرتضوی)

صورت سؤال: «مرد محترم از سخن خود چه هدفی داشت؟»، «نشان دادن این که همراه زیاد شدن مال، زیادی گناهان است!» مطابق متن صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دست‌یابی به مال بیشتر!» نادرست است.

گزینه ۳: «قرار دادن فرد مناسب در جایگاه مناسب!» نادرست است.

گزینه ۴: «روشن ساختن این که اداره روستا بسیار دشوار است!» نادرست است.

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۳

(سیر مفعمرعلی مرتضوی)

«اهل روستا درخواستشان را کجا مطرح می‌کنند؟» پرسشی است که در متن پاسخی به آن داده نشده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «چرا مرد محترم انتخاب شد؟»

گزینه ۲: «حقوق حاکم چقدر است؟»

گزینه ۴: «چرا اهل روستا شروع به فکر کردن به کسی کردند که بر ایشان فرمانروایی نماید؟»

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۴

(سیر مفعمرعلی مرتضوی)

«صفت ... و مرفوع» نادرست است. «المطلوبه» صفت است و موصوف آن، «المُوصَافَات» است. از سوی دیگر، «المُوصَافَات» بعد از «كُلُّ» آمده و مضاف‌الیه و مجرور است، بنابراین «المطلوبه» نیز باید به تبعیت از موصوف خود، مجرور باشد.

(تخلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۲

(سیر مفعمرعلی مرتضوی)

«لِلْجَمْعِ الْمَذْكَرِ الْغَائِبِ» نادرست است. با توجه به شناسه «تَمَّ»، فعل ماضی «أَعْطَيْتُمُونِي» از صیغه جمع مذکر مخاطب است.

(تخلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۲

(مفعمرضا سوری - نعاوندر)

«إِمْتِحَانٌ»: مصدر باب اِفْتَعَالٍ / «تَسَاعُدٌ»: مضارع باب مَفَاعَلَةٍ / «تَعَلَّمَ»: مصدر باب تَفَعَّلَ / «فَ + لِيَعْلَمُوا» = «فَلْيَعْلَمُوا» («ف» وقتی با لام جازمه می‌آید، حرف لام ساکن می‌شود (قُلْ...))

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مَوْعِظَةٌ: مَوْعِظَةٌ / ارْتِكَابٌ: ارتکاب (مصدر باب اِفْتَعَالٍ)

گزینه ۳: «سَنَجَابٌ: سَنَجَابٌ / أُخْرَى: أُخْرَى (اسم تفضیل بر وزن «فُعْلَى»)

گزینه ۴: «تُحَدَّثُ: تُحَدَّثُ (مضارع معلوم از باب تَفْعِيلُ) / مُصَدِّقٌ: مُصَدِّقٌ (اسم فاعل از مصدر تصدیق)

(فیض مرکبات)

۹۶- گزینه «۱»

(ولی برهی - ابهر)

صورت سؤال، جمع مکسری را می‌خواهد که به وسیله فعل توصیف شده باشد؛ در گزینه «۱»، فعل «لا تخشع»، اسم نکره «قلوب» را که جمع مکسر است، توصیف می‌کند و جمله وصفیه است. (ترجمه: مؤمنان به خدا پناه می‌برند از دل‌هایی که پروا نمی‌کنند).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «یضاعف» جواب شرط است و نباید آن را با جمله وصفیه اشتباه گرفت.

گزینه «۳»: «تَضَطَّرَ» به «مشاکل» که جمع مکسر است برمی‌گردد اما دقت کنید «مشاکل» نکره نیست بلکه معرفه (به اضافه) می‌باشد.

گزینه «۴»: «رجال» نکره و جمع مکسر است، اما فعل «یَصْعَدُوا» جمله وصفیه نیست؛ دقت کنید که حروفی مانند «أَنْ، لَ، لَکی، حَتَّى» هیچ‌گاه بر سر جمله وصفیه نمی‌آیند.

(جمله وصفیه)

۹۷- گزینه «۴»

(عمار تابعش)

صورت سؤال، فعل مضارعی را می‌خواهد که شکلش هیچ‌گاه تغییر نمی‌کند؛ در گزینه «۴»، «یُرْشَدُنْ» فعل مضارع از صیغه جمع مؤنث غایب است، می‌دانیم فعل مضارع در صیغه‌های جمع مؤنث هیچ‌گاه تغییر شکل ندارد (حرف نون آن به هیچ وجه حذف نمی‌شود!).

(قواعد فعل مضارع)

۹۸- گزینه «۲»

(روح‌الله گلشن)

صورت سؤال، حرف «ل» را می‌خواهد که بر انجام کار تأکید کند؛ یعنی «ل» جازمه که به معنای «باید» است. در گزینه «۲»، «ل» در «لنَتکَلِّمَ» به معنای «باید» است؛ بنابراین بر انجام کار (صحبت کردن) تأکید می‌کند؛ ترجمه عبارت: «باید با مدیر صحبت کنیم تا به ما اجازه ورود به سالن را بدهد.»

در سایر گزینه‌ها، حرف «ل» از نوع «ناصبه» و به معنای «تا، برای اینکه» است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «این حيلة دشمنان و مزدورانشان است تا از مرزهای کشور عقب‌نشینی کنید.» ← «لتنسحبوا: تا عقب‌نشینی کنید»

گزینه «۳»: «آن‌ها باید برنامه‌های زیادی اجرا کنند تا توجه گردشگران را جذب کنند.» ← «لیجذبوا: تا جذب کنند»

گزینه «۴»: «به همکلاسی‌هایم گفتم: برای اینکه مسابقه امروز را ببینیم سوار اتوبوس می‌شویم.» ← «لنشاهد: برای اینکه ببینیم» (ضمناً از نظر ظاهری هم واضح است که انتهای «لنشاهد» حرکت «کَ» گرفته و منصوب شده است؛ پس قطعاً حرف «ل» از نوع «ناصبه» می‌باشد.)

(قواعد فعل مضارع)

۹۹- گزینه «۴»

(ممد رضا قانرازمینی - اصفهان)

صورت سؤال، مصدری (مفعول مطلق) را می‌خواهد که فعلی لازم را تأکید کند؛ در گزینه «۴»، «سَعِياً» مصدر و مفعول مطلق تأکیدی است و فعل «سَعِی» را که فعلی لازم است، مورد تأکید قرار می‌دهد: «مرتبی محبوب برای موفقیت تیمان قطعاً تلاش کرد، پس باید از او تشکر کنیم.»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تَكَلَّمَ» مصدر و مفعول مطلق نوعی است و کیفیت وقوع فعل «تَكَلَّمَ» را بیان می‌کند: «مانند سخنرانان ماهر، به اندازه خرد مخاطبان سخن گفتی.»

گزینه «۲»: «خَفَرًا» مصدر و مفعول مطلق تأکیدی است و فعل «خَفَر» را که فعلی متعدی است، مورد تأکید قرار می‌دهد («خَفَرَةً» نقش مفعول را برای فعل «خَفَر» دارد): «شکارچیان، گودالی را در جنگل قطعاً حفر کردند تا حیوانات در آن بیفتند.»

گزینه «۳»: «تَخَرَّجًا» مصدر و مفعول مطلق نوعی است و کیفیت وقوع فعل «تَخَرَّج» را بیان می‌کند: «حامد از دانشگاه معروف تهران طوری دانش‌آموخته شد که همکلاسی‌هایش را متحیر کرد.»

(مفعول مطلق)

۱۰۰- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروردی)

مفعول مطلق نوعی، مصدر فعل جمله است که همراه با صفت یا مضاف‌الیه می‌آید. در گزینه «۲»، «تَعَدَّيًّا» مفعول مطلق تأکیدی است، زیرا صفت یا مضاف‌الیه نگرفته است.

در سایر گزینه‌ها مفعول مطلق به همراه صفت آمده است (مُشَاهِدَةً مؤلِّمَةً / انقاذاً سریعاً / اطلاعاً واضحاً)، پس مفعول مطلق نوعی محسوب می‌شوند.

(مفعول مطلق)

تاریخ (۳)

۱۰۱- گزینه «۳»

(کنکور قاجار از کشور ۱۴۰۰)

در زمان مظفرالدین شاه قاجار، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس دارسی واگذار شد.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۷)

۱۰۲- گزینه «۲»

(مفهرم ابوالحسنی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

ج) موافقت‌نامه نفت شمال، می‌بایستی به تأیید و تصویب مجلس شورای ملی می‌رسید؛ اما نمایندگان مجلس نه تنها این موافقت‌نامه را رد کردند، بلکه واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی‌ها منع کردند.

د) شوری با استفاده از احمد قوام نخست‌وزیر وقت، امتیاز نفت شمال را به دست آورد.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۰۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، مطبوعات و احزاب به صورت گسترده و با شور و شوق فراوان فعالیت می‌کردند و نقش مؤثری در تحولات سیاسی و اجتماعی داشتند.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۹)

۱۰۴- گزینه «۴»

(مفهرم مهری یعقوبی)

دولت دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، برنامه اقتصاد بدون نفت را اجرا کرد.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۳)

۱۰۵- گزینه «۲»

(مفهرم رسایی)

ترتیب درست تاریخ‌های ذکر شده را تنها گزینه «۲» به‌طور کامل بیان کرده است.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه‌های ۱۲۴، ۱۲۶ و ۱۲۷)

تاریخ (۱)

۱۰۶- گزینه «۱»

(مفهرم ابوالحسنی)

الف) در زمان پادشاهی ارد دوم، یکی از مهم‌ترین جنگ‌های اشکانیان و رومیان رخ داد. کراسوس، سردار مشهور روم با سپاهی مجهز به منطقه بین‌النهرین هجوم آورد؛ اما در جایی به نام حران از سپاه ایران به سختی شکست خورد.

ب و ج) در زمان مهرداد دوم، سفیرانی از چین به ایران آمدند و در پی آن، روابط تجاری میان دو کشور با تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد. در دوران همین پادشاه بود که اشکانیان با فتوحات و پیروزی‌هایشان در جنگ‌ها، تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

(تاریخ (۱)، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۰۷- گزینه «۳»

(علیرضا پدرا)

موارد زیر باعث تسریع سقوط سلسله ساسانیان شد:

ب) اقدام خسرو پرویز در برانداختن حکومت لخمیان که باعث شد مرزهای جنوب غربی ایران، در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع بماند.

د) شیرویه در همکاری با بزرگان کشور، خسرو پرویز را به قتل رساند و در دوران وی، رقابت و کشمکش در درون دربار ساسانی با شدت بیشتری ادامه یافت و وضعیت سیاسی حکومت ساسانی بی‌ثبات شد.

(تاریخ (۱)، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۰۸- گزینه «۳»

(مفهرم مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) قلمرویی که ساسانیان بر آن فرمان می‌راندند، ایران‌شهر نامیده می‌شد. ب) حکومت اشکانی به شکل غیرمتمرکز اداره می‌شد و اداره برخی از سرزمین‌ها و مناطق کشور به صورت موروثی در اختیار پادشاهان کوچک و حاکمان محلی بود.

ج) تشکیلات اداری ساسانیان از اداره‌ها یا دیوان‌های مختلفی تشکیل شده بود که در رأس آن‌ها، وزیر بزرگ قرار داشت که به او بزرگ فرمادار می‌گفتند.

د) تشکیلات اداری مرکزی در درون دربار هخامنشی و در پایتخت ساماندهی شده بود و اجزای اصلی آن را خزانه شاهی، انبار شاهی و دیوان شاهی تشکیل می‌دادند.

ه) پادشاهان هخامنشی به ویژه داریوش یکم، ادعا می‌کردند که به خواست اهوره‌مزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند و به یاری او بر کشور فرمان می‌راندند.

(علیرضا پدرام)

۱۱۲- گزینه «۴»**تشریح موارد نادرست:**

گزینه‌های «۱» و «۳»: ارتباطی به موضوع مورد سؤال ندارند.

گزینه «۲»: دقت کنید نظام زمین‌داری اقطاع در زمان نظام‌الملک، به‌خوبی پیش رفت و نتایج مثبتی داشت. پس از نظام‌الملک، تمایل صاحبان زمین‌های اقطاع به استقلال، باعث بروز مشکل شد و در نهایت، به ضعف و زوال حکومت سلجوقیان کمک کرد.

(تاریخ (۲)، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارزمشاهی، صفحه ۱۰۹)

(مهری کاردران)

۱۱۳- گزینه «۲»**تشریح عبارت‌های نادرست:**

الف) هولاکوخان نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بین برد. سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی، به حکومت خاندان بنی‌عباس پایان داد.

ب) مغولان در عین‌جالت از سپاه حکومت مملوکان مصر شکست خوردند و از ادامه پیشروی بازماندند.

(تاریخ (۲)، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

(تابان میقلی)

۱۱۴- گزینه «۱»**تشریح عبارت‌های نادرست:**

الف) در اوایل دوره مغول رؤسای قبایل و فرماندهان سپاه گروه اشراف نظامی را تشکیل می‌دادند؛ اما به تدریج بزرگان ایرانی تحت حمایت ایلخانان، موقعیت خود را بازیافتند و اشرافیت مغول را مهار کردند.

ب) با رشد نسبی تجارت و دیگر فعالیت‌های اقتصادی در دوران غازان‌خان پادشاه ایلخانی، شهرنشینی احیا شد و بازسازی ویرانی‌ها سرعت بیشتری گرفت.

(تاریخ (۲)، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

(مهمرب ابدالسنی)

۱۱۵- گزینه «۲»**تشریح عبارت‌ها:**

الف) عطاملک جوینی صاحب کتاب تاریخ جهانگشا، از تاریخ‌نویسان عصر مغول - تیموری است.

ب) سرشناس‌ترین معماران این دوره، قوام‌الدین و غیاث‌الدین شیرازی و محمدبن محمود اصفهانی بودند که استادانی بی‌همتا در فنون معماری به‌شمار می‌روند.

ج) برخی از وزیران دوره تیموری، از جمله امیرعلیشیر نوایی، شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا باقرا، پشتیبان و مشوق جدی هنر و هنرمندان بودند.

(تاریخ (۲)، فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۳۰، ۱۳۹ و ۱۳۲)

(و) سلوکیان، قلمرو خود را به تعداد زیادی شهری (ساتراپی) تقسیم کردند.

نکته مهم درسی:

داریوش یکم، تشکیلات استانی یا شهری و شیوه اداره آن‌ها را نیز از نو سامان داد و قواعد تازه‌ای را برای نظارت و تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر شهرها به وجود آورد.

(تاریخ (۱)، آیین‌کشورداری، صفحه‌های ۹۹، ۱۰۰ و ۱۰۲ تا ۱۰۳)

۱۰۹- گزینه «۲»

(فاطمه احمدی)

سر تا پای آسواران با زره‌های فلزی پوشیده شده بود و حتی اسب‌هایشان نیز پوشش زرهی داشتند.

(تاریخ (۱)، آیین‌کشورداری، صفحه ۱۰۷)

۱۱۰- گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

براساس شواهد تاریخی، زنان در ایران باستان به‌ویژه در دوره هخامنشی و ساسانی، در فعالیت‌های اقتصادی (مانند دریافت دستمزد و مالکیت) نقش داشتند. این حضور اجتماعی با مشارکت در آیین‌ها، جشن‌ها و مناسک مذهبی همراه بوده است و در این دوره‌ها هرگز از حذف یا محدودیت کامل زنان در جشن‌ها و مراسم‌ها سخن گفته نشده است.

با وجود تغییر سلسله‌ها و نظام‌های سیاسی، نقش خانواده به‌عنوان واحد اصلی جامعه باقی ماند. برگزاری آیین‌ها، جشن‌ها و مناسک مذهبی با محوریت خانواده، نشان‌دهنده تداوم فرهنگی و اجتماعی در ایران باستان است؛ نکته‌ای که کتاب درسی بارها به آن اشاره کرده است.

(تاریخ (۱)، جامعه و خانواده، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۴ و ۱۱۶)

تاریخ (۲)**۱۱۱- گزینه «۴»**

(فاطمه عزیزی)

به حاکمان ناحیه خوارزم، خوارزمشاه گفته می‌شد. خاندان حاکم بر این منطقه با وجود استقلال داخلی، از سلجوقیان اطاعت می‌کردند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سلجوقیان طایفه‌ای از ترکان بودند که پس از گرویدن به اسلام، نخست در ماوراءالنهر و سپس در خراسان مستقر شدند.

گزینه «۲»: فرمانروایان غزنوی به خوبی دریافت بودند که برای اداره قلمروی رو به توسعه خود، به تشکیلات دیوانی و دیوان‌سالاران ایرانی نیاز دارند.

گزینه «۳»: در عصر سلجوقی، دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت، به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.

(تاریخ (۲)، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۴ تا ۱۰۶)

جغرافیا (۳)

۱۱۶- گزینه ۲»

(فاطمه عزیزی)

مخاطرات طبیعی بر اثر فرایندهای طبیعی رخ می‌دهند؛ اما انسان‌ها می‌توانند با فعالیت‌های خود، در افزایش یا کاهش خسارت‌های آن‌ها نقش ایفا کنند.

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۱۱۷- گزینه ۴»

(فرزانه ناظمی)

الف) بارشی به میزان ۲۰ میلی‌متر طی دو ساعت، ممکن است منجر به وقوع سیل می‌شود.

ب) حوضه آبخیز گرد سیل‌خیزتر است.

ج) پل‌هایی با دهانه‌های تنگ، مستعد سیل‌خیزی هستند؛ نه پل‌هایی با دهانه پهن و وسیع.

د) پرهیز از چرای بی‌رویه دام، یکی از اقداماتی است که می‌تواند از وقوع سیل جلوگیری کند.

با توجه به توضیحات شهر «الف» و «ج» سبیل خیز، و شهر «د» و «ب» احتمال سیل‌خیزی کمتری دارند.

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی، صفحه ۹۰ تا ۹۲)

۱۱۸- گزینه ۳»

(کتاب آبی - کنکور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت دوم تیرماه)

عوامل مؤثر در ایجاد زمین‌لغزش‌ها:

بارش سنگین: بارش‌هایی که شدت آن‌ها کمتر اما مدت آن‌ها بیشتر است.

ذوب برف: ذوب تدریجی برف امکان نفوذ بیشتری را فراهم می‌کند و موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه‌ها و از بین رفتن مقاومت آن‌ها و سرانجام حرکتشان می‌شود.

زمین لرزه: لرزش‌های ناشی از وقوع یک زلزله شدید، موجب گسیختگی مواد منفصل از سطح پایدار زیربنای دامنه می‌شود.

فوران‌های آتشفشانی: خروج و انباشته شدن خاکسترهای آتشفشانی با ضخامت زیاد بر سطح دامنه‌ها و سپس وقوع بارش، موجب اشباع آن‌ها می‌شود.

فعالیت‌های انسانی روی دامنه‌ها: ساخت و ساز بر روی دامنه‌ها باعث افزایش وزن دامنه‌ها، فشار روی آن‌ها و ناپایداری‌شان می‌شود.

دامنه‌هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش‌یافته و ناپیوسته سطح آن‌ها را پوشانده است، برای لغزش مستعدترند؛ همچنین

مقدار نفوذ باران در دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند یا پوشیده از درختان و گیاهان متراکم‌اند و یا درز و شکاف بسیار دارند، بیشتر و احتمال وقوع لغزش در آن‌ها بالاتر است؛ زیرا نفوذ آب باران نه تنها وزن دامنه را افزایش می‌دهد؛ بلکه باعث کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیربنا و در نتیجه لغزش می‌شود.

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

۱۱۹- گزینه ۱»

(مهمرب ابوالحسنی)

الف) دچار خشک‌سالی آب و هوایی شده است؛ چرا که میزان بارندگی آن در یک دوره مشخص از میانگین بارندگی سالانه آن کمتر است. «ب» نیز دچار ترسالی شده است؛ زیرا میزان بارندگی آن در یک دوره مشخص از میانگین بارندگی سالانه آن بیشتر است.

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۲۰- گزینه ۴»

(مهمربوری یعقوبی)

مهم‌ترین علل افزایش خشک‌سالی‌ها در دهه‌های اخیر، عبارت‌اند از:

۱) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی‌نظمی‌های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی

۲) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره‌برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی.

سایر گزینه‌ها، از پیامدهای خشک‌سالی می‌باشد.

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی، صفحه ۹۹)

جغرافیای ایران

۱۲۱- گزینه ۳»

(علیرضا پدرام)

اگر میزان موالید دو کشور، به ترتیب x_A و x_B و میزان مرگ در دو کشور فوق، y_A و y_B باشد، از آن جایی که نرخ رشد طبیعی جمعیت در دو کشور برابر است، می‌توان نوشت:

$$\frac{x_A - y_A}{\text{کل جمعیت}} = \frac{x_B - y_B}{\text{کل جمعیت}} \Rightarrow x_A - y_A = x_B - y_B$$

$$\Rightarrow x_A - x_B = y_A - y_B$$

بنابراین گزینه ۳» مناسب‌ترین توضیح را ارائه کرده است.

(پغرافیای ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

(معمد ابوالحسنی)

۱۲۷- گزینه «۱»

ناحیه رور ← ناحیه صنعتی اروپای غربی

ناحیه ولگا ← ناحیه صنعتی روسیه و اروپای شرقی

ناحیه قفقاز ← ناحیه صنعتی روسیه و اروپای شرقی

ناحیه تایوان ← ناحیه صنعتی مشرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا

ناحیه کی هین ← ناحیه صنعتی مشرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا

(بغرافیا (۲)، نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۵)

(فاطمه عزیزی)

۱۲۸- گزینه «۱»

به طور کلی، در نتیجه فرایندی که تاکنون در اقتصاد جهانی طی شده است، نواحی از نظر نوع غالب مبادلات اقتصادی، به دو گروه اصلی تقسیم می‌شوند:

۱- کشورهایی که اقتصاد آن‌ها، به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است؛

۲- کشورهایی که اقتصاد و درآمد آن‌ها، به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته و نوین است.

اقتصاد کشورهای گروه اول در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد و کاهش قیمت خرید محصولات آن‌ها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند. در این نوع اقتصاد، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است و واردات گسترش زیادی دارد.

(بغرافیا (۲)، نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۰)

(علیرضا پوررام)

۱۲۹- گزینه «۴»

کشورهای مرکز بیشتر از کشورهای پیرامون، واردات مواد معدنی خام انجام می‌دهند. همچنین، کشورهای مرکز کمتر از کشورهای پیرامون، واردات فناوریانه انجام می‌دهند.

در مورد گزینه‌های «۱» و «۳»، به این نکته دقت کنید که نیروی با استعداد و مغزهای متفکر در کشورهای پیرامون بیشتر از کشورهای مرکز است؛ اما نیروی متخصص و ماهر در کشورهای مرکز بیشتر است.

(بغرافیا (۲)، نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۷)

(فاطمه امیری)

۱۳۰- گزینه «۴»

مناطق آزاد تجاری اغلب در مجاورت بنادر مهم ایجاد می‌شوند.

(بغرافیا (۲)، نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

۱۲۲- گزینه «۱»

(یاسین سعدی)

حرکت هرم سنی جمعیت به سمت هرمی که قاعده کوچک و رأس پهن داشته باشد، نشان‌دهنده کاهش نرخ باروری و افزایش جمعیت سالمندان است. همچنین تعداد افراد غیرفعال اقتصادی نسبت به فعال افزایش می‌یابد. (بغرافیای ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۷۰)

۱۲۳- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) طی سال‌های ۱۳۷۵ - ۱۳۶۵ در مقایسه با دوره زمانی قبل از آن، میزان رشد جمعیت با روند کاهشی مواجه شد.

ج) اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند؛ زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

(بغرافیای ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۲۴- گزینه «۳»

(فرزانه ناظمی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سلوکیان - آریاییان - هخامنشیان

گزینه «۲»: دوره صفویه، افشاریه و زندیه - عباسیان - قاجاریه

گزینه «۴»: قاجاریه - هخامنشیان - سلوکیان

(بغرافیای ایران، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۱۲۵- گزینه «۳»

(معمد رسایی)

تشریح عبارت‌ها:

گزینه «۱»: از به هم پیوستن تعدادی از بخش «ه» تشکیل می‌شود.

گزینه «۲»: بخش یا «ب»، توسط بخشدار اداره می‌شود.

گزینه «۴»: در «د» اکثر ساکنان (نه همه ساکنان) دائمی آن در مشاغل کسب، تجارت، صنعت، کشاورزی، خدمات و فعالیت‌های اداری اشتغال دارند. (بغرافیای ایران، تقسیمات کشوری ایران، صفحه ۸۰)

جغرافیا (۲)

۱۲۶- گزینه «۲»

(فرزانه ناظمی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سیاه‌پوستان از هرگونه حقوقی محروم بودند.

گزینه «۳»: این مزارع علاوه بر قاره آفریقا و آسیا، در آمریکای جنوبی نیز کشت می‌شوند.

گزینه «۴»: محصولات پلانتیشن برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید می‌شوند.

(بغرافیا (۲)، نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

فلسفه دوازدهم

۱۳۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانهای)

مخالفت با فلسفه و منطق، به این دلیل بود که دستاوردی یونانی و غیراسلامی پنداشته می‌شد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

۱۳۲- گزینه «۳»

(پرگل ریمبی)

درک درست از فلسفه بر پایه «استدلال عقلانی» و «تقدیرپذیری» است، نه تقلید از فیلسوفان یا تعصب نژادی، ملی و فرهنگی. ارزش اندیشه فلسفی به ملیت یا خاستگاه صاحب آن وابسته نیست، بلکه به توانایی آن در تبیین عقلانی حقیقت بستگی دارد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۲)

۱۳۳- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سروان)

عقل فعال، یکی از عقول عالم عقل است که به‌عنوان عامل اصلی فیض‌رسانی به عقل انسان‌ها عمل می‌کند؛ بدین معنا که تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به‌واسطه آن محقق می‌شود. به کمک این عقل است که انسان قادر به فهم و درک مفاهیم کلی می‌گردد. لازم به ذکر است که این فرآیند کمک‌رسانی در باطن وجود انسان رخ می‌دهد و برای خود انسان قابل حس و ادراک نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عقل فعال عقل اول نیست. ضمناً عقل فعال مستقیماً در ادراکات ذهنی انسان مؤثر است.

گزینه «۲»: عقل فعال به قوه عقلی کمک می‌کند، نه قوه بینایی، و واسطه درک مفاهیم کلی است نه محسوسات.

گزینه «۴»: کتاب درسی صراحتاً بیان می‌کند که عقل انسان با تربیت می‌تواند به شهود برسد، نه اینکه هرگز نتواند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۱۳۴- گزینه «۳»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

مراحل رشد عقل از نظر فلاسفه مسلمان:

۱- عقل بالقوه یا هیولایی: هنگامی است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد، اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد.

۲- عقل بالملکه: درک مفاهیم بدیهی (همچون امتناع اجتماع نقیضین) و آمادگی برای کسب علم و دانش در این مرحله صورت می‌گیرد.

۳- عقل بالفعل: هنگامی است که عقل انسان به شکوفایی می‌رسد و با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب می‌کند. (اثبات وجود خدا دانشی عقلی است و اثبات منبسط‌شدن فلزات در برابر گرما هم دانشی تجربی است).

۴- عقل بالمستفاد: هنگامی است که انسان بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است و از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده نماید.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۳۵- گزینه «۲»

(هسین آفونری راهنمایی)

فیلسوفان مسلمان می‌گویند اساس پذیرش هر اعتقاد و آیینی استدلال عقلانی است، اما از نظر آن‌ها راه کسب دانش منحصر به عقل نیست، بلکه شهود و حواس هم معتبر هستند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۳۶- گزینه «۲»

(پوار پاکرل - فاروج)

زمینه اول رشد فلسفه در جهان اسلام «دعوت قرآن کریم و پیامبر (ص) به خردورزی» است که برخی از عوامل زمینه‌ساز در آنها عبارتند از:

۱- ارزش قائل‌شدن برای اصل تفکر و خردورزی ۲- تکریم علم به‌عنوان ثمره تفکر ۳- تکریم پیوسته عالمان ۴- طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی و به‌کارگیری شیوه‌های مختلف استدلال ۵- مذمت پیوسته نادانی و جهل ۶- دعوت به یادگیری علم و دانش ملت‌های دیگر

عبارت‌های صورت‌گرفته‌ها همگی از مصادیق «طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی و به‌کارگیری شیوه‌های مختلف استدلال» هستند، اما عبارت «حکمت گمشده مؤمن است، آن را طلب کنید حتی اگر نزد مشرک باشد.» مصداقی برای زمینه «دعوت به یادگیری علم و دانش ملت‌های دیگر» است و با سایر گزینه‌ها متفاوت است.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۳۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانهای)

نظام فلسفی که در این دوران تأسیس شد، از آراء افلاطون و به‌خصوص ارسطو برخوردار بود.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه ۷۳)

۱۳۸- گزینه «۴»

(موسی اکبری)

حیات عقلی مسلمانان از همان ابتدای ظهور اسلام و با تشکیل جامعه اسلامی آغاز شد و بعد از دو قرن به حیات فلسفی انجامید. البته بحث و گفت‌وگو در مسائل اعتقادی از زمان رسول خدا آغاز شد و بسیاری از این مباحث از جنس مباحث فلسفی بودند.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۳)

۱۳۹- گزینه «۲»

(مفهم قربانی)

مدینه فاضله از نظر وظایف و جایگاه اعضا دو ویژگی دارد:

۱- دارای سلسله مراتب است.

۲- هر عضو متناسب با ویژگی خود وظیفه‌ای دارد.

کارمندان یک شرکت دارای هر دو ویژگی هستند.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه ۷۶)

۱۴۰- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

فارابی مدینه فاضله را به بدن انسان تشبیه می‌کند که هر عضو آن متناسب با ویژگی خود وظیفه‌ای بر عهده دارد و آن وظیفه را به نحو احسن انجام می‌دهد. فارابی در ادامه به تقدم برخی اعضای بدن بر برخی دیگر اشاره می‌کند تا از همین مشابَهت به تقدم برخی از افراد در مدینه فاضله بر برخی دیگر برسد و نهایتاً به این نتیجه برسد که همان‌گونه که قلب بر دیگر اعضا ریاست دارد فردی که در مدینه فاضله ویژگی‌های ممتازی دارد باید بر جامعه ریاست و رهبری کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فارابی اساساً با سیاسیون و اهل سیاست معاشرت و ارتباطی نداشت.

گزینه «۲»: در اندیشه فارابی مباحث سیاسی و اجتماعی مبتنی بر مدنی‌الطبع بودن انسان است، نه برعکس.

گزینه «۴»: سعادت دنیوی مردم در مدینه فاضله مقدمه سعادت اخروی است، اما در مدینه جاهله فراوانی لذت‌ها به هر شکل و به هر قیمتی حتی با ضایع کردن حق دیگران به دست می‌آید.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

منطق

۱۴۱- گزینه «۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

محاسبه تعداد قضایا به صورت زیر می‌باشد.

- شرطی‌های متصل: تعداد تالی = تعداد قضیه

- حملیه‌ها: تعداد موضوع × تعداد محمول = تعداد قضیه

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «محمول قضیه ما «با هم خواهر» است که حمل بر «مهسا و محیا» با هم می‌شود؛ پس موضوع ما هر دوی این‌ها با هم هستند؛ پس ما در این گزینه فقط یک قضیه داریم.

گزینه «۲»: «مشائی» حمل بر دو موضوع شده است؛ پس دو قضیه داریم.

گزینه «۳»: در بررسی قضیه شرطیه متصل تعداد مقدم مهم نیست بلکه تعداد تالی معیار تشخیص قضیه است؛ پس ما چون یک تالی داریم، یک قضیه داریم.

گزینه «۴»: با این که سه تا مقدم داریم ولی چون یک تالی داریم، یک قضیه داریم.

(منطق، ترکیبی)

۱۴۲- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

درست نیست اگر گفته شود قضیه شرطی متصل مرکب از دو قضیه است، بلکه مقدم و تالی بر روی هم یک قضیه را تشکیل می‌دهند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تنها در صورت متعدد بودن تالی، قضیه شرطی متصل نیز متعدد خواهد بود، یا به عبارت دیگر به تعداد تالی قضیه شرطی متصل وجود دارد.

گزینه «۲»: نام دیگر مقدم: شرط، نام دیگر تالی: مشروط، جواب شرط

گزینه «۳»: در قضیه حملی حکم می‌کنیم که موضوع همان محمول است؛ در قضیه شرطی متصل حکم نمی‌شود که مقدم همان تالی است، بلکه حکم می‌شود که مقدم مستلزم تالی است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۴۳- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

تشخیص قضیه اصلی: قضیه داده‌شده در صورت سؤال، دقیقاً تعریف «منفصل مانعة الجمع» است. در مانعة الجمع (عدم امکان جمع) «هر دو حالت نمی‌تواند همزمان درست باشد»، اما امکان جمع در کذب (امکان خلو) وجود دارد. (ممکن است هیچ کدام درست نباشد).

معادل سازی گزینه درست:

گزینه «۲» می‌گوید: «یا غیبت کرده است (A) یا سؤالات سخت بوده‌اند (B)، اما نه هر دو حالت». این جمله بیان می‌کند که تنها یکی از دو حالت مجاز است و حالت "هر دو غلط" را نیز در بر می‌گیرد (زیرا عدم صدق هر دو، نقض این گزاره نیست). در ادبیات منطق، این ساختار رایج‌ترین بیان برای «منفصل مانعة الجمع» در زبان فارسی است. بنابراین، گزینه «۲» معادل ساختاری و صدقی قضیه صورت سؤال است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۴۴- گزینه «۴»

(مفهم قربانی)

مقدم: اگر فردا غریبی به سوی تو آید (گر غریبی آیدت فردا).

تالی: آن غریب از ماست (ز ماست)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تالی همواره مؤخر از مقدم بیان نمی‌شود، بلکه گاهی در مکالمات روزانه جای مقدم و تالی عوض می‌شود.

مثال: نتیجه حاصل می‌شود اگر تلاش کنی.

گزینه «۲»: در قضیه شرطی متصل تحقق تالی منوط به تحقق مقدم است، نه برعکس.

گزینه «۳»: در این جمله فقط یک قضیه شرطی متصل به کار رفته است.

تکته: با تعدد تالی قضیه شرطی متصل متعدد می‌شود.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۴۵- گزینه «۲»

(پواد پاکدل - فاروج)

برای رسیدن به پاسخ ابتدا بهتر است قیاس مورد نظر را در شکل استاندارد

آن بازنویسی کنیم:

(مقدمه اول): اگر الف آنگاه ب

(مقدمه دوم): ب

نتیجه: ...

با توجه به ساختار استاندارد قیاس استثنایی اتصالی می‌توان گفت که این حالت وضع تالی نام دارد و نتیجه‌گیری از وضع تالی نادرست و مغالطه‌آمیز است. بنابراین از این استدلال به نتیجه درستی نمی‌توان دست یافت. (رد)

گزینه‌های «۱» و «۴»

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

فلسفه یازدهم

۱۴۶- گزینه «۲»

(پرگل رحیمی)

برداشت درست این است که در انسان‌شناسی فلسفی دوران جدید اروپا، دو جریان اصلی شکل گرفت: یک جریان معتقد به وجود «نفس» و «روح» به‌عنوان حقیقت انسان، و جریان دیگر در پی تبیین مادی انسان و یا انکار روح یا تقلیل روح به پدیده‌ای وابسته به بدن. این تقابل، بنیادی‌ترین تفاوت دیدگاه‌ها را در این حوزه شکل داد، بنابراین گزینه «۲» درست است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

۱۴۷- گزینه «۴»

(موسی اکبری)

از نظر ارسطو بدن بدون نفس یک موجود مرده است نه آنکه به‌کلی موجودیت نداشته باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ارسطو نفس انسان را هنگام تولد کاملاً بالقوه می‌دانست و معتقد بود هیچ چیز بالفعل ندارد، مانند یک لوح پاک.

گزینه «۲»: به نظر ارسطو قابلیت حیات مربوط به نفس است.

گزینه «۳»: نفس به‌تدریج اموری مانند نفرت و عشق را حس می‌کند و به فعلیت می‌رسد.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۱۴۸- گزینه «۲»

(سیرمفهم مدنی‌دینانی)

دیدگاه‌ها به‌ترتیب متعلق به داروینیست‌ها، فلاسفه متأثر از سقراط در یونان باستان (افلاطون و ارسطو) و ماتریالیست‌ها هستند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۲ و ۷۴)

۱۴۹- گزینه «۱»

(امیرمفهم قلعه‌کاهی)

معتقدان به انسان تک‌ساحتی اخلاق را امری ضروری می‌دانند و اعتقاد دارند که انسان به دلیل حضور در اجتماع و نیازهای اجتماعی و مادی باید پایبند به اخلاق باشد. ایشان همچنین برای انسان ارزش ویژه‌ای قائل نمی‌شوند. اما معتقدین به وجود نفس اخلاق را امری فطری و ذاتی می‌دانند که خود ارزش ویژه‌ای دارد و انسان‌ها باید آن را رعایت کنند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۱۵۰- گزینه «۳»

(حسین آفونری راهنمایی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کانت دست‌کم در استدلالش به چنین چیزی اشاره نمی‌کند.

گزینه «۲»: کانت شهود را وارد استدلالش در اثبات روح نمی‌کند.

گزینه «۳»: فلاسفه مسلمان و کانت در این امر شباهت دارند که هر دو ویژگی‌هایی برای انسان قائلند که برتر از این است که متعلق به بدن باشد.

گزینه «۴»: این عبارت دلیلی بر رد وجود نفس است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱) و (۲)، صفحه‌های ۷۳ و ۷۸)

۱۵۱- گزینه «۳»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

نظر عرفانی فلاسفه مسلمان: رابطه روح و بدن شبیه رابطه قفس و پرند است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

اقتصاد

۱۵۶- گزینه ۳»

(مهری ضیائی)

پیشرفت اقتصادی کشور دارای مؤلفه‌هایی است که می‌توان مهم‌ترین آنها را رشد اقتصادی، شاخص‌های توسعه انسانی (نظیر بهداشت، سواد و امید به زندگی) و شاخص توزیع عادلانه درآمد دانست.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۸)

۱۵۷- گزینه ۱»

(قارچ از کشور ۱۴۰۳)

تولید ناخالص داخلی یک کشور (GDP) ارزش پولی همه کالاها و خدمات نهایی تولید شده در داخل مرزهای یک کشور در طول یک سال است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۰)

۱۵۸- گزینه ۳»

(مهمرسین متولی)

الف) اختلاف سهم دهک‌های ششم و هشتم برابر با ۷ درصد است، در نتیجه خواهیم داشت:

$$۷ = \text{سهم دهک ششم} - \text{سهم دهک هشتم}$$

$$۹ \text{ درصد} = \text{سهم دهک ششم} \Rightarrow ۷ = \text{سهم دهک ششم} - ۱۶$$

همچنین با توجه به داده‌های مسأله داریم که مجموع سهم دهک‌های سوم و ششم برابر با ۱۳ است، بنابراین:

$$۱۳ = \text{سهم دهک ششم} + \text{سهم دهک سوم}$$

$$۴ \text{ درصد} = \text{سهم دهک سوم} \Rightarrow ۱۳ = ۹ + \text{سهم دهک سوم}$$

مجموع سهم تمامی دهک‌ها برابر با ۱۰۰ می‌باشد، برای به‌دست آوردن سهم دهک نهم باید مجموع سهم تمامی دهک‌ها را از ۱۰۰ کم کنیم:

$$(۲۰ + ۱۶ + ۱۵ + ۹ + ۷ + ۶ + ۴ + ۳ + ۲) - ۱۰۰ = \text{سهم دهک نهم}$$

$$\Rightarrow \text{درصد } ۱۸ = \text{سهم دهک نهم}$$

ب) با محاسبه نسبت دهک دوم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به‌دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به‌کار می‌رود. هرچه این نسبت «بیش‌تر» باشد، توزیع درآمد در آن جامعه «نامناسب‌تر» است.

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص وضعیت توزیع درآمد}$$

$$۱۰ = \frac{۲۰}{۲} = \text{شاخص توزیع درآمد } A < ۸/۵ = \text{شاخص توزیع درآمد } B$$

در نتیجه توزیع درآمد در کشور B عادلانه‌تر است.

۱۵۲- گزینه ۳»

(مهم قربانی)

سهروردی، خداوند را نور محض می‌داند که هیچ ظلمتی در او راه ندارد و سایر مراتب هستی از نور محض (نورالانوار) نور خود را دریافت می‌کنند. بنابراین منشأ نور، نورالانوار است که رابطه علی اشرافی یا غیرمادی با جهان دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سهروردی معتقد نیست که نفس در دنیا هیچ‌گونه فعلیتی ندارد.

گزینه ۲: تفاوت موجودات در دیدگاه سهروردی به درجه نورانیت موجودات بازمی‌گردد، بنابراین همه نور یکسانی دریافت نمی‌کنند.

گزینه ۴: سهروردی نفس را جنبه نورانی وجود انسان می‌داند و بدن را جنبه ظلمانی او.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۸۰)

۱۵۳- گزینه ۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

در نظر ملاصدرا روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند بلکه روح باطن بدن است. پس روح و بدن بر هم تأثیر متقابل دارند. ضمن اینکه روح نتیجه رشد و تکامل جسم و بدن است و از بیرون آن‌گونه که بعضی فلاسفه معتقدند دمیده نمی‌شود. اگر دقت کنیم، مبنای همه این مباحث، مجزا نبودن روح و جسم در اندیشه ملاصدراست و به همین دلیل است که ملاصدرا وحدت جسم و روح را حقیقی می‌داند و نه انضمامی. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

رد گزینه ۴: البته می‌دانیم که دکارت دویعده بودن حقیقت انسان را می‌پذیرد. پس گزینه ۴ اصلاً وجه تفاوت نیست.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱) و (۲)، صفحه‌های ۷۳، ۸۱ و ۸۲)

۱۵۴- گزینه ۱»

(بوار پاکدل - فاروج)

در دیدگاه ابن‌سینا روح و بدن کاملاً از یکدیگر جدا و مجزا هستند و روح به بدن ضمیمه می‌شود، اما در نگاه حکمت متعالیه روح و بدن نه‌تنها در کنار هم هستند بلکه وحدتی حقیقی دارند. (رد سایر گزینه‌ها)

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه‌های ۷۹، ۸۱ و ۸۲)

۱۵۵- گزینه ۴»

(علی معزی)

فیلسوفان مسلمان با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به‌دستشان رسیده بود و نیز با الهام از آموزه‌های دینی خود، در توضیح و تبیین حقیقت انسان قدم‌های بلندی برداشتند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۷۸)

۱۶۱- گزینه «۱»

(مهری کاردران)

تولید ناخالص داخلی برابر است با مجموع ارزش اقلام «مواد غذایی، پوشاک و ماشین آلات»، ارزش خدمات ارائه شده و ارزش تولید خارجیان مقیم کشور. در نتیجه خواهیم داشت:

میلیارد ریال $444 = 290 + 88 + 66$ = تولید ناخالص داخلی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی
ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند +

$$\Rightarrow (66 \times \frac{1}{3}) + 66 - 444 = \text{تولید ناخالص ملی}$$

میلیارد ریال $400 = 22 + 66 - 444$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۱۶۲- گزینه «۲»

(آخرین ساپری)

یک منشأ رشد اقتصادی افزایش در منابع است. سرمایه‌های فیزیکی کشور می‌تواند با سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها، ساختمان‌ها، ماشین‌آلات و مغازه‌ها افزایش یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جمعیت غیرفعال در فرآیند تولید مشارکت ندارد و افزایش آن موجب افزایش نیروی کار یا ظرفیت تولید نمی‌شود؛ بنابراین نمی‌تواند منشأ رشد اقتصادی باشد.

گزینه «۳»: کاهش تورم به ثبات قیمت‌ها کمک می‌کند، اما به تنهایی به معنای افزایش مقدار تولید یا افزایش ظرفیت تولید نیست؛ بنابراین منشأ رشد اقتصادی محسوب نمی‌شود.

گزینه «۴»: خرید طلا نوعی پس‌انداز غیرمولد است و موجب افزایش سرمایه فیزیکی یا ظرفیت تولید کالا و خدمات نمی‌شود؛ در نتیجه نقشی در رشد اقتصادی ندارد.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۸)

۱۶۳- گزینه «۱»

(اسان عالی‌نژاد)

اقتصاددانان به ما می‌گویند که شاخص‌های مربوط به رشد کمی اقتصاد و افزایش تولید ناخالص، به تنهایی نمی‌تواند نشان‌دهنده میزان پیشرفت یک کشور باشد. پیشرفت کشور فقط محدود به رشد کمی آن، یعنی افزایش تولید ناخالص داخلی نیست؛ بلکه ابعاد دیگری نیز دارد. فرض کنید کشوری از لحاظ میزان درآمد و تولید ناخالص داخلی، وضعیت مطلوبی دارد. این به معنای آن است که کشور در زمینه رشد ثروت، پیشرفت خوبی داشته است. اما آیا

(ج) برای شکل‌گیری شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. در طبقه‌بندی این ده گروه، سطح درآمد از کم‌ترین به بیش‌ترین مدنظر قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، گروه اول که ۱۰ درصد اولیه جمعیت را تشکیل می‌دهند، کم‌ترین درصد درآمد ملی و ۱۰ درصد آخر بیش‌ترین درصد درآمد ملی را دارند. در این سؤال ۲۰ درصد پردرآمد جامعه یعنی مجموع سهم دهک‌های نهم و دهم که سهم هریک از آنها از درآمد ملی کشور به‌ترتیب برابر با «۱۸» و «۲۰» است، در نتیجه خواهیم داشت:

$$= \frac{20+18}{100} \times 150,000 = \text{سهم دهک‌های نهم و دهم از درآمد ملی کشور}$$

$$= \frac{38}{100} \times 150,000 = 57,000 \text{ دلار}$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۹- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

یک کشور پیشرفته در برابر شوک‌های اقتصادی، قدرت مقاومت دارد؛ از ثبات نسبی قیمت‌ها و بازارها برخوردار است. کشورهای پیشرفته در سطح منطقه و جهان تأثیر گذارند.

بررسی موارد نادرست:

(ب) یک کشور پیشرفته، از ثبات نسبی قیمت‌ها و بازارها برخوردار است. (نه ثبات کامل)

(ج) کشورهای پیشرفته معمولاً درآمد و تولید بالایی دارند و درآمدها به صورت عادلانه‌تری توزیع شده است. (نه توزیع مساوی)

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۸)

۱۶۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰۴ - نوبت دوم تیرماه)

- کارایی (استفاده اقتصاد از بیشترین منابع خود): تولید بر روی منحنی مرز امکانات تولید

- رشد اقتصادی: انتقال منحنی مرز امکانات تولید، به نقاطی که خارج از منحنی مرز امکانات تولید بودند و کشور آرزوی رسیدن به آن نقاط را داشته است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

ریاضی و آمار (۳) - پیشروی سریع تر

۱۶۶- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

$$\left(\sqrt{\left(\frac{1}{5}\right)^3}\right)^2 = \sqrt{\left(\frac{1}{5}\right)^6} = \left(\frac{1}{5}\right)^{\frac{6}{2}} = \left(\frac{1}{5}\right)^3 = \frac{1}{125}$$

$$m = -6, n = 7 \Rightarrow m + n = -6 + 7 = 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۱۶۷- گزینه «۱»

(احمد حسن زاده فرد)

با توجه به توان‌ها به ساده سازی اقدام می‌کنیم.

$$A = \left(\frac{5^{-0.01} \times 7^{-\frac{1}{3}}}{\frac{1}{7^6}} \right)^{-12} \times 5^{0.88}$$

$$= 5^{0.12} \times \left(7^{\frac{1}{3} + \frac{1}{6}} \right)^{-12} \times 5^{0.88}$$

$$= 5^{(0.12 + 0.88)} \times \left(7^{\left(\frac{1}{2}\right)} \right)^{-12}$$

$$= 5^{(1)} \times 7^2 = 5 \times 49 = 245$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۴)

۱۶۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

$$\sqrt[3]{a} = -2\sqrt[3]{5} \xrightarrow{\text{به توان ۳}} a = (-2\sqrt[3]{5})^3 = (-2)^3 \times 5 = -8 \times 5$$

$$\Rightarrow a = -40$$

$$\sqrt[4]{b} = 2\sqrt[4]{6} \xrightarrow{\text{به توان ۴}} b = (2\sqrt[4]{6})^4 = 2^4 \times (\sqrt[4]{6})^4$$

$$\Rightarrow b = 16 \times ((\sqrt[4]{6})^4)^2 = 16 \times 6^2 = 16 \times 36$$

ریشه دوم منفی عدد $-10ab$ برابر است با:

$$-\sqrt{-10ab} = -\sqrt{-10(-40) \times 16 \times 36} = -\sqrt{400 \times 16 \times 36}$$

$$= -\sqrt{400 \times 16 \times 36} = -20 \times 4 \times 6 = -480$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه ۸۸)

می‌توان نتیجه گرفت که این کشور در توزیع ثروت تولید شده در میان مردم نیز پیشرفته است؟ اقتصاددانان معمولاً در این مورد از مثال کیک استفاده می‌کنند. آیا بزرگ‌تر شدن یک کیک، به معنای آن است که سهم افراد مختلف از آن کیک عادلانه است؟ بسیاری از کشورهایی که دارای رشد درآمد بالایی هستند، نظیر چین و آمریکا، گرفتار نابرابری درآمدی اند؛ بدین معنی که بخش بزرگی از ثروت تولید شده، تنها به گروه‌های محدودی از جامعه تعلق دارد و اکثریت جامعه از درآمد کمتری برخوردارند.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۴)

۱۶۴- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت اول اردیبهشت ماه)

محاسبه GDP واقعی در هر سال (سال ۱۳۹۵ سال پایه است).

$$\begin{aligned} \text{GDP} &= (500 \times 100) + (16 \times 50) = 50,000 + 800 \\ &= 50,800 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{GDP} &= (600 \times 100) + (20 \times 50) = 60,000 + 1,000 \\ &= 61,000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{GDP} &= (700 \times 100) + (25 \times 50) = 70,000 + 1,250 \\ &= 71,250 \end{aligned}$$

$$\text{نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۳۹۶} = \frac{61,000 - 50,800}{50,800} \times 100$$

$$= 20 \text{ درصد}$$

$$\text{نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۳۹۷} = \frac{71,250 - 61,000}{61,000} \times 100$$

$$= 16.8 \text{ درصد}$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۶۵- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

مواردی که در GDP محاسبه می‌شود:

خدمات پزشکان - کار ساختمانی کارگران خارجی در کشور - ارزش پوشاک صادراتی - ارزش فروش فروشگاه‌های زنجیره‌ای

مواردی که در GDP محاسبه نمی‌شود:

میزان ورق فولاد به‌کار رفته در تولید خودرو (کالای واسطه‌ای است). - خرید و فروش وسایل دست دوم در سایت دیوار - ارزش لنت ترمز به‌کار رفته در خودرو - خدمات مؤسسه خیریه محک - کار زنان برنج‌کار در زمین برای مصرف خودشان

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۱۶۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

$$4^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{64} \Rightarrow (2^2)^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{2^6}$$

$$\Rightarrow 2^6 \times 2^{-2x} = 2^{-6} \Rightarrow 2^{6-2x} = 2^{-6}$$

$$\Rightarrow 6-2x = -6 \Rightarrow -2x = -12 \Rightarrow x = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه ۹۴)

۱۷۰- گزینه «۳»

(رضا فانیپانی)

$$c = \Delta + b \text{ و } a = 2b \text{ و } \sqrt{a^2 + b^2 + c^2} = \text{قطر مکعب}$$

$$(قطر)^2 = a^2 + b^2 + c^2$$

$$\Rightarrow (15)^2 = (2b)^2 + b^2 + (\Delta + b)^2$$

$$\Rightarrow 225 = 4b^2 + b^2 + \Delta^2 + 2\Delta b + b^2$$

$$\Rightarrow 6b^2 + 10b = 225 - \Delta^2$$

$$\Rightarrow 3b^2 + 5b = 100$$

$$\Rightarrow 3b^2 + 5b - 100 = 0$$

$$\Delta = (+5)^2 - 4(3)(-100) = 25 + 1200 = 1225$$

$$\left\{ \begin{aligned} b_1 &= \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-5 + 35}{6} = \frac{30}{6} = 5 \text{ ق ق} \\ b_2 &= \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-5 - 35}{6} = \frac{-40}{6} \text{ غ ق} \end{aligned} \right.$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه ۹۴)

علوم و فنون ادبی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۷۱- گزینه «۴»

(حسن اصحابی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: اولاً سنت ساده‌نویسی دوره‌های قبل در این دوره نیز ادامه یافت، درثانی این عبارت بیانگر ویژگی زبانی نثر است.

گزینه «۲»: از پایان دهه پنجاه تا پایان دهه شصت گرایش به داستان‌های بلند بیشتر از داستان کوتاه بود.

گزینه «۳»: به تدریج، به‌ویژه پس از جنگ، گرایش به سبک‌های جدید داستان‌نویسی (مثل جریان سیال ذهن) بیشتر می‌شود و نیز در دهه هشتاد شاهد داستان‌نویسی و مدرن‌نویسی هستیم.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۱۷۲- گزینه «۳»

(سعید جعفری)

تنها یک مورد نادرست است:

(الف) این ویژگی مربوط به قلمرو فکری شعر دوره معاصر تا انقلاب است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۱۷۳- گزینه «۴»

(امیرحسین اشتری)

ابیات به وفور شامل واژگان عربی هستند که در سبک خراسانی این گزینش واژگان کمتر دیده می‌شود.

بقیه موارد از ویژگی‌های شعر این دوره هستند و در ابیات صورت سؤال هم دیده می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وجود واژگان متناسب با دین: پیغمبر، صحن حرم

گزینه «۲»: مفاهیم انتزاعی: توصیف حالت خورشید در بیت سوم

گزینه «۳»: توجه به مفاهیم اسلامی: از بیت اول مشخص است که شعر درباره امام هشتم (ع) است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۱۷۴- گزینه «۲»

(مبین مممری ترکمه)

توضیح موارد نادرست:

(الف) وزن این مصراع رمل مثنی «محذوف» است، نه سالم. رکن آخر یک هجا کمتر از بقیه ارکان دارد (فاعلن).

(ج) وزن این مصراع رمل «مثنی» محذوف است، نه مسدس. مصراع چهار رکن دارد و بنابراین بیت آن هشت رکن مجزا خواهد داشت.

(ه) وزن این مصراع رجز مثنی «سالم» است، نه محذوف. رکن آخر هم مانند دیگر ارکان بر وزن «مستفعلن» آمده است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۱۷۵- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

مفهوم بیت صورت سؤال «امیدواری عاشق به وصال معشوق» است، درحالی‌که بیت گزینه «۳» به «ناامیدی عاشق از وصال معشوق» اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخت بد و درعین حال امید به رحمت خدا

گزینه «۲»: امید در ناامیدی است.

گزینه «۴»: ستایش بخشش و حمایت ممدوح

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۱۱)

جامعه‌شناسی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۷۶- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

علم به جامعه و تاریخ (علوم اجتماعی) نیز از دیگر علومی هستند که اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده آموخته شوند، علم نافع هستند. در قرآن کریم از علم به عنوان هدف آفرینش یاد شده است؛ علم، علت برتری انسان بر فرشتگان معرفی گردیده و انسان به سبب علم، خلیفه خداوند در زمین شده است. این خلدون، با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود از «عصبیت» به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند و این دریافت خود را به همه جوامع تعمیم می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۴، ۹۵ و ۱۰۰)

۱۷۷- گزینه «۱»

(مریم فسروی دهنوی)

الف) پس بنگرید سرانجام کسانی را که پیش از شما بودند: اشاره به امت‌های پیشین
ب) دعوت مردم به داد و دادگستری: در جامعه آرمانی به عدالت و قسط رفتار می‌شود.
ج) توجه به سرگذشت و هلاک شدن جوامع پیشین: درخواست و تشویق برای تحقیق و شناخت سنت‌های الهی

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۱۷۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانهای - کنگور سراسری ۱۴۰۲- نوبت اول دی‌ماه)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نادرست (مدینه فاسقه در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل گرفته است).
گزینه «۲»: نادرست (مربوط به مدینه فاسقه است). - درست
گزینه «۳»: درست - درست
گزینه «۴»: نادرست (در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد). - نادرست (مربوط به مدینه ضاله است).

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۸)

۱۷۹- گزینه «۱»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

روش ابن‌خلدون در علوم اجتماعی مشابه روشی است که چهارصد سال بعد، کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت و شاید به همین دلیل غربیان وی را بیش از سایر متفکران اجتماعی مسلمانان می‌شناسند. ابوریحان بیرونی در کتاب «تحقیق ماله‌هند» با روش تجربی و تفهیمی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد و با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی این فرهنگ نیز پرداخت. - فارابی علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانست و آن را «علم مدنی» نامیده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۷، ۹۹ و ۱۰۰)

۱۸۰- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نادرست (برای فهم عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی از عقل ابزاری استفاده می‌کنیم).
گزینه «۲»: درست - نادرست (مربوط به عقل تفسیری است).
گزینه «۳»: درست - درست
گزینه «۴»: نادرست (مربوط به عقل ابزاری است). - نادرست (عالمان در دانش علمی و عموم مردم در دانش عمومی از عقل در معنای عام بهره می‌برند).

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

عربی زبان قرآن (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۸۱- گزینه «۳»

(افشین کریمیان‌فرد)

«لِکُلِّ مَأْمُومٍ إِمَامًا»: هر رهروی پیشوایی دارد (رد سایر گزینه‌ها) / «یقتدی به»: از او پیروی می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «یستضیء بنور علمه»: از نور دانشش روشنی می‌جوید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۱۸۲- گزینه «۳»

(امیرعلی فردین - کنبر کاووس)

«لا تَحْتَاجُ... احتیاجاً»: «احتیاجاً» مفعول مطلق تأکیدی است. قطعاً نیاز ندارند (رد سایر گزینه‌ها) / «هذه الأسماء»: این ماهی‌ها (رد گزینه ۱) / «إِلَى الْمَاءِ وَالطَّعَامِ وَالْهَوَاءِ»: به آب و غذا و هوا (رد گزینه ۲) / «تَحْتَ الطَّيْنِ»: زیر گِل (رد گزینه ۲) / «طَوَالَ»: در طول، در مدت (رد گزینه ۴) ترجمه نشده است. / «نَوْمٍ عمیقٍ»: (موصوف و صفت نکره) خوابی عمیق، یک خواب عمیق (رد گزینه‌های ۲ و ۴) (ترجمه)

۱۸۳- گزینه «۲»

(عمار تاپیش)

«طيراناً» در گزینه «۲» مفعول مطلق تأکیدی است و باید در ترجمه آن، از الفاظی مانند «بی‌شک»، «حتماً» و «قطعاً» استفاده کرد که این موضوع در گزینه «۲» رعایت نشده است.

(ترجمه)

۱۸۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای، کنکور انسانی ۱۴۰۲ نوبت اول دی‌ماه)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، «تقدماً» نوع فعل را بیان کند؛ یعنی «تقدماً» مفعول مطلق نوعی باشد. در گزینه «۳»، «تقدّم» فعل جمله، «تقدماً» مصدر فعل جمله و «کان...» جمله وصفیه (صفت) است، پس مفعول مطلق، صفت گرفته است و مفعول مطلق نوعی محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تقدّم» اسم کان و «تقدماً» خبر کان است. (دقت کنید با توجه به معنی، هر دو کلمه «تقدّم» مصدر و اسم هستند، پس چون هیچ‌کدام فعل نیستند، واضح است که مفعول مطلق نداریم!)

گزینه «۲»: «تقدماً» مفعول و «تقدّم» مستثنی است. (مشابه گزینه «۱»، هر دو کلمه «تقدّم» مصدر و اسم هستند، پس قطعاً مفعول مطلق نداریم!)

گزینه «۴»: «یتقدّم» فعل جمله، «تقدماً» مصدر فعل جمله است، اما بعد از آن، یک حرف آمده است و خبری از صفت یا مضاف‌الیه نیست، پس «تقدماً» در اینجا، مفعول مطلق تأکیدی است.

(مفعول مطلق)

۱۸۵- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیرودی)

مصدر «إدراكاً» به فعل «لن يُدرِکوا» برمی‌گردد و بعد از آن هم صفت «کاملاً» آمده است، پس مفعول مطلق نوعی می‌باشد.

در سایر گزینه‌ها، به ترتیب «معرفة»، «طاعة» و «سقوطاً» همگی مفعول مطلق تأکیدی هستند، زیرا صفت یا مضاف‌الیهی ندارند.

(مفعول مطلق)

تاریخ (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۸۶- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

- نخستین مرحله برنامه‌های اصلاحی با عنوان اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰، در زمان نخست‌وزیری علی امینی آغاز شد.

- اولین مرحله علنی در فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی، با اعتراض به تصویب‌نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹)

۱۸۷- گزینه «۳»

(حسین سهرابی)

افزایش یک‌باره پول نفت در سال ۱۳۵۰ (علت) سرمایه‌داران وابسته به غرب و رژیم پهلوی را در مدت کوتاهی تقویت کرده بود. (معلول)
اجرای برنامه انقلاب سفید (علت) موجب نابودی اقتصاد کشور و وابستگی به بیگانگان شد. (معلول)

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۵)

۱۸۸- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

ترتیب وقایع از راست به چپ:

الف - ج - ب - د

تشریح عبارات:

الف) در خرداد ۱۳۵۶ دکتر علی شریعتی به طور ناگهانی در لندن درگذشت.

ب) امام خمینی در ۱۴ مهر ۱۳۵۷، به فرانسه رفت و در دهکده‌ای به نام نوفل لوشاتو در حومه پاریس ساکن شد. اقامت چند ماهه امام در فرانسه، دو نتیجه مهم برای انقلاب داشت:

۱) ایشان با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی جنایات حکومت پهلوی را افشا می‌کردند.

۲) امکان ملاقات مبارزان با رهبری انقلاب فراهم آمد و پیام‌های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد.

ج) در ۱۷ دی ۱۳۵۶ مقاله توهین‌آمیزی علیه امام خمینی در روزنامه اطلاعات منتشر شد.

د) با حمله نیروهای گارد شاهنشاهی به افراد نیروی هوایی که به انقلاب پیوسته بودند، تهران به شهری نظامی مبدل شد. (۲۰ بهمن ۱۳۵۷)

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۳۹ و ۱۴۱)

۱۸۹- گزینه «۳»

(حسین سهرابی)

عبارت اول مربوط به وظایف کمیته امداد امام خمینی، عبارت دوم از وظایف جهاد سازندگی، عبارت سوم از مهم‌ترین وظایف سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و عبارت چهارم مربوط به دادگاه‌ها و دادسراهای انقلاب اسلامی می‌باشد.

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۴۴)

۱۹۰- گزینه «۴»

(تابان صیقلی)

الف) پس از اینکه دانشجویان پیرو خط امام، سفارت آمریکا را در ایران تسخیر و اعضای سفارت را دستگیر و بازداشت کردند، دولتمردان آمریکایی در شرایط دشواری قرار گرفتند؛ از این‌رو، با طراحی یک عملیات پیچیده نظامی، اقدام به پیاده کردن نیروهای ویژه خود در صحرای طبس کردند.

ب) پس از انتخاب بنی‌صدر به عنوان نخستین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، امام خمینی علاوه بر تنفیذ حکم ریاست‌جمهوری وی، فرماندهی کل قوا و ریاست شورای انقلاب را نیز به او واگذار کردند. قرارگرفتن در چنین موقعیتی، بنی‌صدر را چنان مغرور کرد که از پذیرش محمدعلی رجایی برای نخست‌وزیری امتناع می‌ورزید.

ج) در دوره ریاست‌جمهوری آیت‌الله خامنه‌ای ثبات سیاسی و امنیتی بیشتری ایجاد شد و اداره امور جنگ با موفقیت بیشتری به انجام رسید و دانشگاه‌هایی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تعطیل شده بودند، بازگشایی شدند. (مهر ۱۳۶۲)

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۹)

جغرافیا (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۹۱- گزینه «۳»

(معمد ابوالفلسفی)

کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها، فقط توسط دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار ثبت می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۱۹۲- گزینه «۲»

(معمد ابوالفلسفی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو مورد ذکرشده مربوط به روش‌های سازه‌ای هستند.
گزینه «۲»: این مورد مربوط به روش‌های غیرسازه‌ای است که باید در کنار روش‌های سازه‌ای به کار گرفته شوند.
گزینه «۴»: این مورد مربوط به روش‌های سازه‌ای است. الزام به استفاده در کنار روش دیگر، مربوط به روش‌های غیرسازه‌ای می‌باشد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۹۳- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

مدیریت بعد از وقوع سیل:

پس از توقف بارش و فروکش کردن سیل اقدامات زیر ضروری است:
- مکان‌یابی برای اسکان موقت، برپا کردن چادرهای امداد و استقرار مراکز درمانی در مناطق دور از خطر سیلاب برای رسیدگی به مصدومان
- مرمت فوری راه‌های ارتباطی برای دریافت خدمات و تجهیزات موردنیاز
پس از سیلاب

- توزیع امکانات و تجهیزات مورد نیاز مصدومان، به ویژه استقرار تانکرهای آب آشامیدنی بهداشتی برای جلوگیری از شیوع بیماری‌های عفونی و ...

(جغرافیای (۳)، مدیریت مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۹۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی - کنکور سراسری ۱۳۰۰)

با توجه به شکل داده شده که در آن شبکه زهکشی به سوی یک کانال مصنوعی هدایت شده است، سرعت تخلیه روان‌آب، افزایش و نفوذپذیری و زمین‌لغزش کاهش می‌یابد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مقاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۸)

۱۹۵- گزینه «۱»

(فرزانه ناظمی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) پرهیز از مصرف بی‌رویه آب‌های سطحی و زیرزمینی، از مهم‌ترین راهکارهای مدیریت خشکسالی است.

ب) بارندگی سالانه ایران ۲۲۴ تا ۲۷۵ میلی‌متر است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

فلسفه دوازدهم - پیش‌روی سریع‌تر

۱۹۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

روش ابن‌سینا در تحلیل مسائل فلسفی، روش عقلی و استدلالی است که پایه‌گذار آن ارسطو بود.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۷۹)

۱۹۷- گزینه «۳»

(امیرمعمد قلعه‌کاهی)

توضیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر شیء به کمال مطلوبش می‌رسد، مشروط بر اینکه مانعی بر سر راهش نباشد.
گزینه «۲»: بر اساس نگاه ظاهری و تجربی در جهان شر وجود دارد و این شرور باعث می‌شود که اشیا به مقصد و کمال خویش نرسند.
اما بر اساس نگاه کل‌نگر و فلسفی همه وقایع حقیقتاً خیر هستند و هیچ شر حقیقی در عالم وجود ندارد.

گزینه «۴»: از نظر ابن‌سینا دانشمند تجربی برای عبور از ظاهر پدیده‌ها و رسیدن به باطن آنها باید به تأمل در رابطه طبیعت و ماوراءطبیعت بپردازد و برای درک روابط میان پدیده‌ها کافی است که از روش تجربی استفاده شود.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۹۸- گزینه «۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

از نظر شیخ اشراق آن تحقیق فلسفی که فقط متکی به شیوه استدلالی محض باشد و نتواند به قلب برسد بی‌نتیجه است.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۹۹- گزینه «۲»

(علی معزی)

سفر سوم، سفر از حق به سوی خلق، همراه با حق است؛ در این سفر سالک به سوی خلق باز می‌گردد، درحالی‌که به حق توجه دارد و همه چیز را مظهر و جلوه او می‌یابد.

ملاصدرا نیز بخش سوم کتاب خود را به افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی اختصاص داده است.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۰۰- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

ملاصدرا با تلفیق نظریه مغایرت وجود با ماهیت و مشترک معنوی بودن مفهوم وجود و اصالت وجود، وحدت حقیقت وجود را تبیین کرده است.

تشبیه نسبت حقیقت وجود و کثرات عالم به آب دریا و موج، تشبیه عرفاست نه ملاصدرا. (رد گزینه «۲»)

تشبیه وجود به نور برای بیان مراتب وجود است نه وحدت حقیقت وجود.

(رد گزینه «۳»)

اصالت وجود اصل بنیادی در فلسفه ملاصدراست. (رد گزینه «۴»)

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۶)

دفترچه پاسخ ✓

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۸ اسفند ماه ۱۴۰۴

طراحان

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، سعید جعفری، نازنین فاطمه حاجیلو، ابوالفضل عباسزاده، محسن فدایی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	محمد مهدی دغلاوی، آرمین رحمانی، محمد سلیمانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، الهام محمدی، مرتضی منشاری	—	فریبا رئوفی، زهرا شمسایی، محسن جمشیدی، ماتده ملکی
دین و زندگی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار	—	سجاد حقیقی پور، محمدحسن سعیدی، علی ابراهیمی آرانی
اقلیت های مذهبی	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	ماتده سالاری	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضانزاده

کلاس های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه شنبه	۱۷-۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه شنبه	۱۹-۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی پور	چهارشنبه	۱۹-۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنجشنبه	۱۹-۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه، فریبا رئوفی
حروف نگار و صفحه آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۴۳۳

فارسی ۳

۲۱۱- گزینه ۱

(حسین پرهیزگار - سبزوار)

در این مصراع «منتشا» به معنی نوعی عصا برگرفته از شهری به نام «منتشا» است.

(واژه، واژه‌نامه)

۲۱۲- گزینه ۳

(نازنین فاطمه هایدلوصفازاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سورت» شکل درست املایی است. (صورت: چهره/ سورت: تندی و تیزی)

گزینه «۲»: «هول» شکل درست املایی است. (حول: اطراف، پیرامون، درباره / هول: ترسناک)

گزینه «۴»: «ضجه» شکل درست املایی است.

(املا، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۵ و ۱۱۶)

۲۱۳- گزینه ۴

(مفسن خدایی - شیراز)

واژه‌های «شغاد» و «خوار» هر دو نقش دستوری «مسند» دارند:

او (نهاد) شغاد (مسند) بود (فعل اسنادی) / دوزخ (نهاد) از این سخن (حرف اضافه و متمم) برای من (حرف اضافه و متمم) خوار (مسند) گشت (فعل اسنادی)

(دستور، صفحه ۱۱۵)

۲۱۴- گزینه ۳

(حسن افتاده - تبریز)

در عبارت (ب) سه گروه اسمی به شرح زیر وجود دارد:

قصه / او / شغاد ناباردار

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در عبارت (ج) یک نوع وابسته پیشین در واژه (هر: از نوع صفت مبهم) وجود دارد و ضمیر متصل «ش» وابسته پسین از نوع مضاف‌الیه است.

گزینه «۲»: در عبارت (الف) دو وابسته پسین (ش در یالش و رویش) وجود دارد و در عبارت (ب) واژه «شغاد» هسته گروه اسمی است.

گزینه «۴»: توضیح این گزینه در صورت سؤال، کاملاً صحیح است.

نکته مهم درسی:

در شمارش تعداد گروه اسمی، حروف (مانند «از، به، که، اگر و ...»، افعال و قیدها (مانند «بی‌شک») را به حساب نمی‌آوریم.

(دستور، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶)

۲۱۵- گزینه ۲

(نازنین فاطمه هایدلوصفازاده)

نخستین نقش تبعی: تهمتن، گرد سجستانی: بدل

جمله پایانی: اکنون تهمتن با رخس غیرتمند، در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان، گم بود. / نوع «و» موجود در آن: عطف (زیرا میان دو کلمه آمده است:

شمشیر و سنان)

(دستور، صفحه ۱۱۴)

۲۱۶- گزینه ۴

(ابوالفضل عباس‌زاده)

به ترتیب، آرایه‌های مذکور در گزینه «۴» صحیح است.

بررسی آرایه‌های هر سروده:

«الف»: «دم» مجاز از «سخن»/ دم (مشبه)، چو نان (ادات تشبیه)، حدیث آشنایش (مشبه به)، گرم بودن (وجه شبه)/ گرم بودن سخن، «حس آمیزی» دارد/ گرم بودن سخن، کنایه از «دلنشین و گیرا بودن سخن» است./ چوب‌دستی (مشبه)، مانند (ادات تشبیه)، منتشا (مشبه به)/ «دست» مجاز از «کف دست» است/ «مست شور بودن» کنایه از «شوق و شور زیاد»/ «گرم گفتن بودن» کنایه از «با گیرایی و شوق سخن گفتن» است. / «دست» و «مست» جناس دارد.

«ب»: «ناباردار (بودن)» ایهام دارد: (۱) برادر ناتنی (۲) کنایه از «تاجوانمرد (بودن)» است./ «تیر» و «زیر» جناس دارد.

«ج»: «بی شرم بودن چاه»، تشخیص دارد./ بی شرمی چاه (مشبه)، چو نان (ادات تشبیه)، ژرفی و پهنای چاه (مشبه به)، وجه شبه (ناباور بودن) / «شمشیر و سنان» مجاز از «سلاح‌های جنگی» است/ «زهر شمشیر» و «زهر سنان» تشبیه است (شمشیر به زهر و سنان به زهر مانند شده است)./ «زهر (شمشیر و سنان)» (مشبه)، آب چاه (مشبه به).

(آرایه، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۴ و ۱۱۶)

۲۱۷- گزینه ۳

(نازنین فاطمه هایدلوصفازاده)

لحنی که برای خوانش گزینه «۳» به کار می‌گیریم، حماسی و کوبنده است.

اما در گزینه‌های دیگر، مناسب است، لحن اندرزی و نصیحت‌کننده به کار می‌گیریم.

(قلمرو ادبی، صفحه ۱۱۷)

۲۱۸- گزینه ۲

(حسین پرهیزگار - سبزوار)

هر مصراع این گزینه از بیثی جداگانه است:

- تو بوم کردی از نابودی و با مهر پروردی / فدای نام تو بود و نبودم، میهن ای میهن!

- به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم / به هر حالت که بودم با تو بودم؛ میهن ای میهن!

(شعر مفقوف، صفحه ۱۱۹)

۲۱۹- گزینه ۱

(سعید بیغفری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: اشاره به دورویی و خیانت دارد.

گزینه «۳»: اشاره به مرگ رستم دارد.

گزینه «۴»: اشاره به گیرایی سخن نقال دارد.

(مفهوم، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۴ و ۱۱۶)

۲۲۰- گزینه ۲

(سعید بیغفری)

گزینه «۲» به «شادی همیشگی رستم» اشاره دارد.

(مفهوم، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۴)

دین و زندگی ۳

۲۲۱- گزینه ۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

امام علی (ع) از ایام جاهلیت این گونه یاد می کنند: «خداوند رسول خویش، محمد (ص) را زمانی فرستاد که ... ملت ها در خوابی عمیق فرو رفته و فتنه و فساد جهان را فرا گرفته بود.»

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۳)

۲۲۲- گزینه ۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

حضرت علی (ع) در نهج البلاغه می فرماید: «مردم از شیطان اطاعت می کردند و در راه او گام برمی داشتند. غم های شیطان توسط این مردم به حرکت درآمده و پرچمش در فتنه هایی که شیطان، مردم را از طریق آن زیر پاهایش می کوفت و زیر سم هایش لگدمال می کرد، برافراشته شده بود.» در پادشاهی ساسانی حدود یک درصد کل جمعیت آن روز ایران، همه چیز را در اختیار داشتند و بقیه مردم چون بردگان از حقوق اولیه و اساسی خویش محروم بودند.

(درس ۱۱، صفحه های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۲۲۳- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

خداوند در آیه ۱۲ سوره هود: «فاستقم كما امرت و من تاب معك و لا تطغوا انه بما تعملون بصیر» از پیامبر اکرم (ص) می خواهد که نه تنها خودش، بلکه جامعه را برای برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی به پایداری و استقامت در راه دعوت کند و به چنین مرحله ای از آمادگی برساند.

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۵)

۲۲۴- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

پیامبر (ص) می فرماید: «حضرت فاطمه (س) پاره ای از تن من است، هر که او را بیازارد مرا آزرده است و هر کس مرا بیازارد، خدا را آزرده است.»

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۷)

۲۲۵- گزینه ۴»

(میثم هاشمی)

برخی از اعراب، پیامبر (ص) را «ایتر» (بی دنباله) صدا می کردند تا تحقیرش نمایند.

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۶)

۲۲۶- گزینه ۴»

(میثم هاشمی)

با توجه به فرمایش پیامبر (ص) بهترین زنان جهان چهار تن هستند: حضرت مریم (س)، حضرت آسیه (س)، حضرت خدیجه (س)، حضرت فاطمه (س).

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۷)

۲۲۷- گزینه ۲»

(مفسن بیانی)

رسول مکرم اسلام (ص) روزی به یارانش فرمود: «کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان اند، به جویندگان علم بنگرد.»

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۸)

۲۲۸- گزینه ۴»

(مفسن بیانی)

در امور مربوط به بهداشت و سلامت، وضع مسلمانان بسیار درخشان بود؛ اگر شرایط قبل از اسلام و اوضاع آن دوره را در اروپا که هنوز حتی با حمام آشنا نبودند مورد توجه قرار دهیم، درمی یابیم که چگونه دستورات ساده ای مانند وضو و غسل و دیگر آموزه های بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست و نیز دستورات پیشوایان دین در مورد سلامتی و درمان، دنیای اسلام را متحول ساخت.

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۹)

۲۲۹- گزینه ۲»

(فرزین سماقی)

برقراری عدالت از اهداف رسالت پیامبر (ص) و از مهم ترین معیارهای تمدن اسلامی شمرده می شود. به همین دلیل پیامبر اکرم (ص) مردم را به عدالت در همه ابعاد آن دعوت می فرمود.

(درس ۱۱، صفحه ۱۴۰)

۲۳۰- گزینه ۲»

(فرزین سماقی)

یکی از ابعاد عدالت، عدالت اقتصادی است که قرآن کریم تفاوت انسان دین دار و بی دین را در آن دانسته است. از دیدگاه رسول خدا (ص) برترین جهاد سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.

(درس ۱۱، صفحه ۱۴۰)

زبان انگلیسی ۳

۲۳۱- گزینه ۲

(آرمین رمهانی)

ترجمه جمله: «ما باید از منابع طبیعی مان مثل آب پاک و درختان برای آینده فرزندانمان محافظت کنیم.»

(۲) منابع (در حالت جمع)

(۴) شخصیت

(واژگان، صفحه ۷۷)

۲۳۲- گزینه ۴

(آرمین رمهانی)

ترجمه جمله: «آن بازی کامپیوتری جدید می تواند تمام وقت آزادت را بگیرد اگر مراقب نباشی که چه مقدار آن را بازی می کنی.»

(۲) تولید کردن

(۴) مصرف کردن

(واژگان، صفحه ۷۸)

۲۳۳- گزینه ۱

(آرمین رمهانی)

ترجمه جمله: «برای علاقه مند ماندن به ورزش، انواع مختلفی از فعالیت ها هم چون پیاده روی، شنا کردن یا دوچرخه سواری را امتحان کنید.»

(۲) گیاه

(۴) طرح

(واژگان، صفحه ۷۹)

۲۳۴- گزینه ۱

(مهمر سلیمانی)

ترجمه جمله: «فروگاه ها و مدارس معمولاً به دلیل کاهش شدید دید و آلودگی خطرناک هوا مجبور به تعطیلی می شوند.»

(۲) تجدیدپذیر

(۴) طبیعی

(واژگان، صفحه ۸۰)

نکته مهم درسی:

به ترکیب "polluted air" به معنی هوای آلوده دقت کنید.

۲۳۵- گزینه ۳

(مهمر سلیمانی)

ترجمه جمله: «با افزایش جمعیت تقاضا برای آب شیرین بیشتر می شود در نتیجه دولت ها باید راه های بهتری برای مدیریت این منبع محدود پیدا کنند.»

(۲) سوخت

(۴) جزر و مد

(واژگان، صفحه ۷۹)

۲۳۶- گزینه ۲

(مهمر سلیمانی)

ترجمه جمله: «بعد از غذا خوردن، بدن به آرامی مواد مغذی مهم را از غذا جذب می کند که این کار به سالم ماندن ما و داشتن انرژی کافی کمک می کند.»

(۲) جذب کردن

(۴) کامل کردن

(واژگان، صفحه ۷۹)

ترجمه متن درک مطلب:

آشپزی در خانه در سال های اخیر به طور فزاینده ای محبوب شده است. بسیاری از مردم در حال کشف این موضوع هستند که تهیه وعده های غذایی توسط خودشان مزایای متعددی دارد. این عادت ساده ای است که می تواند در مقایسه با غذا خوردن منظم در رستوران ها، هم سلامت و هم وضعیت مالی را بهبود بخشد.

یک مزیت عمده این است که آشپزی خانگی معمولاً سالم تر است. وقتی برای خودتان آشپزی می کنید، مواد اولیه را کنترل می کنید و می توانید از نمک، شکر و چربی های ناسالم بیش از حد اجتناب کنید. این کار، حفظ یک رژیم غذایی متعادل و مدیریت مؤثر وزن را آسان تر می کند.

مزیت دیگر صرفه جویی در پول است. وعده های غذایی رستوران اغلب بسیار گران تر از غذاهای خانگی تمام می شوند. با آشپزی در خانه، خانواده ها می توانند هزینه های ماهانه غذای خود را به طور قابل توجهی کاهش دهند. پول پس انداز شده می تواند برای سایر نیازها یا فعالیت های مهم استفاده شود.

آشپزی در خانه همچنین خانواده ها را به هم نزدیک می کند. تهیه غذا به صورت گروهی فرصت هایی برای گفت و گو و ایجاد پیوند عاطفی فراهم می کند. کودکان می توانند در حالی که به والدین خود در آشپزخانه کمک می کنند، مهارت های ارزشمندی بیاموزند. این لحظات اغلب به خاطراتی شیرین تبدیل می شوند.

علاوه بر این، آشپزی خانگی به شما اجازه می دهد سبک های مختلف آشپزی را کاوش کنید و دستور پخت های جدید را آزمایش کنید. شما می توانید غذاها را مطابق با سلیقه خود تغییر دهید. این فرآیند خلاقانه می تواند هم آرامش بخش و هم رضایت بخش باشد.

۲۳۷- گزینه ۳

(مهمر مهری رغلای)

ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن چیست؟»

«آشپزی در خانه مزایای زیادی برای سلامتی، امور مالی و زندگی خانوادگی دارد.»

(درک مطلب)

۲۳۸- گزینه ۲

(مهمر مهری رغلای)

ترجمه جمله: «کلمه "numerous" (متعدد) در پاراگراف «۱» به بهترین شکل با کدام کلمه می توان جایگزین شود؟»

«many» (بسیار/ زیاد)

(درک مطلب)

۲۳۹- گزینه ۴

(مهمر مهری رغلای)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن ذکر نشده بود؟»

«آشپزی خانگی زمان کمتری نسبت به غذا خوردن بیرون می برد.»

(درک مطلب)

۲۴۰- گزینه ۳

(مهمر مهری رغلای)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدام یک از جملات زیر صحیح است؟»

«آشپزی خانگی به شما اجازه می دهد آنچه می خورید را کنترل کنید.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۸ اسفند ماه ۱۴۰۴

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

اگر شرط غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم، کمتر به کسب درآمد از راه حرام متمایل خواهیم شد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

۲۵۲- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال، موجب می‌شود تا انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ وَنَمَازَ رَا بِرَ پَا دَار»، «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ: که نماز از کار زشت و ناپسند بازمی‌دارد»، «وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ» و قطعاً یاد خدا بالاتر است و خدا می‌داند چه می‌کنید.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۴)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۰)

۲۵۳- گزینه ۳

(یاسین ساعری)

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد و عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرداند.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیونر مقدس، صفحه ۱۵۶)

(رشته انسانی: دین و زندگی، پیونر مقدس، صفحه ۲۲۶)

۲۵۴- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد. به همین علت، پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده‌اند و از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط شرایط لازم را برای آنان فراهم کنند و با توجه به حدیث شریف امام علی (ع): «حُبُّ الشَّيْءِ يَمْعَى وَ يُصَمِّ عِلَاقَةً شَدِيدَ بِهِ چیزی، آدم را کور و کر می‌کند» از این‌رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیونر مقدس، صفحه‌های ۱۵۳ تا ۱۵۶)

(رشته انسانی: دین و زندگی، پیونر مقدس، صفحه‌های ۲۲۳ و ۲۲۵)

۲۵۵- گزینه ۱

(مرتضی ممسنی کبیر)

قرآن کریم به پیامبر (ص) می‌فرماید: «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا: بگو: پروردگارا! علم مرا زیاد کن.» و نمی‌فرماید: «رَبِّ زِدْ عِلْمِي». در جمله «زدنی علماً» توسعه روح نهفته شده؛ یعنی زیاد شدن خود من از طریق تحصیل. نه تنها علم، بلکه هر نعمتی نیازی به ظرفیت دارد؛ چرا که اگر آن نعمت را بدون ظرفیت لازم به ما بدهند، اسباب دردسر می‌شود. مثلاً اگر کسی به پول زیادی برسد، درحالی‌که ظرفیت آن را ندارد، از پول خود مغرور می‌شود؛ به‌گونه‌ای که امام صادق (ع) به داود رقی فرمودند: «ای داود! اگر دست خود را تا مرفق، در دهان افعی (اژدها) بگذاری، بهتر از حاجت خواستن از نداری است که دارنده شده است.» عبارتی قرآنی و سخن امام صادق (ع) هر دو به صفت «باظرفیت بودن» معلم اشاره می‌کند.

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۶۴)

۲۵۶- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

داشتن عزم در سه آیه از قرآن کریم، کلید موفقیت معرفی شده است و در هر سه آیه، صبر، نشانه عزم دانسته شده است.

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۵۲)

۲۵۷- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی کبیر)

امام باقر (ع) فرمودند: «کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد، سخت‌ترین حسرت را در قیامت خواهد داشت.» از حضرت عیسی (ع) نیز روایت شده است: «کسی که نزد مردم به علم معروف است، ولی به عمل معروف نیست، شقی‌ترین مردم است.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۵۲)

۲۵۸- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

ترجمه آیه: «مشرکین در آینده از تو سؤالاتی خواهند داشت که تو باید آماده جواب باشی»، این آیه بیان می‌کند که استاد و مربی باید آماده پاسخ‌گویی به سؤالات باشد.

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۲۵۹- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

پیامبر اکرم (ص) اسوه اخلاق بودند؛ تا جایی که خداوند متعال در میان صفات و ویژگی‌های آن حضرت، بر خلق ایشان تأکید کرده و آن را عظیم خوانده است: «وَأَنكَ لَعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ».

وقتی عده‌ای از شاگردان علامه طباطبائی (ره) از ایشان درخواست برگزاری کلاس اخلاق کردند، ایشان فرمودند: «اَخْلَاقُ عِلْمٌ نِیْسْت؛ علم است.»

* قرآن درباره خلق پیامبر (ص): «وَأَنكَ لَعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ: و حقاً تو بر اخلاق بزرگی استواری.»

* عایشه درباره اخلاق پیامبر: «كَانَ خَلْقُهُ الْقُرْآنَ: اخلاق پیامبر (ص)، تجسم قرآن است.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۲۶۰- گزینه ۱

(یاسین ساعری)

امام سجاد (ع) در سحرهای ماه رمضان و در دعای ابوحمزه ثمالی از بی‌نشاطی در عبادت گلایه کرده است. در همین راستا امام صادق (ع) می‌فرماید: «أَلَيْسَ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ: پروردگارا از تنبلی (کسالت) به تو پناه می‌برم.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۷۲)

۲۶۱- گزینه ۱

(یاسین ساعری)

خداوند در قرآن در آیه ۹۰ سوره مائده می‌فرماید: «ای مردمی که ایمان آورده‌اید، به‌راستی شراب و قمار و بت‌پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی، پلید و از کارهای شیطان است پس از آن‌ها دوری کنید تا رستگار شوید.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۷)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۳)

۲۶۲- گزینه ۴

(میثم هاشمی)

اگر نماز، ما را از گناه و زشتی باز ندارد، معلوم می‌شود که عیب و نقصی در نماز خواندن ما هست. باید جست و جو کنیم تا آن عیب را بیابیم و برطرف کنیم.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

۲۶۳- گزینه ۲»

(مفسر رضایی بقای)

کفاره جمع زمانی بر روزه دار واجب می شود که با چیز حرامی روزه اش را باطل کند. یکی از کارهای حرامی که روزه را باطل می کند، دروغ بستن بر خدا و پیامبر (ص) است.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۰)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۷)

۲۶۴- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

اگرچه تمامی احکام و دستورات خداوند در جهت مصلحت ما است؛ اما انسان دوست دارد حکمت و علت احکام الهی را بداند و با معرفت بیشتر دستورات الهی را انجام دهد. از این رو، خدای متعال برخی از فایده های مهم ترین احکام خود را از طریق آیات قرآن کریم و سخنان معصومان به اطلاع ما رسانده است.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۲)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۸)

۲۶۵- گزینه ۳»

(مفسر رضایی بقا)

یکی از شرایطی که مسافر باید نمازش را شکسته بخواند و روزه نگیرد، این است که سفر او کمتر از ده روز باشد. چون در شهر الف، یک هفته می ماند و کمتر از ده روز است، پس نمازش شکسته است و نباید روزه بگیرد؛ اما چون در شهر (ب) دو هفته می ماند و بیش از ده روز است، پس باید نمازش را کامل بخواند و روزه اش را بگیرد.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۷)

۲۶۶- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

رسول خدا (ص) می فرماید: «در اسلام هیچ بنایی نزد خدا محبوب تر از ازدواج نیست.» و از نظر قرآن کریم، مهم ترین معیار همسر شایسته، بالیمان بودن است. هر قدر ایمان یک فرد قوی تر باشد، شایستگی او برای همسری بیش تر است.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه های ۱۴۸ و ۱۵۴)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه های ۲۲۲ و ۲۲۴)

۲۶۷- گزینه ۲»

(غردین سماقی)

شایسته است محیط خانواده، محیط هم دلی، اعتماد به بزرگ ترها، شنیدن نظرات یکدیگر و محیط محبت و خیرخواهی باشد تا بهترین تصمیم ها گرفته شود و کمتر به حسرت و پشیمانی منجر شود.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۵۴)
(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۳)

۲۶۸- گزینه ۳»

(مفسر رضایی بقای)

انسان با رسیدن به سن بلوغ و دوره جوانی وارد مرحله مسئولیت پذیری می شود و این شایستگی را به دست می آورد که مخاطب خداوند قرار گیرد. لازمه آرامش در خانواده، دوستی و مهربانی و مودت و رحمت است که در عبارت قرآنی «لتسكنوا اليها و جعل بينكم مودة و رحمة» به آن اشاره شده است.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه های ۱۴۹ و ۱۵۱)

۲۶۹- گزینه ۲»

(مفسر رضایی بقا)

تفاوت های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم برعهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آن ها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش های خاصی را برعهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند. به طور مثال توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیشتر مردان برای آن است که زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد و مرد با کار کردن، نان آور خانواده باشد.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۵۱)

۲۷۰- گزینه ۲»

(عباس سیرشستر)

در آیه شریفه «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا فِيهَا وَلَهُ عَلَيْكُمْ جُنُودُ اللَّهِ تَاَوِيَةً» عبارت «وَمِنْ آيَاتِهِ لَقَوْمٌ يُتَفَكَّرُونَ: حتماً در آن برای کسانی که می اندیشند نشانه هایی است» را می خوانیم.

قرآن کریم از دختران و پسران می خواهد که قبل از ازدواج حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

(سایر رشته ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۱۴۹)

پاسخ سوالات ویژه انسانی

۲۶۸- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

دین اسلام به همه نیازها و خواسته های انسان چه نیازهای فطری اخلاقی و معنوی و چه نیازهای مختلف غریزی و جسمی توجه کرده است و با واقع بینی کامل برای شرایط گوناگون راه حل هایی حکیمانه ارائه داده است تا نه فرد گرفتار هیجانات و طغیان های غیر اخلاقی شود و نه جامعه دچار بحران های اجتماعی.

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۶)

۲۶۹- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

پس از تعیین هدف ازدواج، انتخاب همسر مناسب مطرح می شود، طبق مقررات اسلامی رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام بگیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۳)

۲۷۰- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

لطافت های روحی دختر، آن گاه که در فضای محبت و علاقه جنس مخالف قرار می گیرد، احتمال نادیده گرفتن برخی واقعیت ها را به دنبال دارد، علاوه بر این، چون دختران به خاطر حیا و عزت نفس قوی خود، در ازدواج پیش قدم نمی شوند و طلب و درخواست از طرف پسر صورت می گیرد، ممکن است حیا مانع از آن شود که دختر همه ویژگی های پسر و سابقه او را بشناسد و با آگاهی تصمیم گیری کند. در چنین مواقعی، پدر که بر احساسات خود غلبه دارد و نیز تجارب فراوان و شناخت کامل از جنس مرد دارد می تواند همانند باغبانی دلسوز و کاردان از گل لطیف و ظریف خویش مراقبت کند و به راهنمایی او بپردازد و لذا اجازه پدر برای ازدواج دختر ضروری است.

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقدس، صفحه ۲۲۳)

استعداد تحلیلی

۲۷۱- گزینه ۱

(ممد اصفهانی)

«اطلاق می‌شود» به معنای استعمال کلمه‌ای در معنایی خاص است: عبارت «اصطلاح» پلی مرفیسم» به وجود دو یا چند شکل متفاوت از یک ژن یا ویژگی در یک جمعیت اطلاق می‌شود» یعنی «اصطلاح» پلی مرفیسم» به معنای وجود دو یا چند شکل متفاوت از یک ژن یا ویژگی در یک جمعیت است.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۴

(ممد اصفهانی)

نسبت وجود با ماوراءطبیعه در متن یعنی نسبت وجود با آن چه در فیزیک و ماده طبیعت نیست. «ماوراءطبیعه» در این متن یعنی «متافیزیک»، یعنی مجرد از ماده، نه شگفت‌آور.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۳

(ممد اصفهانی)

عبارت «آنها که تاریخ را مطالعه نمی‌کنند، محکوم به تکرار آن هستند.» به این معناست که تاریخ را می‌توان مطالعه کرد تا از تکرار آن جلوگیری شود. این عبارت بر اختیار آدمی تأکید می‌کند و نقش او در تعیین سرنوشتش. مطلبی به معنای «تجذیب تکرار ظلم در تاریخ»، «ایجاد امکان شک در روایت‌های تاریخی»، «تشویق به روایت تاریخ مطابق با فرهنگ سرزمینی» و «نکوهش نگاه نو به تاریخ» در متن نیست.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۳

(فامد کریمی)

طبق متن صورت سؤال، مکتب «پساساختارگرایی»، هرگونه مرکزیت معنایی را در ادبیات به چالش می‌کشد، یعنی این موضوع را که شخصی تنها یک تفسیر اثر را درست بداند رد می‌کند، بلکه بر پلورالیسم تفسیری و سیالیت دلالت‌ها تأکید می‌ورزد، یعنی این که تفسیری را که به شخص مؤلف، اهداف مؤلف و یا محیط مؤلف محدود باشد، تنها تفسیر درست نمی‌داند، بلکه بر اهمیت مخاطب تأکید می‌کند که این به نوعی به معنای مرگ مؤلف است، یعنی وجود او پس از خلق اثر دیگر اهمیتی ندارد.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۳

(فامد کریمی)

طبق متن، «تنوع زیستی برای پایداری بوم‌سازگان‌ها و بقای انسان حیاتی است؛ زیرا خدمات بوم‌سازگانی نظیر تولید اکسیژن، تصفیه آب، گرده‌افشانی محصولات و کنترل آفات را فراهم می‌آورد.» معلوم است که از دست دادن تنوع زیستی به دلیل ایجاد اختلال در خدمات بوم‌سازگانی حیاتی مانند تولید اکسیژن و تصفیه آب، تهدیدی جدی برای سلامت سیاره و آینده بشر محسوب می‌شود.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۱

(کتاب استعدادهای درخشان)

متن درباره همه ویژگی‌های زنبورها صحبت نمی‌کند. همچنین درباره «فواید زنبور یا آسیب‌های نیش آن» نیست. متن به مقایسه «زنبورهای عسل» و «زنبورهای وحشی» می‌پردازد و عنوان «زنبورهای عسل، زنبورهای وحشی» برای آن مناسب‌تر است.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۲

(کتاب استعدادهای درخشان)

«نهنگ‌ها برای انسان عمدتاً جانوران بی‌خطری به شمار می‌آیند»، اما عکس آن صادق نیست، یعنی انسان‌ها برای نهنگ‌ها، موجوداتی خطرناک به شمار می‌آیند.

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۱

(غریزاد شیرممدی)

در هر مربع الگوی صورت سؤال داریم:

$$4 \times 3 \div 1 - 2 = 10$$

$$5 \times 4 \div 2 - 3 = 7$$

$$9 \times 4 \div 4 - 5 = 4$$

$$9 \times 8 \div 12 - ? = 5 \Rightarrow ? = 72 \div 12 - 5 = 6 - 5 = 1$$

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

۲۷۹- گزینه ۴

(ممد اصفهانی)

در هر شکل الگوی صورت سؤال داریم:

$$(9 + 6) - (10 + 5) = 0$$

$$(3 + 17) - (12 + 6) = 20 - 18 = 2$$

$$(11 + 1) - (4 + 7) = 12 - 11 = 1$$

$$(2 + 13) - (8 + ?) = 3 \Rightarrow ? = 15 - 8 - 3 = 4$$

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

۲۸۰- گزینه ۲

(فاطمه راسخ)

بزرگترین شمارنده مشترک دو عدد سمت چپ هر شکل الگوی صورت سؤال ضرب در عدد روی صندلی، عدد درون دایره را می‌سازد:

$$(9, 6) = 3, 3 \times 10 = 30$$

$$(18, 2) = 2, 2 \times 19 = 38$$

$$(14, 5) = 1, 1 \times 1 = 1$$

$$(12, 8) = 4, 4 \times 8 = 32$$

پس:

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

۲۸۱- گزینه ۱

(فاطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال، عدد ۴ ثابت و نوع عملیات متناوباً تغییر می‌کند. داریم:

$$20 \xrightarrow{\div 4} 5 \xrightarrow{+ 4} 9 \xrightarrow{\times 4} 36 \xrightarrow{- 4} 32 \xrightarrow{\div 4} 8 \xrightarrow{+ 4} 12 \xrightarrow{\times 4} 48 \xrightarrow{- 4} 44$$

(الگوهای عددی، هوش کلامی)

آزمون

کارنامه رتبه‌های برتر

رتبه‌های ۱ تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

